

51/1021

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జనవరి నెల 19-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ క్రొధనామ సంవత్సరము, మాఖమాస శుద్ధ షష్ఠి ౬.

No. 324
సంచిక ౩౨౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గాఢవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. మంచభాష చిటి చూచి కొనిన మోనముగలుగడు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బె.మకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

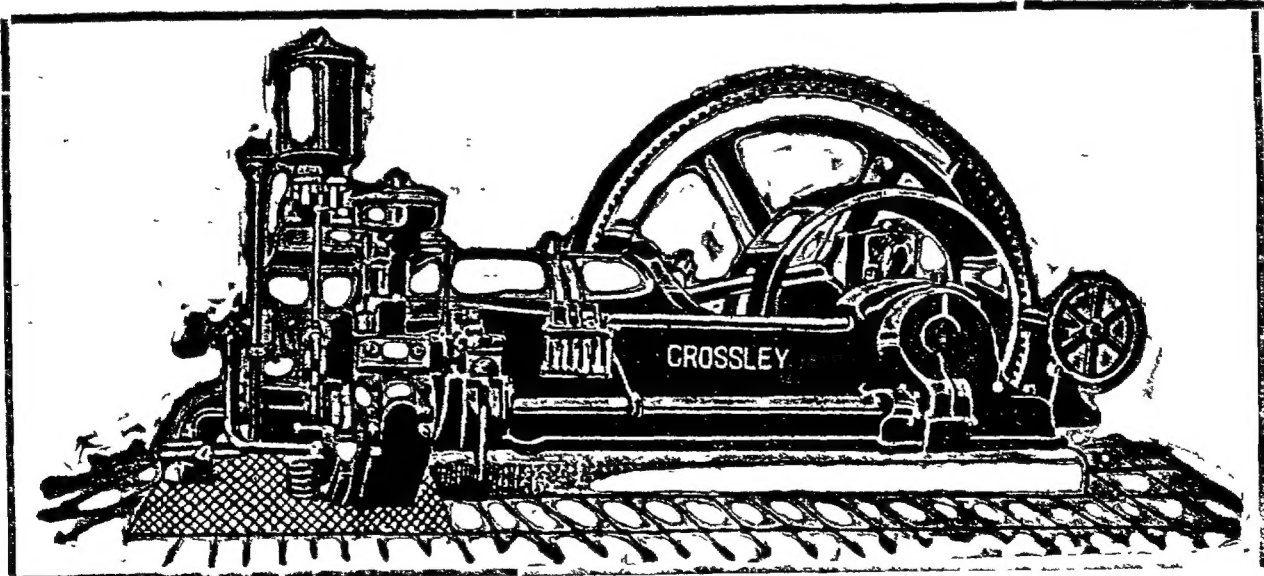
ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 219 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లీ గాను అండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నదు ఫెలుబడి
న ప్రకారము సరి
యైన ప్రేము
మూలము మేద
లగు వాటితో
గలదు.

అనుభవము బాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన నూనెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది.

ఎంజిన్లను, రైసుమిల్లు స్వంత దారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయుకోరెదము.

క్రాస్లీ బ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

1546

1926 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నామ దివో వారి 1926
అందమైన రంగుల క్యాలెండరు
శ్రీకృష్ణమూర్తి, మహాత్మాగాంధీ, రంగులపటములతో రెండురకములుగా తయారుచున్నవి
రోజున కొక కాగితము తీసివేయు క్యాలెండరు సహా తయారైనది ధర 1-కి 0-4-0
క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0; 12-కి రూ 1-4-0; 100-కి రూ 9-12-0.
రంగుల చిన్ని బొమ్మకృష్ణమూర్తి 100 కి రూ 3-0-0 పోస్ట్ జి ప్రత్యేకము.
మదరాసు — ఆంధ్రప్రదేశ్ నామ దివో — బొంబాయి

24 గంటలలో అద్భుతమైనగుణము ఇవ్వబడును
తామరమందు అన్నిరకముల తామర, చాకలిగుడ్డగలుగు గో, మరియు తిరువర్కవ్యాధులు
తక్షణమే కురుగును తేలుకాటుకు అమోఘమైనవారికి రూ 1 కి ధర 0-8-0
అమరావతి ఏజన్సీ, పార్కులను, వృందాను.

తల్లలకు సులభము: సాధారణముగా కలుగుచున్న అపాయములను చూచి ప్రసవము చాల భయంకరమైనదని
స్త్రీలందరిచే తలపబడుచున్నది మా వహానా నెను ఉపయోగించిన కష్టము యేమైనను
లేక తప్పక సుఖప్రసవము గలుగును తల్లి, బిడ్డ మంచి ఆరోగ్యవంతిగా నుండురు గర్భమును ధరించిన స్త్రీ మాధవులనుండి దీనిని
తప్పక పుచ్చుకొనవలెను 12 బొమ్మల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 12 క్యాలెండరు ప్రాసిన యివాముగా పంపవచ్చును
Tamil Nadu Ayurvedic Pharmacy,
P O Box 278, Madras 228, GovindappanAikrit

2518 హిందూమత ప్రచారక గ్రంథములు
ప్రింట్ వరకు తగ్గిన బడిన వెల రూ 1-8-0
బ్రాహ్మణులకు ఉపాసకాచార్య పండితులవారి హిందూ
మతోపన్యాససారము 195 కొన్ని సం॥ల పూర్వము హిందూ
మతము కలెని తెలియు గణిత పేద, ప్రతిపదార్థమున దేవు
దేవుల నిండియుండెనో, అతడు త్రిమూర్తులగుట యెందుతో
కానికి భార్యలు వాహనములేనో, బిడ్డలికిని గుడికిని సంబంధ
లేదో, గుడిలో శివునకు రూపము, భక్తునకు ప్రసాదమేలే లే
దో, బ్రాహ్మణాది యిల ఒక్కొక్క మేదో వారవివేసిపాడు లా
ఒక్కమున బ్రాహ్మణులెల్లయిగో ద్రావడి పంచపతల మరియు
టము కర్మనిగోరి పతివ్రతయగుటయు కుంతివ్యభిచరించి సంతతి
బడయుటయు నెటుల ధర్మమో కాస్త్రముం జూపి యొప్పించు
గ్రంథములు "మతప్రభ" మతధర్మం మతిశిఖి భగవత్తత్వం భగవ
త్పూజ (0-8-0 చొ) మతధర్మం భగవత్తత్వం అమావాస్య
4 వ భగవద్ధ్యానం (0-2-0 చొ) మతప్రభువు 0-5-0" అని
బడి లభ్య

హిందూమత ప్రచారక పంఠము
కొత్తూరు, గోదావరిజిల్లా
చెముడుకు అమోఘమైనమందు
చెముడు, చెవులలో పోయినచో, చెముడుకులు కుద
రనిచో, మానామురుగులుబుద్ధమనివురారునా
మా పానీయమందు 7 బుడ్డులు 4 చిప్పిపుట్టువెరు
డాక్టర్ రత్నం అదర్శమైతి కేక హత్
మామిడి, కృష్ణాజిల్లా, చి

Rubber Balloons
పిల్లలు ఆడుకొను
ఆంధ్రప్రదేశ్ నామ దివో వారి
రబ్బరు బెల్లాన్లు
ఇవి పిల్లలు ఆడుకొనుటకు చాలా వుపయోగమైనవి
అమెరికానుండి తయారుచేసి రప్పించబడినవి గాలిపోసినయెడల
పెద్దవి అయి పిల్లలకు చాలా ఆనందమును కలిగించును పలు
రంగులలో గలవు బహు కొలదిగ రప్పించబడినవి వెంటనే అర్ద
గ్ల పంపుకొనగోరెదము ఆలశ్యము ఆకాశంక మగును
సెం 1 పాడుగుపాటివి పెద్దరకం డజన్ 1 కి రూ 2-8-0
సెం 2 " మధ్యరకం డజన్ 1 కి " 1-8-0
సెం 3 " చిన్నరకం డజన్ 1 కి " 1-0-0
సెం. 1 నుండ్రమవి పెద్దరకం డజన్ 1 కి రూ 2-8-0
సెం 2 " మధ్యరకం డజన్ 1 కి " 1-8-0
సెం 3 " చిన్నరకం డజన్ 1 కి " 1-0-0
ఏరకములోనైనా 3 కి తక్కువ పంపబడవు తపాల
చార్జీలు ప్రత్యేకము
ఆంధ్రప్రదేశ్ నామ దివో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి మద్రాసు.

అఖిల భారత దేశబంధు స్మారకనిధి
బర్మాలో వనూలుకు గాంధీమహాత్ముడు పంపుట
1925 డిసెంబరు 31 వరకును అఖిల భారత దేశబంధు
స్మారక నిధి 108990-12-0 రూపాయలు వసూలయ్యెను
అహమ్మదాబాదు, జనవరి 18 — గాంధీమహాత్మునియు త్త
రువు ప్రకారము మిగిలిన కొంతానిగూడ అఖిలభారత దేశ
బంధుదాసు స్మారకనిధికి వసూలు చేయుటకై క్రిందటిరీతి
బర్మాకు బయలుదేరిరి (ఆంధ్ర)

తిరుగుబాటుదారుల నాయకుని
పట్టుకొనిరి
2000రు బహుమాన మీయబడెను
పెరింతాలమున్న, జనవరి 18 — నూత్రిఅయూమిషను తిరు
గుబాటు దారులవాయుకుడు 5 ఏండ్లుండి తప్పించుకొని తిరుగు
చుండెను వానిని సముద్రమేల్చు అమృతవాసుర్ కొండ
జాతివానివలె చేపము చేసికొని వానిని పట్టుకొనెను ప్రభుత్వ
ము వానిని పట్టుకొనినవానికి రూ200 బహుమానమిస్తునని ప్రక
టించిరి (ఆంధ్ర)

గుమస్తాలకును వర్తకమునకును తయారుజేయు
విద్యావిషయక మహాసభ
లాహోరు, జనవరి 18 — ఈ మహాసభను గవర్నరు
గారు తెరచుచు కమిటీవారికి చూపుచున్నావలెను చేసెను.
వాణిజ్యకళాశాల నొకదానిని స్థాపించి దా లోని విద్యార్థులను
బూటకపు టాకెలను కల్పించి వర్తకపుసంఘమునకు వృద్ధాప్యము
మనిషింపు విద్యాలయమును స్థాపించవలసిన నొక్కిచెప్పెను
మామూలు విద్యార్థిత్వమైనవెను బహురకంబులు నేర్పుకొనిన
చాలుననిరి ఇంకను అట్టివిద్యాలయ మవసరమని తోచినయెడల
ఒక ఉపసంఘమును ఏర్పాటుచేసి వారుజేసిన స్కీమును అమ
లులోనికి తీసికొనిరా ప్రయత్నించెదము (ఆంధ్ర)

ఇండియను బ్యాంకు — ఈ బ్యాంకు 88 వ సంవత్సర
రిహస్యము దైర్ఘ్యము ప్రకటించిరి 1925 డిసెంబరు 31 వ తేదీ
లో అంతమయ్యే సంవత్సరము నిరర్థక లాభము రూ 175988-4-6
అంతకముందు వత్సరముది రూ 18448-7-5 మొత్తము రూ
1,94,411-11-11 జూను 31 తేదీలో అంతమయ్యే అర్ధసంవత్స
రమునకు నూటికి 12 చొ॥ డివిడెండు పంచుయిచ్చిరి ఇందుకు
గాను రూ 76752-5-11 అయినది ఆరేటునే చివరకు డివిడెండు
పంచుయిచ్చుటకు, రూ 76752-10-10 రిజర్వఫండు యొచ్చుతే
యెటకు, రూ 14000 బ్యాంకుభవనములకు, రూ 5000 బ్యాంకు
ఉద్యోగులకు బోనసుక్రింద రూ 8089-8-0 ఇచ్చించి మిగిలిన
రూ 18869-8-2 మొత్తమును నిల్వయుంచుటకు దైర్ఘ్యము నిశ్చ
యించిరి
వాటాదారులసభ — వాటాదారుల 19 వ సాధారణసమా
వేశము బ్యాంకుభవనములందు (వార్తల్లిచిరోడు, మదరాసు) ఫిబ్ర
వరి 8 తేదీకలివారము 4-30 o'cl జరుగును ఈవిగువ విషయములు
చర్చింపబడును (1) వార్షికనిశ్చయ చర్చించుట (2) విరమింపవలసి
యున్న దైర్ఘ్యము ది బి ఎల్ ఎ గోవిందరావువయ్యకు, ఎల్.
ఆర్ ఎమ్ వారాయణంబెట్టిగార్లపానే యిరువురు దైర్ఘ్యముల
పెన్నుకొనుట (3) ఆకిటకల నియామకము (4) లాభముల
ప్రకటించుట.

మద్రాసు పెన్సన్లు
ప్రతి రకము డ్రాయింగు పెన్సన్లుయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచి యివ్వబడును.
మద్రాసు పెన్సన్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.
వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:
1964 వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్స్, మద్రాసు
మా కాలా దారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను.
అగ్గిలారా! మేము ఈదిగవ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. "ఉమ్మిడి" అను పదమునుచూచి
అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని వదే వదే అడుగుచున్నారు. ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు
తెలియబడిన లేవు కాన మీరు మోసపోకుండుటకై "ఉమ్మిడి" అను పదమునుమాత్రము గమనింపక ఈదిగువ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమును గమ
నించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తివివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.
ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

అమీబందిపోటు

ఒకప్పుడు హెడ్డుకాని ప్లేటులుగా నున్నవాడే దొంగయని తెలిసెను

హైదరాబాదు (సింధు) జనవరి 18 - అమీబా ప్లేటులుగా నున్నవాడే దొంగయని తెలిసెను. అమీబా ప్లేటులుగా నున్నవాడే దొంగయని తెలిసెను.

పోలీసువారు వెంటబడి దొంగలను వెదుకుటకు గూర్చి బందిపోటు జరిగిన సూచనవారు కరాచీ పోలీసు సూపర్వైజరు రాయల్స్ నూపర్వైజరు బయలుదేరి డాక్టర్ కొండలవరకు ఆదుకు వాడలను పసిపట్టి రని తెలియజేసినది. కొంత విచారింపగా గోంబుగ్రామమువద్ద దొంగలగుంపుగాని ముగ్గురును ఘట్టం కనబడినట్లు తెలిసెను గాని దొంగలు గ్రామమును వీడిపోవునరక భయముచేత గ్రామ స్థులు ఆలోకి నియ్యరయ్యెను. కరాచీ జిల్లా టెలెగ్రాఫ్ఫీసును మధ్యవరకు మాత్రము గుర్తులు కనబడెను. 23 తేదీ సాయంత్రమున కొండలవరకు చీకటి పడగానే పోలీసువారిమీదికి తుపాకీ బాదులు ప్రేరేపించుచుండెను. చీకటిపడి దొంగలు కనబడక పోవుటచే పోలీసువారు తిరిగి నుండును ప్రేరేపించుచుండెను. ఒక సలు యిన్స్పెక్టరుకు నోటిమీద కొంచెము చెబ్బు తగిలెను టెలెగ్రాఫ్ ప్లేటును సింధు అధికారులు కలిసి పనిచేసినట్లుయిన దొంగలు పట్టుబడక పోవనియు కాని ప్రతేకము నిర్ణయించుటచే ప్రజలు దొంగలలో చేరినవాడో లేక దొంగలకు భయపడు వాడో యెందుండి సహాయపడజాలరనియు ప్రకటన చెప్పుచున్నది. (ఆ.ప్రె.)

ప్రకటన

శ్రీ గజలక్ష్మి లాటరీ - చిననందిపాడు

14-1-26 తేదినగాని దరిమిలా మరియొక

తేదినగాని చీట్లు తీయబడవు. ఆ ఉద్యమము ఆపడమైనది. చీట్లు కొన్నవారు వారి చీట్లను ఈ దిగువ సంతకము చేసినవారి దగ్గరకు పంపినపక్షం వారు చెల్లించినసొమ్ము తిరిగి వాఫసుచేయుటకు సిద్ధముగ నున్నాము. మాతికట్టు కోటి వీరయ్య, పద్మల బ్రహ్మయ్య.

చిన నందిపాడు

ప్రజలకు

ప్రకటన

శ్రీ కనకదుర్గాలలికాష్ట్రా చీటి - పెదనందిపాడు

14-1-26 తేదినగాని దరిమిలా మరియొక

తేదినగాని చీట్లు తీయబడవు. ఆ ఉద్యమము ఆపడమైనది. చీట్లు కొన్నవారు వారిచీట్లను ఈ దిగువ సంతకము చేసినవారి దగ్గరకు పంపినపక్షం వారు చెల్లించిన సొమ్ము తిరిగి వాఫసుచేయుటకు సిద్ధముగ నున్నాము. తుమ్మల కనకయ్య చౌదరి, వైదనందిపాడు

వైదనందిపాడు

ప్రజలకు

పరిశోధింపవలసిన సమయము

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా కంపెనీ ప్రారంభించి యిప్పటికి రమారము 28 సంవత్సరములైనది. దీని పరిశోధనలు చాల మంచి ఫలితాలనున్నవి. విదేశీకాకడ ఖజానలపట్టి వదింపునందు గడచిన 5 సంవత్సరములలో 100 లక్షలకు పైగా రూపాయలు పొందెనని దినపత్రికలలోనికే వచ్చుచున్నది. ఈ కంపెనీలో మీకు ఒక పాటిని కలదా? పూర్తివివరములను ఈవిధమ విలాసమునకు వ్రాయుడు

The Branch Secretaries, The Empire of India Life Assurance Co Ltd, POST BOX No 237 MADRAS.

వేదశాస్త్రపరిషత్తు

గౌతమాశ్రమము - కొవ్వూరులో

భీష్మకాదళికి

1926 జనవరి 23, 24, 25 తేదీల జరుగును

హిందూమహమ్మదీయసమన్వయము

మూలానా మూలాళిగారి హితము

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును నిరసించుట

మూలానా మూలాళి గారు హిందూ (క్రాంతిక) పత్రికా కేంద్రానికి హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ గూర్చియట్లు చెలిపిరి -

మహారాష్ట్ర గుణపారము

"నేను స్వయముగ జాలోచించి కార్యముల సాధింప సమర్థుడనే అయినను నాయకుడగు మహాత్మాగాంధీగారి భక్తుడనని అందరికీ తెలియును. నేను హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ గూర్చి ముచ్చటించుచుంటిని. ఈతగవులను వెంటనే నిలుపు శేయ దగ్గరని వారందరు గూడ అభిప్రాయపడుచున్నారని స్వార్థ పరులు అధికార ప్రయోజనము నాయకులే తమ స్వలాభము కొరకై ప్రజలయందు ద్వేషభావము రగల్గించుచున్నారని 1917 లో నిధియును చివర ప్రచారకల నొసంగిన మహారాష్ట్ర గూర్చి విచారింపుచు పంజాబునుండి విషము ప్రభుమునచేతను అంతటితో స్వరాజ్య కొరకు ఉద్యమములు వెనుక చెట్టబడినవి. నేను తెలుసుకుంటున్నంతటికి నాయకులనబడు వారందరు కిలాఫతు ఉద్యమమునందు పాల్గొను వారుగూడ తమతోగలసి యీ "పిచ్చి కృత్తునందు" పాల్గొన లేని కిమక తెండిరి. రెండేండ్లు గడచిన పిమ్మట నేనొక మహమ్మదీయ మిత్రుని గలసి మహారాష్ట్రపూర్వపురాధికారము తమకేమి లాభముచేసారనని ప్రశ్నింపగా నిట్లు తెలిసెను. హిందువులకూర్చి విచారము తెలియ గుగాని మహమ్మదీయులు చాలవస్త్రపోయిరి. చాల ఆపాయము కలటపోయిరి. ఇదిగాక 6 లక్షల ద్రవ్యముగోల్పోయిరి. అనంత పోలీసునకు 2 లక్షలు, లాయరులకు రెండు లక్షలు, కాధనొందినవారి కుటుంబ పోషణకు 2 లక్షలు హిందువులు 18 లక్షలు గోల్పోయిరి. హిందూమహమ్మదీయ గూండాలు (రాడేలు) నిందించుటలభ్యమేగాని నాయకులే యిదు ర్నయమంతకుకారకులని ఆయన తెల్పెను.

"కాన్సులలోగూడ నీరువనాయువు ప్రాకార కాని దైవకృతనల నిరుపయోగముయొక్క ఇండియాదేశపు రాజీ దైవకృతనలను నాసోపరి సోజని నిజముగ గైకొనఁచు రాల. ఆమెయొక్క ప్రేమభావమే మహమ్మదీయ సమన్వయ పరచును. సభవారందరు ఆమెయే తమ్ముజయద్యారముకడ చేర్చ గల నాయకీయని హర్షించుచుండ నామె యెవరిన ముగింపు ఉపశాసనము నెవ్వరు మరచుకొనరు. కిలాఫతు వారుగూడ ఉత్సాహముగ కార్యము నెరవేర్చుకొనిరి. మోసలు సమన్వయ, మెస్సాయిలందు తదితర మహమ్మదీయరాజ్యములందు జరుగుచు మున్నయధము వారి నెదుర్చు చున్నది. ఎంతటివిలకత్తమున కత్తి ఎదిర్చినను మరెవయమున లొంగిపోరాదని నిశ్చయించి నిండుకన్నీరుతో గడ్డదస్వరముతో ఉత్సాహపూర్వముగ వారు "అల్లాహ్ అక్బర్"ని శోకమున దైవసాక్షిగా బలమునెండ మరముకొరకు దేశము కొరకు ప్రాముఖ్యత స్వేచ్ఛవలెనను వారి నిశ్చితాభిప్రాయమును ఎవరు సందేహించగలరు.

నాయొక్క దీర్ఘ సంచారమునందు రెండువిచారకరముగ దృశ్యములు జ్ఞాపక ముండిపోయినవి. మహమ్మదీయలో నేను హిందూమహమ్మదీయ భోయియుంటిని యుద్ధములో కైదుకై ననుభవించిన మాప్రియమిత్రుడొకడు ఉపన్యాసవేదిక పెక్కును ఆసనవద్ద కత్తియేగాక, పైనిక సామగ్రి అంతయు నలంకరింప కొనియుండెను. ఆయన కత్తి యుపసమయ, తన మరమున దేశమును బానిసత్వమునం దుంచవలసిన మహమ్మదీయులపై పగ సాధింపక మాననని ప్రతికపూసెను. ఆపూర్వార్థమును అట్టిరునం దు ఆశ్చర్యం పొగాను నా తెల్లగడ్డలలోపేతో మార్చుకొనుట

చే మేము "హాపీ బాదీల బాయిల" యితిమిగాన నన్ను పోకడ నిగ భావించెను. నేటింటిని నీవు తిరి ఉపయోగింప దలంచి ననో నీసోదరుని మెడ సిగ్గుగనున్నది.

ఆలిఫురులో తమామా

"కాన్సులముండి తిరుగుబాటులకువాళ్ళివమరు ఆలి ఫురు చేరితిరి. మహమ్మదీయులను (బిజీమహారికి భక్తికాపు మార్గములకు మరల్చి యిత్తిందు తమామా నామటకై మహమ్మదీ, డాల్ మహమ్మదు నేనుభోయియుంటిని సర్ ఆల్ఫురు రహిముగారు నాచిరకాల నేపీహితుకు ఆతను గొప్ప విషయములు చెప్పునని దలంచితిరి. కాని విదేండ్లు చెడుసావాసము ఆసనీనీతి ప్రవర్తనను చెడగొట్టిరది. నిర్భాగ్యములగు వస్త్రులు లనునల్లబోపి ధరించిన జీన్సా గారు ఆసన ముప్పిరకను, అల్లరి స్వభావముగల ప్రతిపక్షి తెలుసదీను అహమ్మదుగారు ఎడమప్రక్కకు కూర్చొనియుండిరి. ఈయిరువురి స్థూలకాయలు మగ్గ అగ్గభుకు ప్రంగిపోవుచుండెను. రాజా ప్రతాపసింహ కత్తిని ద్రిప్పి నాటమమునకు రావు గోపాలకృష్ణుడు (లేవ్వా) కొంతవరకు ముగ్గురింపచున్న కర్తుమిత్తరువుల బసులుగా తిరుగులో నోరును సవరించుకొనుట తలపించెను. గౌరవము చేసిన సర్ ఇమాము, సర్ మహమ్మదుమహ్మీ, సర్ ఆల్ఫురు రహి ముగారు మున్నగుభాజనక్రియులు ఇస్లామును కీర్తిపథమునకు బంతులకేరు బిజీమహారి పాదములవెంట బడవేయుచున్నారు.

హిందువులలో ముఖ్యుడు పండితమునమోహర మాలగ్య గారనటగు సందేహము లేదు. మహమ్మదీయులలోకి న్నా గావట్టి స్థానమునందేయున్నారు. ఇరుపక్షములవారు ఒండొడలపైవెరిసిం చుకొనుటలో కడు ప్రయాసపడిరి. పండిట్ గారిక వైపుక తన్నాగారిక వైపుక త్రాడులారమండిరి. చిత్ర మేనున యిరువురు స్వతంత్రపక్షమువారు ఒకరు అగ్గభుకు రెండవ వారు నాయకులు ఇరువురు తమ సమయములను సక్రమ పద్ధతులపై ఆధికారుల పాదములవరి తేర్చి యిత్తించుచున్నారు. ముస్లిములకు అను సంతకము మహమ్మదీయత్వములేను, సమితికాలాలను ఎన్నికల ప్రచారము జేసికొను ఉపన్యాసవేదిక హిందూసభయు, మహమ్మదీయసమితియు తమ అగ్గభులను ప్రత్యేకముగ నిలువజెట్టి కాంగ్రెసుకు చంపవలసినవి కాని దైవభిక్షుల హిందువుల మహమ్మదీయులు దైవ్యముతో తుంటికుట్రవారుల నెవ్వొకనలెనని గోరుచున్నాను. అట్లు జేరుకొనుకొన్నచో మిరము నిరంకుశాధికారముక్రింద ప్రాకులాడుమిండుమిసినదే. వానదేశ మెప్పుడు బానిసత్వమును దుండెలసినదే జయలక్ష్మి చెరువగ వచ్చుచున్నది కాని దానికై యెప్పుడు ధర్మ చెల్లింపవలసియున్నది.

"హాస్తియమగారు తిరిగి ఇండియా జేరు గాంచ నా కంకసంతోషముగనున్నది. చెప్పజాలను మనముందర గూ తనితో గలసి ఇండియాను త్వరలో స్వతంత్రదేశము జేయు చుముగాక."

మంచితరుణము 60 రు. లాభము త్వరపడుము కొద్దిప్రతులుమాత్రమే యున్నవి

"శృంగారము" ఆంగ్లదేశమున ప్రసిద్ధిగాంచిన కవి పుంగవులు శృంగారరస ముట్టిపడు నట్లు వ్రాసినపద్యరాజముగల గ్రంథము. అక్షరములలో 4 అయిదు రూపాయల నోట్లున్న, ఒక 10 రుపల నోట్లునుండి వారము 0-5-0 తపాలా బిళ్లలు పంపి పుస్తకమును దెప్పించు కొని మీఅదృష్టమును పరీక్షించుకొనుడు.

"కృష్ణవక్షము" సాహితీసమితి సభ్యులు దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి దివ గారిచేరచియింప బడిన ఖండకావ్యముల సంగ్రహము. రెండు 5 రు నోట్లున, రెండు 10 రు నోట్లకు పుస్తకములలో నుంచినవారు వెల 1-8-0 రెండు పుస్తకములు తపాలాబిళ్లలో 2-0 0 రు.

డి యస్ శాస్త్రి అండు కొ, తపాలాబిళ్ల నెం 110 మద్రాసు.

దెబ్బ గ్రామముల పుంతలదుస్థితి

(స్వకీయ విలేఖరి)

కంకర లేని మంటిగోడ్డును స్థితిమాట యటండగా దెబ్బ గ్రామముల పుంతలయొక్క దుస్థితి కర్ణింప నలవికాదు. వానిని చక్కచదుటకు కొంతకాలముక్రిందట అమలాపురము కౌపురములయిన పాలెపు చెంతటనున్న గోపాలం పంతులుగారు గోదావరిజిల్లా బోర్డుపైసిడెంటుగారికి ఒక మెమోరాండం వ్రాసి సరిపెరి. దరిపాలములవారు పుంతల నాక్రమించుకొనుట కలన తెలుపబడిన నిర్ణయం కారణముచున్నదని ప్రెసిడెంటుగా రభిప్రాయమిచ్చిరి. అది కారణముకావని చెప్పున వాస్తవ్యులను విచరించున సవన గోపాలంపంతులుగారు తిరిగి మెమోరాండం వ్రాసుపంపిరి. మరియు అరెండు మెమోరాండములు తాలూకాబోర్డు మెంబర్లకుమాడ యాయబడినను ఏమియు కాగ్యకారికాలేదు. పుంతలు మామూలుదుస్థితిలో నున్నవి. ఇట్లుండగా పుంతలన్నియు లోకలోబోర్డువారి హక్కుని జిల్లా కలెక్టరు ఒక సర్క్యులరును జారీకేసెను. ఈయధికారము కాలక్రమమున ప్రజలకు బాధకరమగునని భయపడకలసిన నూచ నలు కాననచున్నది. ఈ పుంతలదుస్థితిని మానిపించి వానిని గమనాగమనములకు తగినవానినిగా జేయింపవలెన. కీర్తి కలలో తెలిపిన దుస్థితియొక్క స్వభావము ముందు తెలిసికొనుట ఆవిశ్యకము గావున వై నడువారించిన రెండు మెమోరాండములను యావత్రికయం దీక్రింద ప్రచురింపబడినది.

వెంకటసూర్యగోపాలం గారి మిమోరాండములు

1. పుంతలు, ముఖ్యముగా దెబ్బలోని పుంతలు, వీనిని స్థితియు, అందులకు ప్రజలకు కలుగుచున్న నష్టకష్టములను బోధించుట కనిపెట్టవారో జేడో జేయదు.
2. దెబ్బలో అనేక గ్రామములకు గోడ్డు లేవుగదా. పుంతలే రాజవర్గములు. ప్రజల గమనాగమనములకు పోకర్తములగజేయుట లోకలబోర్డువారికి విధిగదా!
3. అన్నియూళ్ళలోను పుంతలు ఊరిదరిని పాయిఖానాలు గానేయుపయోగపడుచున్నవి. దూరమందలివి ఒకేమట్టు ములోనుండక మెరకపల్లములుగానండి బర్బరాకపోకలకు అహయకరముగాను, అసదుపాయకరములుగాను ఉన్నవి. ఇంతే కాక కొన్నిచోట్ల ఒకప్రక్కను, కొన్నిచోట్ల రెండుప్రక్కలను రుప్పలు, తీగలు కామండా బొమ్మచెముడు, ఈతలు, తుగ్గులు, బుజుగుప్పలు లోనుగా ముండ్లపెట్టుతో ఆక్రమింపబడి యిరుకై సర్పానుల గాకగపై చీకటివేళ నడుచువారికి పాతాపాయకర మయియున్నవి.
4. ఏ పుంతఊరిదరినా రయినను ఒకటింపు ఆక్రమించుకొన్నట్లు తోచేనా సర్కారువారు కెల్లకొలది శిక్షపన్ను విధించుటగాని కెక్కిన గజముల నెడబ్బుగల పుంత దుర్గముగా నున్నసంగతి కనిపెట్టుటలేదు.
5. ఇట్లుండగా దెబ్బగ్రామములోని పుంతల దుస్థితి చెప్పటకు శక్యమేకాదు. ఏమనగా:
6. కొన్ని పుంతలకు అడ్డుముగా పంటకాల్వలు వెళ్ళినవి. ఆకాల్వలు కొన్ని యిందుమింపు పెద్దకాల్వలవంటివే. వర్షాకాలమున నీటివంతుదినములలో అవి కూలంకషముగా నుండి ప్ర్రైబాలన్యధులకు దాటకేళ్ళుగా నుండును. అందుపై వంతెనలు లేవు. అందువలనకాలవ కావలిసాలముల రహితులు చేలకు ఎరువు లోననవి తీసుకొని వెళ్ళుటగాని, చేలనుండి పంట, కనవు మొదలయినవి తెచ్చుకొనుటగాని సర్వదా బండ్లనుసయోగించుకొనుటకు వీలులేదు.
7. మఱియు కాలవదాటునపుడు పుంతలండా పకువులు ఈవలావేకి తిరుగు ప్రొక్కగా లేవున కిరుప్రక్కలను బాదలకొలది గండ్లు, గోతులు పడి వానియందు కాలవనీరు వ్యాకించి కాలవలు తెరచియున్నంతకాలము మోకాలిలోతు నీరు తోను, బురదతోను నిండియుండును.
8. ఇంతేకాదు. పుంతకు రెండునైపులను సాలములుకలవుకదా. ఇకప్రక్కసాలములకు డి. పి. డబ్లియం వారు ఒకవైపున నీటితూరయియున్నది. అట్టితూరనుండి పుంతసాదుగుననుబోద ప్రవృత్తి, పుంతకెక్కు తన్నుచున్నది. బోదను నీరు వెళ్ళననుకొనగా మిగిలిన భూభాగకి ప్రవహించి గోతులు నిండి దుర్గమగుచున్నది. ఇన్నికొక రెండవనైపు ప్రతిగహితును తనతనచేయొద్ద పుంత నడ్డుముగా బ్రద్దులకొట్టి అడ్డకాలువత్రవ్వలేనికీ నీరునడిచికొనును. ఈవిధముగా పుంతలో ఒకభాగం

- గులో నాలుగయిన అడ్డకాలులు కనబడును వీటినిన్నటిని దాటుటకు బండ్లను శక్యముకాదు సరికదా ప్ర్రైబాలన్యధులకును అపాధ్యము.
9. ఇక ప్రజలెట్లునడుచుచున్నారందురారే ప్రక్కచేల గట్టవిననుండియు, సవ్యము ప్రొక్కకొనుచు చేలనుండియు నడుతురు. అవిధముగా చేనివానికి నష్టము. అరెండు ముండ్లు పాలెనా నడచువారి కష్టము చేవున కెరుక.
 10. నీటితీరువలన నూటికి 19 వడ్డీ క్రిందిమండగా ఆకాలకు తాత్కాలికముగా నుపయోగించెడు తాటిబ్రద్దల వంతెనలయినను సర్కారువారు వేయించి యుండలేదు.
 11. మఱియు కాలవావలిచేలోనుండి ధాన్యములు ఇంటికి చేర్చుటకు ఒకమయిగదూరము లేకున్నను బండినరుకుకు రు 1-8-0 కు తక్కువ కాసుండ వూలియుచున్నది. నలువది మైళ్ళదూరమందున్న రాజమండ్రినుండి యిక్కడికి బండినరుకు పవణాలకేవున వచ్చును. ఈభేదము కనిపెట్టినయెడల పుంతల చక్కని పరిపాలన మెంత యావత్రికమో యెంతశీఘ్రముగా జరగవలెనో మిగు విశదమగును.
 12. ఈ కష్టములను గూర్చి యొకసారి తహశీలుదారు వారితో ప్రవేశింపగా గవర్న మెంటు బడ్డెలు ఎప్పి మేల్లలో పుంతల చరమపుకు అను విషయమే యెచ్చుదును లేదనియు, అందునుగూర్చి యేసదుపాయమునను పైకివాయుటకువీలులేదనియు నెలవిచ్చినారు. అనరవిలు రెవిన్యూమెంబరువారొక్కడికి విజయంచేసినపుడు వారితో ఈకష్టమునుగూడ సంగ్రహముగ మొకబెట్టుకొంటిమిగాని వారి కీవిషయము బోధించినదో లేదో, బోధించినను మఱు నెమరుకు వచ్చినదో జేడో కాని ఫలితము శూన్యమయ్యెను.
 13. గోడ్డుతోపాటు పుంతలమాడ లోకలబోర్డులకు సంగ్రహించినవని తలచెదను. పుంతలలో, గోడ్డువేయుటకు తగినధనము లేక మీబోర్డువారు సరిస్థులలో నున్నయెడల పుంతలకు గమనాగమనములకు వీలైనస్థితికయినఁ దెచ్చి పరిపాలించుటకు వీలులేదా? ఇందుకు విశేషమియ ముక్కరలేదు.
 14. ఒకవేళ పుంతలు లోకలబోర్డులకు సంగ్రహించుపకు న్నును గవర్న మెంటువారికి విప్పించి తమ స్వాధీనమునకు తెచ్చుకొని ప్రజలదుర్భరకష్టమును తొలగించుట బోర్డువారికి విధికనుక యత్నించి వైయోపదలు నివారణ చేయింప గోరినాను.
- II
1. పుంతలనిషయములు తాము నాకు పంపించిన జవాబులో ఆక్రమాభివయ మొక్కటే ముఖ్యాంశముగా తాము యోచించినట్లు కనబడుచున్నది.
 2. పూర్వము గ్రామగ్రామమున కండెడు సరిహద్దుపుంతలుగాని, సాలముల నడిమిపుంతలుగాని నువికాలముగా నుండెడివి. అందు గవర్న మెంటుగ్రామము లనేకములలోని పుంతలు పన్నులుకట్టి పట్టాలియ్యబడినవి. పట్టినపన్నుక్రింద నాక్రమణకాబడ్డ భూములకు కంపెకేషను అక్కరలేకుండా ఆధునులకు ప్రతిగా కొన్నిచోట్ల పుంతలే యివ్వబడ్డవి, అవిసాగలోనున్నవి. ఆయాచేలను ఇప్పటికిని పుంతకేతులు అని ప్రజలు వాడుకొందురు.
 3. గవర్న మెంటు గ్రామముల పుంతలు పైవిధముగా శిక్షుకట్టి యివ్వబడ్డవై జమిందార్లను వారిగ్రామములలోని పెద్దపుంతలను రహితులకమరకము చేసికొన్నారు.
 4. ఈవిధముగా పుంతలవైశాల్యము ఈవరకే ఊచించి అవి సన్నమయియున్నవి.
 5. నిన్ను జాతులవారికి కులభయముగా నివేసప్రాప్తి కలుగకొనుట కొన్ని పుంతలు పంచమాములను ఇచ్చిదేయబడుచున్నవి.
 6. ఏవియెల్లయునను ఇప్పుడున్న సన్నపుంతలయినను బండ్లకు, పశ్చాదులకు, మునుష్యులకు గమనాగమనములకు యోగ్యములుగా నున్నయెడల ఆసదుపాయముచాలను.
 7. అట్టిసదుపాయమే బోర్డుగా లేకున్నది. దానికి ముఖ్య కారణములు నేను మొదటి మిమోరాండము 3-6-7-8 పేరాలలో చెప్పినట్లు గ్రామముకు వేరుమరుగుస్థలములు లేకుండుటలను పుంతలే పాయిఖానాలగుట, ముండ్లగుప్పలు, చెల్లుపెరుగుట, నీటిబోదలువెళ్ళుట, పంటకాల్వలు ఖండించుట యిగాని కేవలము ఆక్రమణలు కావు.
 8. (ఎ) సర్వకాబడ్డ గ్రామములన్నిటిలోను పుంతలకు సరిహద్దురాళ్ళు కలవు. కొల్లలలో ప్లానులు గలవు. వానిని మిరివచ్చిన ఆక్రమాము సుకరముగా కనిపెట్టుటకు సాధ్యము.
 - (బి) ఆక్రమాభివయగూర్చి రెవిన్యూఅధికారులు అధికాగ్రత్తో శిక్షాపునములు విధించుచున్నారు.

- (సి) కను ఆక్రమాభివయ కనిపెట్టుటకు ప్రక్కము ఖర్చు పెట్టి వేరేరెవిన్యూ ఆఫీసరును, ఏర్పడుట అనవశ్యముగా నాకు తోచదు. వైఫని రెవిన్యూ యిక్కెట్టెరులే చేయుచున్నాడు దరిచేనువారు పుంతలో ఒకటింపు రెండులింపులు ఆక్రమించుకొనగలరుగాని పుంతలంతను ఆక్రమించుకొనలేరు
- (డి) మరియు ఒకసన్న పుంతకు ఒకవైపున నీ డి. పి. డబ్లియం వారు తూరయిచ్చినారు. అనైపురహితు పుంతసాదు గునా బోదకాలువత్రవ్వ చేసికీ నీరుపెట్టుకొనుచున్నాడు అందువల్ల పుంత మరింత సన్న మగుచున్నది. బోదలోనినీరు పుంత నిండా పొద్దుచున్నది. ఇది యాక్రమాముక్రింద వచ్చునా? వచ్చినయెడల రహితుచేసికీ నీరునడుపుకొనుటకు గతిమేని ఆక్రమాక్రింద రానియెడల పుంత బాగుపడుటయెట్లు?
- (ఇ) ఇంతేకాక పుంతకు రెండవనైపు చేనివాడు పుంత కడ్డుముగా బోద త్రవ్వ తనచేసికీ నీరునడుపుకొనుచున్నాడు. ఆ చేనివాడును, క్రింది చేనివాడును పుంతకు రెండవనైపు బోద కాలవత్రవ్వ నీరునడుపుకొనుచున్నాడు. ఇవి యాక్రమాక్రింద వచ్చునా? అను మొదలయిన ప్రశ్నములు ఈవిషయములోనూ కలుగుచున్నవి. ఈవిషయముల కారణము డి. పి. డబ్లియం వారు పుంత సరిహద్దులోకి తూరయిచ్చుటయు, తలాపి పుంతయొక్క యిరుప్రక్కల చేలను, ఒకవైపున నీ తూరయిచ్చుటయును అయియున్నది.
9. ఇంకొక గొప్ప అన్యాయము:— దెబ్బకాల్వలక్రింది భూములలో ఎక్కడనో మామూలు పల్లములుగాక తిక్కినవనియు మొదటి నెటిలు మెంటులో పుండి అనగా మెరకక్రింద క్లాఫుచేయబడెను. వానికి కాల్వనీరు పెట్టుకొన్నయెడల నీటి పన్ను విధించుచున్నది. 1299 ఫస్ట్ ప్రాంతమున అమలులోకి వచ్చిన కిస్సర్యోలో ఆనరకు పల్లపు సాగులోనున్న భూములను జిరాయితీలస్థ, ఈవాములను నంజలనగా పల్లముక్రింద క్లాఫుచేసి భూమిశిక్షను, నీటిశిక్షనుమాడా కలిపిన మొత్తములేట్లు వాగ్దా మెసిరి. ఈక్రొత్తనెటిలు మెంటుగిజ్జపగులు చూచితీరా, నేలాది యకరముల ఆయకట్టుగల దెబ్బ గ్రామములలో దశాంశమో, శతాంశమో మెరకక్రిందను తిక్కిన ఆధీనపుభూమియంతయు పల్లముక్రిందను క్లాఫుచేయబడి పన్నుకట్టుబడ్డలు, కనబడును ఈకిరాయిశిక్షాముల రహితు ఆనకట్టు నీరొక్కముక్క యుపయోగించుకొనక తోటవేసికొన్నను, మెరకపైరు చచ్చుకొన్నను ఆరెడు నీటిపన్నుమాడ విచ్చుకొనవలసినదే. కనుక ఆరెడు పల్లపుపైరే వేసికొనుటకు నిర్బంధింపబడినాడని యర్థము అట్టి వాని చేనియొద్దకి నీరునడుపుటకు కాస్త్రప్రగ్గుచేతను, న్యాయము చేతను గవర్న మెంటువారు బాధ్యులు. కనుక పెద్దకాలవలకును, పంటకాలవలకును కావలసినభూమికి ప్రతిఫలమిచ్చి యాక్రమించుకొన్నట్లే బోదలకవసరమయిన భూమినికూడా ప్రతిఫలమిచ్చి ప్రతిచేసికీ బోదమాపుట వారికివిధి. అట్లులేదు సరికదా ఏరహితయినను ఈనీటి యసదుపాయపు బాధపడలేక తనచేలోకి బోదనిమిత్తయిన భూమికి తానే కంపెకేషను ఇచ్చుకొందునని సిద్ధపడినను, సామాన్యముగా ఆకొరిక చెల్లుట లేదు. లోకలందరికీ గమనాగమనక సాధనములయిన పుంతలు, కొందఱు రహితులయినపయోగము నిమిత్తము నీటిబోదలక్రింద నుపయోగింపబడుచున్నవి. పంటకాలవలుగా మార్చబడుచున్నవి. ఆపంటకాలవ గట్టువీధ నెవడయినను బండితో లేనా, యపరాధము విధింపబడుచున్నది.
10. కనుక ఎవ్వరైనయినను ఆఫీసరును నియమించినను, ఆయాఫీసరు ఆక్రమాలేకాక, ఏపుంతలు, ఏయేకారణములచేత బండ్లు పకువులు, మనుష్యుల ధారాళముగా వెళ్ళునా? అనను కూలముగానున్నవో ముఖ్యముగా ఆసదుములను రిపాద్దచేయుటకు కోరబడవలెను.
11. పుంతలు తిరిగి సర్వేచేయుమాట అట్లుండగా, ఈక్రిందిపద్ధతులను వెంటనే అమలంబింపవలసినదని నాయభిప్రాయము. ఈమ్యాటి తాలూకాబోర్డులదే అయినయెడల డిప్రీటీ ట్టబోర్డువారు తాలూకాబోర్డులకు బలవంతపెట్టియయినను వారితో పనిజరిపింపవలెను.
12. మఱియు బోర్డుకు విశేషధనవ్యయ ముక్కరలేకుండా ప్రస్తుతదుస్థితిలోలట్లుట నాకుతోచిన సాధనములు—
- (1) మున్సిసిపాలిటీ కొన్నిలగలకు వాగులు పంచిపెట్టి నట్లు కొన్ని కొన్ని గ్రామముల పుంతలస్థితులు విచారించి రిపాద్దచేయుచుండుటకు బోర్డుల మెంబర్లకు విధించుట.
- (2) ఏయేపుంతలయందు రుప్పలు, ముండ్లచెల్లు బలిసి యిరుకయిపోయినవో, జేనియందు నీటిబోదలు, గండ్లు తెగి నీరు పారలిపోవుచున్నవో, మొత్తముమీద ఏవి దుస్థితిలోనున్నవో ఆరిపోర్టులను లోకలుఖండు ఇవ్వ పెట్టగ, ఓరునీర్లు, గోడ్డుమే

మృత్యు వీరబాహురా తేజ్వించియుండు రోడ్లనిమిత్తమయి వ్యయ పెట్టుసామ్యము అల్పాంశమయినను ఈపుంతలబాగునీ ప్రత్యేకించి మయిలుకూలీల చేతగాని, యితరకూలీలచేతగానిపుంతలను బాగుచేయించుచుండుట;

మరః—తాలూకా తహసీలుదారువారి చేతిక్రింద నుండు లోకలుభండు ఇచ్చెవ్వరు కలరా దినములలో మాత్రము పంచిపెట్టుటయు, ఎక్కడనయినా విలేజీరోడ్లల పనిమాచుటయు తప్ప వీమిచేయదున్నారో తెలియదు. ఈపుంతల మరమ్మత్తు ఆయనద్యోగిలో నొకటిగా చేర్పవలెను.

(8) (ఎ) ఏపుంతలకు అడ్డకాలము వెళ్ళినవో వానికి వంతెనలువేయుటకు, అంతవరకును పక్కాదులు నడచుటకు రేపు లదిగుడుసలయలపై కంకరపోయించుటకు, (బి) తూరలుపుంతలలోకి పెట్టనవసరములేకుండా ప్రతిఫలమిచ్చి ప్రైవేటుధూము లాక్మించి వానికి బోయెలువేయుటకు, అంతవరకును పుంతలలో ఏవైనా ప్రైవేటుకావైపుననే తూరలిచ్చుటకు, డి. పి. డబ్లియూ వారిని నిర్బంధించి కార్యనిర్వహించుట;

(సి) పుంతలప్రక్క బోయెకాల్యలనుండి నీరుపైకిపారలకుండా దిట్టచుయిన గట్టువేయుటకు రహితము నిర్బంధించుట, అట్లుపార్లినయెడల నీటితూర నాలుకపరచుట, ఇవే వెంటనే అమలులో పెట్టినయెడల కొంతమందరూ పాయము తగ్గుట నిశ్చయము.

మొసూరు లేఖ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మొసూరు, జన 17:—దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రతిభలు వచ్చే వారములో బెంగళూరునకు రానున్నార. మహారాజాగారి యిరవవయసుని జన్మదినోత్సవము 16వ తేదీన కడువైభవముగ జరిగినది.

రామకృష్ణాశ్రమము వారు 15వ తేదీన స్వామి విజే కానందుని 64 వ జన్మదినోత్సవము జరిపిరి తె. సి. రోల్లోగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఎ.కా. కన్వేనియెన్సు స్వామివారి జీవితము గూర్చి ఉపన్యసించిరి.

రాయలు ఎయిరుపోర్టు విమానములు కొన్ని 28వ తేదీన బెంగళూరు వచ్చి ఫిబ్రవరి 6వ తేదీనర కుదునుని తెలియుచున్నది.

చెన్నై ప్రదర్శనమునకై మైసూరు ప్రభుత్వమువారికి రూ.80,000 ఖర్చయినది.

ఇండియా కామనువెల్తు బిల్లు

కాన్ఫరెన్సు

కరాచీలో దివ్యజ్ఞాన సమాజసభ్యుల ప్రయత్నములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మొహరాబాదు (హింద్) జన 18:—నేట్ హరిచంద్ర విష్ణుదాసుగారి అధ్యక్షతన కరాచీలో కొందరు దివ్యజ్ఞాన సమాజసభ్యులయొక్కయు, తత్సంబంధితకులయొక్కయు సభ జరిగెను. అందు డాక్టరు బెంటెలు నిండుకున్నపుడు ఇండియా కామనువెల్తు బిల్లు కాన్ఫరెన్సు జరుపుటకు తీర్మానింపబడెను. ఆహ్వానసంఘమున కన్యకాబిల్గ నేట్ హరిచంద్రగారు యియమింపబడిరి. కామనువెల్తు బిల్లు నిబంధనల నంగీకరించి ఒక రూపాయి చందా జెల్లించువారందరను యీ కాన్ఫరెన్సుకు రావచ్చును. (తంతివార్త)

వాణిజ్య పారిశ్రామిక మహాసభ

దేశీయపరిశ్రమలగూర్చి చర్చించెదర

బొంబాయి, జనవరి 18:—ఈసారి కూడడు ధ్వితీయ మహాసభ లాలా వారి కిపిస్ లాలుగారి అధ్యక్షతక్రింద 19,20 తేదీలలో ఢిల్లీలో జరుగును. ఈ సభాతీర్మానములను ముఖ్యులచే ఆఖరి భారత కానసభలో ఉపపాదించబడును. దేశీయపరిశ్రమలు, భోగ పుస్తకపులు, బంగారపుపరిశ్రమలు, ఎక్స్పోజి మొదలైన ముఖ్యవిషయములు తీర్మానింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి కార్పొరేషను

ప్రాథమికవిద్య గ్రాంటుపై చర్చ

(ప్రెస్ నో.)

బొంబాయి, జన 19:—నేడు బొంబాయి కార్పొరేషనుసభయందు, ప్రాథమికవిద్య నభివృద్ధిచేయుట కగుఖర్చుకు గాను ప్రభుత్వ విరాళము నంగీకరించుటకు బహు, ఆస్టిట్రా స్ఫెరుపై కార్పొరేషను సరిహద్దులలో పన్నువిధించు హక్కును ప్రభుత్వమువారు కార్పొరేషనుకు మార్చదమన్న విషయమునుగూర్చి చర్చించెను. ప్రభుత్వమువారు విద్యాకాఖకు సగము ఖర్చు 12 మొదలు 25 లక్షల వరకేవైనది మన్నదానికి బదులు ఈ స్థాంపుహక్కువలన 16 మొదలు 30 లక్షలవరకు వసూలవలయు అంగనా వేయబడెను. విద్యాకాఖకు 10 లక్షలవరకు ఖర్చును. ప్రభుత్వమువారియ్యు డబ్బెనను రాష్ట్రీయనిధినుండియే గాక యీసగము ఖర్చుల నిమిత్తమయ్యె మై కార్పొరేషను యెట్టి యభిప్రాయముగాని బయపకుండుటకు తీర్మానించెను.

కమిషనరు విమర్శనము

తీర్మానముపై కమిషనరుగారు అభిప్రాయము చెల్పుచు ప్రభుత్వము వారొసంగినదానిని నెమ్మదిగనే తిరస్కరించి తాను ప్రభుత్వముమీద వ్యాజ్యమును నడుపుటలు- కేసిగాని కార్పొరేషను త్వరలోనే యిట్టినిర్ణయము గావించినందులకు విచారించునని తెప్పిరి.

బొంబాయి బట్టలవర్తక సంఘము

యన్. యన్. వాడియాగారికి

సన్మానపత్ర మొసంగుట

కాటను ఎక్సలెంజు పన్నువిషయము

బొంబాయి, జనవరి 18:—హిందూదేశములోని మొక్క ముఖ్యపరిశ్రమకు నష్టము గలిగించునట్టి నే గాక హిందూదేశమున కంతటికిని అనుమానకరమగు కాటనుఎక్సలెంజుపన్నును తొలగించుటలో పనిచేసినట్టి మిల్లుయజమానుల సంఘాధ్యక్షుడయి యన్. యన్. వాడియాగారికి బొంబాయి బట్టలవర్తక సంఘమువారి సేవాయంకాలమున సన్మానపత్రము నొసంగిరి. మాష్టరు కాటను స్పిన్నర్లసంఘము మాష్టర్లకు వాణిజ్యసంఘము కాటను స్పిన్నర్లు అంతుమాన్యుఫ్యాక్చరర్లు సంఘములవారు కలిసియిచ్చిన స్టేటుమెంటులో లంక పైరు దృక్పథము మారుటకు వాడియాగారి శక్తిసామర్థ్యములే కారణమని సన్మానపత్రము జాటుచుండెను. ఎక్సలెంజుపన్నును తొలగించిన దానిఫలితము పాశ్చాత్యదేశములతో పోటీపడవలసివచ్చినప్పుడు గాని పూర్తిగా కనపడదని వారు తలచుచుండిరి

వాడియాగారు జవాబుచెప్పుచు హిందూదేశములోని యీ సేతపరిశ్రమకు న్యాయము కలగకేయుటయం దాలస్యము చేయుటలో రాజకీయచేత్రులకు ఇండియా మంత్రియొక్కయు రాజప్రతినిధియొక్కయు బదిలెలత కానబడుచున్నవని వాడియాగారిని పట్టుదలతో పనిచేసినందుకు బొంబాయి గవర్నరుకు వందనము లర్పించుచు ప్రతి పరిశ్రమగూర్చి ఆసెంబ్లీసభలో బాగగా వాదించినందుకు సర్ ప్రెసిడెంట్ తమదాను కన్వేనియెన్సులాలాయి, పంజీత మోతీలాల్ నెహ్రూ, సర్ డార్జీ విం డ్సే గార్ల ను గూర్చి ప్రశంసా వాక్యములను బలిగొనిరి. మిల్లు యజమానుల సంఘమువారు చేసిన కష్టములకు ఫలితము గావించినన, పరిశ్రమలు పెను స్వాసనము దప్పియుండుటచే నీ పరిశ్రమ నుగింక కాలముకష్టపెట్టిలోనే యుండవలసివచ్చినని చెప్పిరి. కరెన్సీ విలువ తగ్గిపోవుటలను ననుబట్టి పనిచేయుటకల్లను జపాను పోటీ ఇండియన్ మిల్లులయొక్కయు బ్రిటిషు కాటన్ మిల్లులయొక్కయు పరిశ్రమను మార్చెటులనుండి తరమిచేయుచున్న దనియు వాషింగటన్ ఒడంబడికను అమలులో పెట్టుచున్న యితర దేశములచే ఇండియా ప్రభుత్వమువారును ఇంగ్లాండువారును నీ కాలమున తరుచుకొనునట్లు నీ పరిశ్రమ జపాను పోటీకి నిలువబాలక నశింపవలసివచ్చిననియు వాడియాగారు చెప్పిరి.

స్టేటుకౌన్సిలు

డిల్లీ, జనవరి 18:—సర్ ఎ.కా.గారు హిందూలగారిని గవర్నరు జేనరలు స్టేటుకౌన్సిలునాడుకునిగా నియమించెను. (ఆ. ప్రె.)

భారత కానసభ

ఫిబ్రవరి 2 తేదీ అనధికారతీర్మానములు

డిల్లీ, జనవరి 18:—భారత కానసభలోని ఫిబ్రవరి 2 తేదీ నాటి కార్యక్రమమునకై చీలు వేయగా యీ దినవ అనధికారతీర్మానములకు చీలువచ్చెను. భిక్షుకత్వమును తొలగింపవలెనను ఆబుల్ మోగారి తీర్మానము, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఖర్చులను తగ్గించవలెనను రామయ్యంగారి తీర్మానము, పరిశ్రమలలో పనివాండ్ర ఆర్థికపరిస్థితులను విచారించవలెనను జో గారి తీర్మానము, కె. ఎన్. కేగారు రాష్ట్రీయ భారత కానసభల నిర్మాణమును సవరణచేయవలెనను తీర్మానము, నాకాసంఘ నివేదికములో సిఫారసు చేయబడినట్లుగా హిందూదేశమున వాణిజ్యనాకాఖకు పెట్టవలెనను గంగానందసింహుగారి తీర్మానము, ఇంపెరియల్ సెక్రటేరియటు ఉద్యోగములను భారతీయుల కొనగవలెనను ఖాన్ బహదూర్ సర్ ప్రాజుమాన్సేన్ ఖాన్ గారి తీర్మానము, కేంద్ర ప్రభుత్వమువారి అవ్వలను విచారించవలెనను చమన్ లాలుగారి తీర్మానములు. ఇవిగాక నానాజాతి సమితిలో భారతీయులను నియమింపవలెనని చమన్ లాలుగా రుపపాదించురు.

సెలెక్ట కమిటీవారు ఫిఫారసుచేసినవిషయమున కోర్టు తిరస్కారపుబిల్లు జనవరి 27వ తేదీన భారతకానసభలో విచారణకు వచ్చినప్పుడు తిరస్కారమునకుమాత్రమే గాక తమకు లోబడియుండు సభాగి నేటు కోర్టులోని క్రియను తిరస్కారములకుగూడ శిక్షించుటకు చీల్చి కోర్టులకు అధికారముండునట్లు సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ హాండరు ముక్తిమెనుగారు ప్రభుత్వమువారి తరపున సవరణల నుపపాదించెరు. జరిమానాలను నిర్బంధములు శేకుండ విధించు సభికాగమును కోర్టులొసంగుటకు వారియొక సవరణ గావించబడును. సెలెక్ట కమిటీవారు జరిమానా రు 2000/- చాటూడదని విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

క్రొత్త రైలుమార్గమునకు పునాదులు వేసెరు

బొంబాయి, జనవరి 18:—రైల్వేల ప్రధాన కమిషనరు సర్ క్లెమెంటు హెండ్రిగాడ్ బొంబాయి బోర్డా మధ్య ఇండియా రైలు మార్గమునకు సంబంధించిన కార్యకారములకు గుజరాతులో నున్న దోహారువద్ద 14 వ తేదీన పునాదులు వేసిరి. ఇదివరకు ఉన్న కార్యకారము చేయు పనికిన్న ఎక్కడ పని అవసరమగుటచేత ఈక్రొత్త కార్యకారమును నిర్మించితిమి అని చెప్పిరి. మొత్తము 142 లక్షలు ఖర్చుఅగును. ముత్తము ఖర్చులో ఇది స్వల్పభాగము మాత్రమే. ఈ ప్రత్యేకధర్మమున చాల అనుకూల విషయములు గలవు. సోల్ ష్మెంట్ మించి. కూర్చున్న. ఈసమస్యపరిష్కారమునకు అన్ని కక్షలవారును ఆలోచించి ఒకపక్షినిరి. బొంబాయినుండి దోహారు మార్పుటకు నేనును ఇష్టపడితిని. ఏలన ఇక్కడ రైల్వేబోర్డునకు ఖర్చుతక్కువ డబ్బులేదు. రోజులు గడచినవి. కష్టరక తప్పినది. రైల్వేవారు ఇప్పుడు భావిని గూర్చి ఆలోచించుచున్నార. దోహారు వృద్ధిబొందుగాత. క్రొత్త రైలుమార్గమునకు ముగిసినమొదటి. రైల్వేవారు సోదరులచే పెలంకరుడుగాక. వారికి ఆయురారోగ్య విశ్వేంద్రములు కలుగుగాక.

రైల్వే నడచుచున్నది

లాగోస్ పోర్టు, జనవరి 18:—రైల్వే అధికారి ఇల్లు తిరిగి నివసెను: రైల్వేనియు 17 వ తేదీ 17/80 గంటల నుండి నడచుచున్నది. మార్గము శుభ్రపరచడమైనది. (ఆ. ప్రె.)

అగ్నిప్రమాదము - 50 వేల నష్టము

కరాచి, జనవరి 18:—రైల్వారుజామున ప్రతిరోజు వాల్కార్టులను పనిచేయు కొనెను. కష్టము 50 వేలలకునున్నాడు. అంతయు ఇన్సూరు అయినది. (ఆ. ప్రె.)

సర్ మాంచేగూయ పెబ్బుగారు ఇంగ్లాండునుండి

తిరిగి వచ్చిరి

కరాచి, జనవరి 18:—పూర్వము అఖిలభారతకానసభ భాసభ్యుడైన మాంచేగూయ పెబ్బుగారు తిరిగి కరాచి శివీవారము నాడువయమన చేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

అగ్నిప్రమాదము - 30 వేల నష్టము

కంబాను, జనవరి 18:—కేటి సుగూర్ము పుష్పము ను సజ్జమున పో కొదాముగా నిర్మించుకొనెను దా లో కియ్యముండెను. అది సామాన్య ప్రభుత్వమున కప్పవకె నివారించిరి. మొత్తమునష్టము 30 వేలకుండును. నిష్పంటు కొనుటకు కారణము తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

నచిత్రమానవత్రిక.

ప్రతి చంద్రమా సాది నివ్రచు రింప బడును

ప్రతిసంచికయందును మూడునాలుగురంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నుచితముగ బుపుటకు వీలులేదు. మాదిరిపత్రికలు వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

పుష్పమానస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

భారతీ ప్రశంస, తెనుగు పద్యములు - శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు; స్వవిషయము; శ్రీకృష్ణ ప్రశంస - తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరి గారు; పుష్పాంజలి - మానవల్లి రామకృష్ణకవిగారు; దినోదయము - నిమమోలు కనకసుందరం గారు; రావుసాహెబు గిడుగు రామమూర్తి పంతులుగారికి కడపటి విన్నపము - విద్వాన్ గరిమెల్ల సోమన్నగారు; రసవిచారము - గొల్లపూడి శ్రీరామశాస్త్రిగారు; ఆశ్రయవృత్తి - జనమంచి సీతారామస్వామిగారు; భీమకవిజన్మస్థానము - కేశవరపు కామరాజుగారు; 'భిక్షుదేహి' - గుండిమెడ వేంకటసుబ్బారావుగారు; సాహిత్యరస్తుములు - దేవులపల్లి అప్పలనరసింహంగారు; గహునిస్వా గతము - చింతలపూడి శేషగిరిరావుగారు; కాళిదాసునికళాప్రతిభలు - కే. రామకృష్ణారావుగారు; పోతకవిరాజస్మృతి - సోమంచి సూర్య నారాయణశర్మగారు; యమలోకము - అ. రామకోటిశాస్త్రిగారు; ప్రేమాతిశయము - జంధ్యాల శివన్న శాస్త్రిగారు; బ్యాంకి బుచ్చిరాజు - శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు; నవ్వ నవరత్నములు - పూడి పెద్ది వెంకటరమణయ్యగారు; జైనులమతకథలు - పంచాగ్నుల ఆది నారాయణ శాస్త్రిగారు; మాతృగీతము - మండపాక పార్వతీశ్వరశాస్త్రి గారు; వెంకడు - వెండిగిన్నె - సోమయాజుల వేంకటరామమూర్తిగారు; అణగియున్నాడ నేడు దివాంధమట్లు - వింజమూరి రంగారావులు

గారు; మహాలక్ష్మి - కాభూరి వెంకటరామారావుగారు; అమృత వాహిని - పెనుమర్తి వెంకటరత్నముగారు; ముఖలింగనగరము (నల్గే) - భావరాజు వెంకటకృష్ణారావుగారు; భీష్ముడు - విన్నకోట వెంకట రత్నశర్మగారు; శంకరము కొండపై పొద్దులమతము - కొ. నరసింహ చాణిగారు; జీవితము - కాశీ వ్యాసాచార్యులుగారు; విజయనగర సామ్రాజ్యము - కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు; పాపాయి - నాశము కృష్ణారావుగారు; జాతీయవిద్య - కొలచలమల కృష్ణసోమయాజుగారు; ఆశీర్వాదము - సీరిపి ఆంజనేయులుగారు; ఆంగ్ల శాసనసభలు - కె. రంగారావిగారు; భావిగతి యెల్లున్నదో - గున్నేపల్లి అక్షయలింగము గారు; దశావతారములపాట - అర్థశాస్త్రిము - గండికోట సత్య నారాయణమూర్తిగారు; ధ్యానగీత - రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు; రం-వ జాతీయమహాసభ, కాన్పూరు, తీర్మానములు; జీవితాదర్శము - పంగనామముల రామచంద్రరావుగారు; గ్రంథవిమర్శనలు - శిల్ప కల్పనము - గున్నేపల్లి మృత్యుంజయకవిగారు; ఏకలిపి (హిందీ) - సంశయాత్ముడు - జనమంచి వేంకటరామయ్యగారు; సాభిప్రాయ విశేషములు - జీవితమృదియే? చింతలంకేల? - తురగా వేంకట రామయ్యగారు; శిష్టాక్షర పదబంధము; సమస్యపూరణము - మృష యనుకొందు నేను - దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు.

సాధారణ చిత్రములు - శ్రీమతి సరోజినీదేవి; తిరుమల - తిరుపతి చిత్రములు ౨౨ కాన్పూరునందు జరిగిన ఘోషసభల అధ్యక్షులు మున్నగువారు; గుంటూరు శ్రీ శారదానికేతన చిత్రములు ౭; ఇతర చిత్రములును.

ప్రస్తుతము పోస్టులు చూల్పు ప్రకారము ఆంధ్రపత్రికల విషయమున 0-3-0, భారతీపత్రికల విషయమున 0-3-0 లును రిజిస్టరు పోస్టుఖర్చు లధికమగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సామ్మ మణియార్డరు పంపిన యీ ఖర్చులు తగ్గును. వీ. పీ. లు పంపినచో సామ్మ బిక్సో-కస్టమ ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికల సంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు వైస కంట్రాక్టుపుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రు 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రు 30
డిటా	డిటా	డిటా	1/2 పుటకు ,, 15
డిటా	డిటా	డిటా	1/4 పుటకు ,, 8
3	డిటా	డిటా	
డిటా	డిటా	డిటా	
డిటా	డిటా	డిటా	
డిటా	డిటా	డిటా	
డిటా	డిటా	డిటా	

రిడింగు మాటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చారి చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

మేనేజరు, "భారతి" తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

పంచము దేవాలయ ప్రవేశము

కేసు

మహాత్ముని యభిప్రాయములు

ఈ వారపు 'యంగిండియా'లో మహాత్ముడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

దక్షిణాఫ్రికాలో జాతివర్ణభేదమునకు గాను మనము శిక్ష నొందుచున్నాము. భారత దేశమున మనము హిందువులము మనతోటిమతస్థులనే జాతిభేదమునకు గాను బట్టియే దండించుచున్నాము. పంచము దేవాలయమును దగ్గరకు రాగూడదు. తాకగూడదు. చూడగూడదు. ఇంకను ఎన్నెన్నను శిక్షలు గలవు. చెన్నరాజధాని కోర్టులో నొకచోట విచారణయైన విచిత్రపు కేసును జూచిన యెడల నిన్ను జాతులు మనదేశీయులెట్టి దుష్కృత్తులనున్నారో తెలియగలదు. పంచము దేవాలయమును దగ్గరకు రాకైవర వకుడై యెవరి మనస్సునుగాని నొప్పించు నెట్టియదేశీయును లేకుండ దేవాలయములోనికి బోయెను. ప్రతి సంవత్సరమున దేవాలయములోనికి బోవన్న ను అచటనుండి అర్చనలొ సంగు నలవాటయనకుండెను. అయితే గతవర్షము అభిశిక్షయత్వమున ఒడలు మరచి దేవాలయములోనికి బ్రవేశించెను. అచట నున్న పూజారి ఆయన యిచ్చిన పక్ష్య భాంజులముగూడ యితరు లిచ్చిన దానితో బాటు దీసికొనినను, కాని ఆయనకు స్పృహవచ్చునట్టికి పారబాటున లోపలికివచ్చిరి నమకొని దేవాలయమునుండి పారిపోయెను. ఆయన నెరిగినవారుకొందరువానిని పట్టకొని పోలీసులకొప్పగించిరి. దేవాలయధర్మకర్తల కీ అపచారము దెలియగనే ప్రోత్సహింప దేవాలయమును శుద్ధిచేసిరి. అంతట విచారణ జరిగెను. హిందూ మేజిస్ట్రేటు ఆయనకు 75 రూపాయల జరిమానా విధించెను లేదా ఒక నెల శిక్షను శ్రమమునకు భంగపరచినందులకు అనుభవించుటకును, దానిని అప్పీలు చేయుటకును, చర్చజరిగెను. తీర్పు నాపియించిరి. క్రిందికోర్టు తీర్పు మనకు ప్రోవిడెయబడెను. ఈ ప్రోవిడెయబడు పంచమునకు దేవాలయమునందు ప్రవేశించుటకు హక్కున్నదని స్థిరపరచిగాక క్రిందికోర్టు ప్రాసీక్యూటరుకును తప్పును నిరూపించ లేకపోయిరినను చప్పుబడెను. ఇందువలన న్యాయము, సత్యము, మతము, ధర్మము ఏమియును జయము గాంచలేదు.

ఒక్కగుణము మాత్రము గలదు. ఈ అప్పీలు గెల్చుట చేత పంచమును భక్త్యాదేశమున ఒడలు మరచి పోరాని చోటునకు బోయినపుడు శిక్ష ననుభవించ నక్కరలేదని ఋజువునది. అయితే యీసారి ఆయనగాని మరొక పంచమును గాని దేవాలయమును ప్రవేశించునెడల కఠినశిక్షను విధించెదరు. వారన్న నీచముగ జూచువారు న్యాయవిచారణ లేకుండ శిక్షించిన శిక్షించెదరు గూడదు.

ఈపరిస్థితులు చిత్రమగుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో మనదేశీయులను సత్కరించువిధమును జూచి మనము గుండెము. స్వరాజ్యమును స్థాపించుట యెప్పుడో అని తపాతపాలాదెడము కాని మనము మనతోటిమతస్థులలో విడవనకు ముందీని కుక్కలకన్న నీచముగ జూచుట యెంత అసంవర్ధముగ నున్నదో హిందువులకు గమనింపబడు. కుక్కలకు మట్టుకొనవచ్చునగుదామనము కొందరము వానిని మనగమలలో నుంచుకొని వైనచెయి నేసి దువ్వుచుందుముగదా!

మన స్వరాజ్యనిధానమునందు అస్పృశ్యుల కెట్టిస్థానమొసంగవలయును? స్వరాజ్యము వచ్చినపుడు వారి కెట్టిరీతిగములు లేకుండ స్వతంత్రముగ నుండునట్టికృషియెడల ఇప్పుడే జాతి కాన్యాసంత్రయము నేల యిచ్చివేయరాదు? ఇప్పుడే అధికారము లేదన్న స్వరాజ్యము నచ్చునపుడు అధికారము లేని పోవునా?

ఈవిషయముల నాలోచింపకుండ మనముకండ్లమున కొని చెవులలో దూది పెట్టుకొనవచ్చును. కాని అవివచనములకు చాల ముఖ్యములేనవి. మనసంఘమునందు మతమునందుగలయొక్కగారమును ద్రవీకరించుట కందరును పూనుకొనవచ్చుయెడల హిందూమతము కలిపించబడును.

ఈ దోషమును దొలగించుటకు చాల పని జరిగినమాట నిజము. కాని దేవాలయప్రవేశమునకై క్రిమినలు ప్రాసీక్యూటరులు జరుగుచు, దేవాలయములోనికి రాగూడదనియు బావుల నుపయోగింపరాదనియు, వారి బోయెను పాతకాలలోనికి రాగూడదనియు, నిషేధించు చుండునంతవరకు యీ దేశీయ యేమియు లేదనియే చెప్పవలయును. దక్షిణాఫ్రికాలో మన దేశీయులకు గెట్టి హక్కులు గావలెనని కోరుచున్నా మనము గూడ వారి కవ్వారిని యిచ్చువలెను.

అయితే యీ హక్కునందు మంచియింతయులేకపోలేదు. శిక్షను ప్రోవిడెయబడు కొంచెము ఓచార్డుగనేయున్నది. అంతకన్న ముఖ్యమైనది సనత్సహిందువులు పాత మతమునకు

మున భవిష్యత్తులు. ఈ నేరముని సహాయము నకవరేని బోకున్న యెడల అప్పీలునులక్ష్యము చేయనివాడే అన్నిటికన్న విశేషము సీ రాజగోపాలాచార్యులుగారు అప్పీలులో వాదించుట. అసహాయస్థిధాంతము నివట బాగుగా ప్రయోగించిరి వానమృతము. కోర్టులోనుండి, అవకాశము వచ్చినపుడు తాను అడుపసిన ముద్దయి విడుదలయగుచుండునపుడు నే నసహాయవాదినని ముడిగట్టుకొని హుచ్చున్నయెడల కటికవానివలె సంహరించుటయగును. పంచమునకు అసహాయత్వమున్న నేమోతెలియదు. జరిమానాగాని శిక్షగాని ననుభవించుటలేదని అప్పీలుచేసెను. చదువుకొన్న ప్రతిహిందువును అస్పృశ్యునియెడల మిత్రభావముతోనుండి, మతముపేర జరుగుచుండు ద్రోహమును తొలగించుట వాంఛనీయమైయున్నది. పంచమును దేవాలయము ప్రవేశించుట కానుగాని, ఆతనిని లోనికి రానీయకుండ నిషేధించుట మతమునకును, మానవకార్యమునకును భంగముగలుగజేయుట యగుచున్నది.

* * *

హిందూదేశమున వస్త్రములు

(సి. యఫ్. ఆంధ్రాను)

పశ్చిమఖండములందు నివసించువారు భారతీయుల ఆచరించుటకు శిరోవస్త్రానికిని తగినటుల నడచుకొనుటకుగాను వారుపోవు పాకడలు నాకు నేనీదేశము రాకముననే ఆశ్చర్యము కలిగించెను. జపానీయులకన్న దేశభక్తులు బహుశక్తిచుండి కలరు. కాని ఒకజపానీయును యూరోపు పోవునపుడు తన దేశీయదుస్తుల పూర్తిగాని ఆప్రదేశమును వివసించువారు చేసికొనుచుండుననే చేసికొందురు. వారివచనకాలన వారి అమానమును సగ్గులేదని చెప్పుచు నేను చింతిల్లుచున్నాను.

భారతీయులను ఇంగ్లీషుదేశమున కొందరు వేరొకరిగా నాలోచింతురు. వారు తమదేశీయదుస్తులలో కొంతవరకైనను నిలుపుకొందురు. ఉపమానమునకు శ్రీ శ్రీనివాసకాశ్రమిగారు ఎక్కడబోయినను తమతెల్లరి తలపాగ నుంచుకొందురు. టాగోరు మహాకవి ఎప్పుడును తనప్రాదేశీయ దుస్తులనే ధరించును. కాని ఇది ఇగ్లాండులో నైనను వారికి గుంపులనుండి ఏమాత్రపుమర్యాదను రానీయదు. అది పీఠిలోని గుంపులనుండి అపాయమునకు కారణమగుచున్నది. బహుఅరుదుగాను కొద్దిమంది మాత్రమే మర్యాద లేకు మూలమగుచున్నది. హైందవస్త్రము చీరలుకట్టుకొని పీఠులలో అల్లరిపడకుండుటకు వైన నేదైనను కష్టమొనిగాని బండ్లలోగాని చెట్లమరలిన నేనాశ్చర్యపడెను.

హిందూదేశము జయింపబడిన దనుటకు ముఖ్యకారణ ఏదీయన ఈదేశపు ప్రభుత్వము ఈజాతీయదుస్తులను ఇన్నిసంవత్సరముల నుండియే కట్టుకొనుటకు ప్రయత్నము చేయుచుండుటయే. ఈసంగతియే జపానులోను చెనాలో ఉన్నవారిని గూర్చి చెప్పిన యెడల వారును తాము వేరొక ఘనతరహాకి నెంచినవారని యనుకొనుచున్నారనుటయే. ఏదేశపుటాచారమును దినుచున్నాడో ఎక్కడ నివసించుచున్నాడో ఆదేశపు గడ్డకు కట్టుకలయునను నేహభావము సానుభూతి లేదనియే చెప్పవచ్చును.

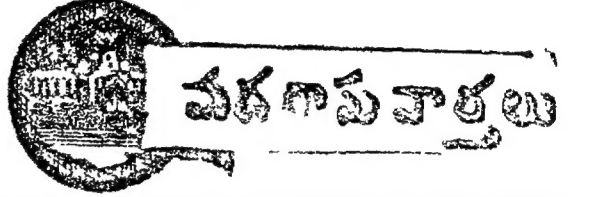
చైనాలో మిషనరీల చాలభాగము చైనా దేశీయదుస్తులనే ధరించురు. కాని కారాములు వేరు. అవిఇక్కడ చెప్పదలచుకొన లేదు. హిందూదేశ మందు అది ఎంతటి అరుదు. కాని అది ఎంత నూత్నమైనదో, తనసానుభూతిని కనపరచుటకు ఎంత నూత్నమైనదో.

నేను హైందవ జాతీయదుస్తులను ధరించినపుడు నాకుగలిగిన అనుభవములను మీకు తెలిపెదను. ఒకటో రెండోకథలను చెప్పుటకుమాత్రము వీలగును. ఒకానొకప్పుడు నెలదేశముందు చాల ప్రాధుభాయిని తరువాత నొకనాటిరాత్రి నేను తెల్లలలో చూడవరకగలిగి బండి నెక్కబోయితిని. నిన్ను వెనుకకు ప్రోసేసేసిరి. నన్ను ప్రోసేసిన వానిచైత్ర చూచితిని. అతడొక పోలీసుభటుడు. మువ్వరుపోలీసుజవానులు, (పబ్లిక్ సర్వెంట్లు) పెట్టెన సంకెతునాటిరాత్రికి ప్రత్యేకించుకొనవలసి. నెమ్మదిగా నేనింకొక క్రికెటరునున్న పెట్టెనెక్కి రాత్రియంతయు నిలుపున జూర్చుకొంటిని. ఏకవర్షమునకు పోలీసు వారిని గూర్చిచేయు ప్రశంసలకుముందు అట్టిఅనుభవములందుకొనబడవలెను. నేను హైందవ దుస్తులలో నున్నపుడు నన్ను ఏ హైందవుడు చేరుకొని, ప్రోయట కొట్టుట మొదలైనవి హైందవ భూమిలలో నున్న చేరిరి.

దీనిని ద్రెస్టిలో నేను మొట్టమొదట వేసెను. తరువాత దీనిని నాఅనుభవముతో పోల్చెను. దీనిమలేకయే నైతికమీద బాంధీ భావుల బిడ్డమండ నే నొక పోలీసు వానిపై బడితిని. నేను లేచిన తరువాత నన్ను దెహించి నాపేరు తీసి

కొనకుండుటయేగాక సైనిక విధముగ సలాముచేసి నన్ను పోలీసు. నే నప్పుడు హిందూజాతీయ దుస్తుల ధరించిన ఏమెయ్యందేదో. నేనంత అల్పముగా విడువబడుటయే నామనస్సు నొప్పించినది. తరువాత కొరయనిపిలిచిండుటకొనుట నాకబ్యామయ్యెను.

ఈచిట్టచివర చెప్పనదిమాత్రము చాల ఆశ్చర్యకరమును ను బోధకముగను నుండును. నేను బ్రామేదుపురమునకు పోవునపుడు ఆంగ్లంబడియనులు యూరపియనులు అని వ్రాసియున్న మాడవ తరగతి బండిలో నెక్కబోయితిని. ఒక కుర్రవాడు బహుశః, ఆంగ్లంబాండవుడు నన్నాటంకపరచెను. నీ విక్కడకు రావీలులేదు అనెను. అంత నేను నవ్వికొంత నేపాగి "నేను యూరపియను నని తెలిసికొనలేకున్నావా! అని ఆడిగితిని. నీవాదుస్తులలో యూరపియను కానేరవు" అని యాతడనెను. అతడు యూరపియను తన గుడ్డలవలన ననుచున్నాడని అనుకొనిను. తరువాత కొంతసేపటికి లాంగ్ లోనకురానిచ్చెను. హాయిగ నిరువురమును ప్రయాణము చేసితిమి. కాని నేను నీ విదేశముందు పుట్టి ఈదేశపు దుస్తుల నేల ధరింపవని యడుగ ఆతడు అవమానింపబడిన ట్లుకొనెను. హైందవ క్రిస్టియనులలోను ఇట్టియభిప్రాయములే యున్నవి. నన్ను ఒక చిన్నవాడవేగెను. "నేను క్రిస్టియనుగానుండి యూరపియనుడును లో మనవచ్చు" యనెను. ఈవిషయాలగు అభిప్రాయము రూపురాయలున్నది. గాంధీజీ వంగదేశముందు హిందూక్రిస్టియనుల, ఆంగ్లంబాండవుల సభలయందు ఇచ్చిన ఉపన్యాసముల పూత మహాదేశ కనుపడుచున్నది. (యంగ్-ఇండియా)

ఉద్యోగ నియామకము:—కె. ఎన్. క్రిష్ణకాగరి ని వికాఖపట్నం మెకెకలు కాలేజిలో కెమిస్ట్రి ప్రొఫెసరుగ నియమించిరి.

మదరాసు శాసనసభ:—ఫీబ్రవరిలోను మార్చిలో బడ్జెటు సమావేశము ముగిసిన పిదప బాలయి 28 వ లేదీన వేరొక సమావేశము జరుగును. అప్పుడు ఇంగ్లీషును బిల్లుపై సవరణలు చేర్చింపబడును.

మహర్షి దేవేంద్రనాథుటాగూరు వారి కోర్టు వము:—బ్రహ్మ సమాజ మందిరమునందు 20 వ లేదీ సాయం కాలము 6 గ.జరుగును. డి. బి. సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు ఉపాసన జరిపెదరు. ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

బహిరంగసభ:—కీలాశతు సంఘము కార్యగమనం ఘమల యాజమాన్యమున సౌందర్యమాలలో ఫీబ్రవరి 21 వ లేదీ 5-30 గ. బహిరంగసభ జరుగును. ఎస్. ఏ. సుఖీ మహామ్యుడుగారు అండమానలో మాపిల నుంచుట గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. ఎస్. సత్యమూర్తిగారు అధ్యక్షతవహించెదరు.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—జనవరి 16 వ లేదీతో అంతమయ్యేవారమునందు సాలునకు డెయ్యకుండికి 10.6 చొ॥ మరణ సంఖ్య యుండెను. అంతమయ్యె వారము 52.5 చొ॥ యుండెను. 180 మందికి కలరా వచ్చి 6 గురు చని పోయిరి, 8 గురికి స్కాట కము తగిలెను. అందరికి నివృత్తిచెను. మలేరియావలన 31 గు ఇతర జ్వరముల వలన 16 గురు చనిపోయిరి. నిరుదీవారమునందు 46.4 చొ॥ యుండెను.

రాకపోకలు:—గవర్నరుగారి సైనికకార్యసన్నిధి నెంటు కల్లులు బాల్కనగారు నిన్నరాత్రి కొలంబోమారుగా నూదానుజెల్లిరి. చాలమంది పానంపుటకు ప్లేమనుకు నచ్చిరి. ఇక్కడ క్రికెట్టు ఆడుటకువచ్చి సి. కె. నాయుడుగారు నిన్నరాత్రి జెల్లిరి. క్రికెటుయ్యంగారు నిన్నరాత్రి ఢిల్లీజెల్లిరి. ఎల్ల రోజునీరాళ్ళు చూపించుచుండెనుగాని వేరుగారు ఉపయోగమున వచ్చిరి.

అభివృద్ధి కార్యసాధన:—రెవెన్యూ డివిజన్ గవర్నరు కార్యసాధన గ్రామము ప్రాధుమంబంబంబునందే నచ్చిరి. రెవెన్యూ కల్లుల జేరల్లుగారు ముగ్గురు మెన్బరులతో నేటిరాత్రి పశ్చిమతీరమునకు వెళ్లెను. (ఆ. ప్రె.)

జయకరుకేల్కారు
పక్షమునందు విశ్వాసము

బొంబాయి శాసనసభ స్వరాజ్యపక్ష ప్రకటనము

రెస్పాన్సివు సహకార మవలంబింతురా?

(ప్రీ.కెన్)

బొంబాయి, జనవరి 18:— బొంబాయి శాసనసభయందు దరి స్వర జ్య పక్ష సభ్యులు యాక్రింది ప్రకటనము గావించిరి:—

మేము యాక్రింద సంతకము చేసిన బొంబాయి శాసన సభ స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులము ఈవిషయమునంతయు జాగ్రత్త గ పరిశీలించితిమి. మేము స్వరాజ్యపక్ష కార్యనిర్వాహక వర్గము క్రింది నెలంబరులో సంగ్రహములో సమావేశమైనపుడు పంపిన ప్రతిపాదనలను చదివిన యంతయులు యుక్తముగ నేర్పడెనని మాయక్రిప్తాయమై యున్నది. ఇప్పటికి రెండేండ్ల నుండియు బొంబాయి శాసనసభయందు మేమును, భారతశాసనసభయందు స్వరాజ్యపక్షమును అనుసరించిన మార్గ విధానములపట్టి చూడ రెస్పాన్సివు సహకార మార్గమును, బాధ్యత, అధికారము హోదాగల యుక్తములన్నిటిని ఆక్రమించుటయు యుక్తమైన మార్గముగ వోమియున్నది. ప్రస్తుతము శాసనసభయందుకాలమున ఉద్యోగములంగీకరించుట కవకాశమేమియులేదు. కాని ప్రస్తుతము శాసనసభయందు మిగిలియున్న కాలమున గూడ యంత వరకు న న న స రి ం చి న క్షే రె స్పాన్సివు సహకార విధానము ననుసరింపవలెనని మేము కోరుచున్నాము. అందుచేత ప్రస్తుతము శాసనసభయందు పానములను రాజీనామా చేయుటని యనవచ్చునని మేము తలంపము. దీనిపైసంగతి సమగ్రము లెట్లు పరిశీలించునో చూచెదము. శాసన సభయందు మా నాయకుడగు జయకరుగారు తమ యభిప్రాయములను నిలుపజేయుటను, తమ రెస్పాన్సివు సహకార విధానమునకు అవిచ్ఛిన్నముగ ప్రచారము చేయుటకును స్వాగత్యము గల్గి యుండుటకై యేమాత్రము వెనుదీయకుండ రాజీనామా పెట్టిన సంగతిని మేము సంతోషముతో నంగీకరించెదము. మేము ఇక మీద వారికిని వారి సహాధ్యాయులగు కేల్కారు, అనీ, డాక్టరు మూంజీగారులను చేతనైన సహాయముజేసి రెస్పాన్సివు సహకార విధానంపై ప్రచారమునకు తోడ్పడెదము. దేశములో దేశ భక్తిమార్గముల నొక్కట జేయుటకును, ప్రభుత్వమునకు తగిన ప్రతిఫలన ముండుటకును, నియోజకవర్గమునకు తగిన రక్షణ మేర్పడుటకును శాసన సభయందు అనుసరించుటకు తగిన నిపుణులగు మార్గము రెస్పాన్సివు సహకారమేయని మా నమ్మకము.

జయకరుగారు యీ మా పక్షమునకు రెండేండ్లనుండియును నానుకుడుగనుండి చేసిన ఆపారసేవను ప్రస్తుతించుచు మేము కృతజ్ఞతను దెల్పుచున్నాము. మేము ఉదయము గావించిన తీర్మానమునందు జయకరుగారిని, కేల్కారు, అనీ, డాక్టరు మూంజీగారులను యీ సారి కై. ఎల్.కె.నులలో రెస్పాన్సివు సహకార మవలంబించెదమని పోటీగ నిలువవలసినదిగ కోరితిమి. వారు మా కోర్కెను గమనించి రెస్పాన్సివు సహకారోద్యమము సభిష్ఠి జేయుటకు యుక్తమని తలచిన మార్గము ననుసరింతురని మేము నమ్మెదము. జయకరుగారు కై.ఎల్.కె.నులలోనభ్యర్థిగ నుండునెల నెన్ను కొన బడుదురని మాకు నమ్మకముగలదు. మరల వారు బొంబాయి శాసన సభయందు మాకు ప్రయోజన కారిగ నుండగలరు.

(సం) యం.బి. కేల్కారు, డబ్లియు. యస్. ముకుందం. సి. యం. సప్రీ-కే. సి. స్వామినాయక్- యం. బి. ఛావర్- బి. సి. జోషి- యం. కే. దీక్షిత్- యం. యం. మెహతా- హెచ్. హెచ్. నాయక్ వాల్- ఆర్. జి. సోమేశ్- హెచ్. ఆర్. గుంజె- య్. బి. భోపల్కర్- హెచ్. డి. సాహెబ్ (మీరు సంతకము జేయుచు రెస్పాన్సివు సహకార మిష్టము లేదనియు, ఉద్యోగములను స్వీకరించి ప్రతిష్టాభిమానమునలెననియు తెప్పింపవలెనని కోరితిమి.) డి. యస్. పటేల్, మీరుగూడ సాహెబ్ గారి అభిప్రాయములనే చెప్పిరి.

16వ తేదీ సభవృత్తాంతము

బొంబాయి, జనవరి 18:— బొంబాయి శాసనసభ స్వరాజ్య పక్ష కార్యకర్త ప్రతిఫలన ప్రాయము 16 తేదీన తమ పక్షము సమావేశమైనప్పుడు రెస్పాన్సివు సహకార విధానమునందే విశ్వాసమును మరలదెల్పుటకును, జయకరు, కేల్కారు, అనీ, డాక్టరు మూంజీగారుల జేయు ప్రచారమున సాయము చేయుట

కును తీర్మానించినట్లు దెల్పుచున్నారు. ప్రస్తుతము శాసనసభ యందు ఉద్యోగములనుగీకరించుట లేనందువలన బొంబాయి శాసనసభలో రెస్పాన్సివు సహకారవిధానమునే యనుసరింప తీర్మానింపబడెను. పార్టీ విశ్వాసములను బట్టియు భవిష్యత్కార్యవిధానోద్దేశ్యములను బట్టియు బొంబాయి శాసనసభనుండి రాజీనామా నియమనరము లేకపోయిన గాని పార్టీయొక్క యు స్వరాజ్యపక్ష కార్యనిర్వాహకులయొక్కయు కార్యవిధానమునకు భేదములు గల్గెను. అంతట పార్టీకి జయకరుగారు జేసిన సేవను గొనియాడుచును, వారును వారి సహాధ్యాయులును రాజీనామా చేసినవారును కై.ఎల్.కె.నులపైను అభ్యర్థులుగ నుండి ఖాళీలను నింపవలెననియు, రెస్పాన్సివు సహకారవిధానమునకు తోడ్పడు కార్యసరళికి నిశ్చయించిన దానిని సంపూర్ణముగ విశ్వసించునట్లును తీర్మానములు గావించబడెను. జయకరు, కేల్కారు, అనీ, డాక్టరు మూంజీగారుల కై.ఎల్.కె.నులలో పోటీజేయుట లేదని తమనిగ్గయును పార్టీకి దప్పిరి.

జోసెపు బాసిసాగారు

భారతశాసన సభయందు సభ్యత్వమునకు య్. సి. కేల్కారు రాజీనామా చేయుటలను ఆశ్చర్యమునకు బొంబాయి శాసనసభ అధ్యక్షులగు జోసెపు బాసిసాగారు పోటీజేసెదరని 'ఈనింగుమ్మ' పత్రికకు చెలియుచున్నది. (అ.ప్రె.)

నోటీసు

వెదనందిపాడు కనకదుర్గాంబికా

ప్రైజ్ చీట్

ఈలాటరీ ప్రారంభించునప్పుడు నేనుకూడా డైరెక్టరు గా ఉన్నాను. నేను తాలూకాబోర్డు నాకరించి అనుబంధ ఈలాటరీలో ఉండవలెనని తెలిసి అంతర్భాగమును మానుకొని నన్ను లాటరీలోనుంచి తొలగించునట్లుగా ఆలాటరీ డైరెక్టరు శేష గల గోపాలకృష్ణయ్యగారిచేత 12-9-25 తేదీన చే ఉత్తరము కూడా పొంది ఆలాటరీని 12-11-25 తేదీన పూర్తిచేసి పోటీను సజ్జాకా పెట్టెరుగారు పట్టుకన్నప్పుడు దాఖలు చూపిగూడా ఉన్నాను. ఇప్పుడు ఆలాటరీ భాగములు నాయం దురుద్దేశమునకునా నేనుకూడా భాగస్వామిగా యన్నట్టు దాఖలాల కొరకై ఏవోకొన్ని ప్రకటనలను తమ పత్రికయందు ప్రకటింప దలచినట్లులను నా సంతకమును స్వపింప దలచినట్లులను వాడు కగానినన్నది. ఈలాటరీకిని నాకును ఏమియు సంబంధము లేదని యిందుములముగా అందరికీ తెలియజేయుచున్నాను.

14-1-26 సంకా మెంకటసుబ్బారావు.

నోటీసు

మహారాజశ్రీ కాకినాడ డి. ము. కోర్టు

O. S. 255/1925

వాది:— కాకినాడ మధ్య సభవారి కార్యదర్శి నేత్రకంటి శ్రీనివాస కోనేటిరావుగారు.

Versus

ప్రతి:— కోశీ రామాబాయమ్మ వగైరాలు కాకినాడ కాన్స్టేబుల్ క్లబ్బుకు పడమటి వైపున వున్నట్టియు కాకినాడ మధ్య పాతకాల అని వాడబడుచున్న మంజీరముయొక్క తూర్పుభాగమున్న దానినంటియున్న స్థలమున్ను లేటు కొరీ రమాకాంతరావుగారి అనంతరం వాదిసభ వారు స్వాధీనం చేసుకొనుటకు హక్కు కలిగియున్నందు ప్రతిష్టా స్వాధీనంలోనుంచి వాటిని రాబట్టుకొనుటకు యీ దావా దాఖలుచేయబడినది. కాకినాడ మధ్యసభవారి తరపునను కాకినాడ మధ్య జనరల్ ప్రవయోగం నిమిత్తమున్న సదరు దావాను జడుపుటకు అనుమతి యిప్పించగోరి యీ వాదిగారు పిటీషను కూడా దాఖలుచేసియున్నారు. సదరు పిటీషనున్న దా వాయున్నది 26-1-1926 సం॥ తేదీకి విచారణ నిమిత్తం వాయిదాకేయబడి యున్నది. సదరు అనుమతి యిచ్చుటకు కాకినాడ మధ్య లకులలో యెనిరికైనను అభ్యంతరమున్నయెడల వారు 26-1-1926 తేదీని పగలు 11 గంటలకు కాకినాడ డిస్ట్రీక్టు మ్యునిసిపల్ కోర్టులో తెలుపుకొనవలెను.

19-1-26 కొమాండూరి శతకోపాచార్యులు,

క. కి. బి.

వాతావరణ సితి

1926 నెల జనవరి 19-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యజోక్యాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో సగటు	జనవరి నెల 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు వర్షము.
గోపాలపురం	89.5	68.0	...	0.19	44.96
విశాఖపట్టణము	84.5	67.9	...	0.07	87.09
కాకినాడ	89.8	67.7	...	0.02	89.09
మచిలీపట్టణము	87.7	65.7	...	0	41.59
కర్నూలు	90.1	62.5	...	0.14	26.01
బళ్లారి	88.6	62.4	...	0.15	20.51
అనంతపురం	0.81	27.88
కడప	88.9	65.4	...	0	81.28
నెల్లూరు	89.8	65.8	...	0.02	87.98
మద్రాసు	86.4	63.7	...	0.15	50.74
కడపూరు	85.0	63.4	...	0.30	52.94
సీలము	91.0	58.8	...	0	89.80
కోయంబుత్తూరు	85.1	57.8	...	0.03	22.29
తిరుమనావల్లి	91.8	61.1	...	0	88.18
నాగపట్టణము	81.5	67.6	...	2.48	54.98
మధుర	89.2	64.1	...	0	88.58
పాంబట్	80.7	72.9	...	0.01	87.00
తిరునల్వేలి	1.68	28.84
తిరువేంగళము	88.0	69.6	...	0.87	64.51
కొచ్చిక్	85.8	68.7	...	1.10	114.51
కాలికట్టు	90.8	66.9	...	0.15	117.18
మంగళూరు	89.5	67.7	...	1.08	125.68
బెంగళూరు	84.7	55.7	...	0.68	85.87
మైసూరు	75.8	57.0	...	0.07	125.46
కొడెకనూరు	64.8	45.8	...	0.30	62.18

సర్కారులు:— ఆకాశము నిర్భలములనే యున్నది. పగటివేడిది గోపాలపురములో 9, కాకినాడలో 8½ తక్కినచోట్ల 8½ నుండి 4½ డిగ్రీలవరకు ఎక్కువ.

డక్టర్:— మేఘములు పలచగనే యున్నవనవచ్చును. ఆర్ద్రత చాల తక్కువ.

కర్నూలులో రాత్రివేడిది 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:— ఆకాశము నిర్భలముగనున్నది. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత చాల తక్కువ ఇవట పగటివేడిది 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిది 8½ నుండి 4½ డిగ్రీలు తక్కువ.

ఎండ గాయమున్నది.

యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాట్

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

శ్రీగురు ద్వారా ప్రబంధక సంఘము

తిరిగి ఎన్నికలవిషయమై ఆలోచించెదరు

అమృతసరము, జనవరి 18:— ఈసంఘమువారి కార్యనిర్వాహకవర్గము తిరిగి ఎన్నికలను చేయువిషయ ములోంచి 30 31-వ తేదీలలో సాధారణసంఘసమావేశము జరుగునట్లు తీర్మానించిరి. చాలకాలమునుండి వేధించుచున్న ఈ సంస్థ గాడు పరిష్కరింపబడును. (అ.ప్రె.)

మర్దరునకు చావు-జడ్జిగారి తీర్పు

తిరుచినాపల్లి, జనవరి 18:— ఇక్కడి సెషన్సు జడ్జిగారు జేకబుసలిని 31 వ ఆగస్టు తేదీన హత్యగావించినందులకు విరుదుగరపు కై. ఎమ్మెయ్యలగారికి మరణదండం విధించెను. (అ.ప్రె.)

బొంబాయి గుప్తప్రతిపదములు

బొంబాయి, జనవరి 18:— శనివారమునాడు పోడ్డిలో పట్టుటకు పిలువలెనంతగుంపు వచ్చినందువలనను తొక్కిడి ఎక్కువ పట్టుటచేతను బుధవారమునండి 12 వేలనుండి 3 వేల టిక్కెట్ల సంఖ్యను తగ్గించిరి. (అ.ప్రె.)

ప్రాచీన భారత విద్యావిధానము

పి. కె. తెలంగాణుగారి ఉపన్యాసము

"న్యూఇండియా" పత్రికాసంపాదకులగు పి. కె. తెలంగాణుగారు నిన్నటిసాయంత్రము పచ్చయప్పకళాశాల భవనముందు "ప్రాచీన భారతవర్ష మందలి విద్యావిధానము"ను గూర్చి మాట్లాడిరి. ఇంకా అనివసెంటుగారు అధ్యక్షతవహించిరి.

తెలంగాణుగారు పవనస్థితియందు ప్రాచీన భారతవర్ష మందలి విద్యనుగూర్చిన సిద్ధాంతములు పురాతన గ్రంథములందు న్రామబడియున్నను అయ్యది ఆచరణయందెట్లు అవలంబింపబడుచుండెనో తెలిసికొనుట కార్ధారములు లేవనిరి. పుస్తకములందొక విద్యావిధానమునుగూర్చి ప్రత్యేకముగ బోధించునట్టివి లేవు. వాఙ్మత్యుల సారస్వతము, కళలు, శాస్త్రములు మానవాభ్యుదయమునకు తోడ్పడును. ప్రాచ్యప్రతిచిదేశములు గెండును పరస్పరభేదముకొరకై ఒండొరుల కభివృద్ధినిశాస్త్రముల సమన్వయము గావించుకొని అభ్యోగ్యము గ్రహింపవలసియున్నవి. కేవలము ప్రాచ్యసంబంధమైనదెల్ల శ్రేష్ఠమని నమ్ముటకు వలనుపడదు.

పూర్వపథము నవీనపరిస్థితులకై ట్లుపకరించునో ఎంతవరకు ఆచరణయోగ్యములో విచారించవలెను. బుద్ధమతగ్రంథములందు విద్యనుగూర్చి వివరముగ న్రాయబడియున్నది. బ్రాహ్మణుడు గురువుగనుండెను. పరులకు విద్యగఱపి, జ్ఞానోదయము గలుగజేయుటయు, తనశిష్యులయభ్యుదయము నాశించి పనిజేయుట నాతనివిధి. దీనికంటెను పరివ్రాజకులచే విద్యాప్రచారము గావించబడుచుండెను. నేడు వార్తాపత్రికలు ముద్రాక్షరశాలలచే జరుపబడు విద్యాప్రచార మానాడిపరివ్రాజకులచే జరుపబడుచుండెను. ఇదియునుగాక ప్రత్యేకకళలందు శాస్త్రముల ప్రవీణులగు జేయుటకు సంస్థలుండెడివి. మరియు కులపతుల యాజమాన్యముక్రింద గురుకులులు నడుపబడుచుండెను. ఇచట సుమారు 10,000 విద్యార్థుల కుచితాన్నచక్రము లొసంగి విద్యాదానము గావించుచుండెడివారు.

భారతదేశముందు పరాపరవిద్యలం చెక్కున అంతరము జూడబడుచుండెను. ఇందులకెక్కువ కట్టుబాటు, కఠినశిక్షణ అలవడియుండవలెను. విద్యార్థులు భిక్షువృత్తిచే తీ వింపట ఆచారముగనుండెను. ఈవిద్యాలయములందు విద్యార్థులెల్లరు సమవర్తనముగగి జాతి కుల మతభేదముల వీడియుండిరి. సంఘమునుండి విద్యకొరకు పన్ను వసూలుచేయుటకుబదులు సంఘమే విద్యార్థులకు తనంతదాని తోడ్పడుచుండెను. విద్యార్థ్యాపావంతరము గురువునకు దక్షిణయొసంగుట ఆచారమైయుండెను.

బాలరసు కఠినముగ శిక్షించుట తగనివని. మానవసంబంధ పరిజ్ఞానము ప్రాచీనాధునిక కాలములందు భేదింపదు. ఆధునికాభిప్రాయాను సారము కఠినశిక్ష గురువునకుగాని, శిష్యునకుగాని, సంఘమునకుగాని మేలుజేయుచుండుటయేగాక హానికరము. "లాలయేత్ పంచవర్షేణ దశవర్షేణ తాడయేత్, ప్రాప్తే తు సోడశేవర్షే పుత్రం మిత్రవదాచరేత్" అని శ్లోకము గలదు. అనగ 5 సంవత్సరములవరకు శిశువును బుజ్జగించి పోషింపవలెను. 10 సంవత్సరములనుంచి శిక్షించవలెను. 16 సం॥నుంచి పుత్రుని మిత్రునిగ పరిగణించవలయునని. కాని మన ఆధునికాభిప్రాయాలు చెంపవదియు తాడన మునే గైకుందురుగాని తక్కినవాని నాధారముగ నైకొనరు.

శాస్త్రములనుంచి మన కనుకూలములగు భాగములను నైకొని అనగత్యములగు వానిని విస్మరించుట దురదృష్టము. 5 సంవత్సరముల దనుక పోషించి ప్రేమించిన బాలుని గొట్టుటకు జేతులాడునా? ఒకచో నెన్నడై శిక్షించినను కనీదిర్చుకొనుట కై పగబట్టి బాదజాలము. 16 సం॥ నుండియు మిత్రునిగ జూడవలసినవానిని అంతకులోగ అల్పునిగను, వ్యర్థునిగను జూచుటగూడా? కావున బాలరయెడ ప్రేమానుబంధము గలిగి యుండవలెను.

ప్రాచీనకాలముందు విద్య పట్టణములందుగాక చూరముగ నుండువనములందుగరపబడుచుండెను. అచట బాలరు ప్రకృతి సౌందర్యమును వీక్షించి అపార సంతోషమును బొందుచుండెడివారు. ప్రకృతియందుండెను రహస్యముల నేరుగ నేర్చుకొనుచుండెడివారు. "ప్రాచీనవిద్య సంకుచితమును, అల్పమునుగాక, అసంతృప్తి, అనల్పమును, విశాలోన్నతమునై యుండవలయు అందుకు వనములే ప్రధానస్థానములనియు" రవీంద్రనాథటాగూరు మహావి పక్కియొందెను. ఈగూహాంతర సౌందర్య వర్ణనము మన సంస్కృత గ్రంథములందలి ముఖ్యశ్రయభూతముగాక గానగును. కేవలతెలుగులందును రఘువంశముందలి ప్రథమ భర్తయందును ఈవర్ణనగలదు.

'శకుంతల' నాలవయంకముందు శకుంతల తన యాశ్రమమును వీడునపుడు తనచే చెంచి పోషింపబడిన పూ మొక్కలు, మృగములనుసంబోధించి వర్ణించును. అచట ప్రకృతియందలి జీవతత్వై గల యనురాగమే అంకమున కంతకును అలంకారము నొసంగుచున్నది. అట్టి వనములందు జీవవము గడపువారు ప్రతివిషయమందును ప్రకృతితో సాహచర్యము గలిగియుండురు. మానవ నిర్మిత కృత్రిమ పరికరములను సాధనముగ నైకొనడు. ఏనదీతటమందో, ఏధూరుహచ్ఛాయలందో, ఏపూసాదరిండ్లమాటునకో, నిశ్చింతగ విద్య నభ్యసించువారల యానందమును మనమూహింపజాలము ప్రకృతితో నిట్టి అనవరత, సన్నిహిత సంబంధముగలవాడై మొక్కలను, పక్షులను, వన్యవృగములను నైతము గాఢముగ ప్రేమించువారు అహింసయే తమ జీవితాశయముగ జేసికొని రనుట యందు వింత యేమియును లేదు. దేవతల గాంచినట్లు అవిశ్వసనీయము గాజాలరు. శకుంతల తాను తెంచిన పూమొక్కలనుండి ఒక పుష్పమును గాని ఒకపత్రమునుగాని తెంపజాలరట! శకుంతల ప్రేమ అనిర్వాచ్యము.

బ్రహ్మచర్యము

పురాతనకాలముందు బ్రహ్మచర్య దీక్ష ఎల్లరచే క్రమముగ జరుపబడుచుండెడిది. బ్రహ్మచర్య మన కొందరు కేవలస్త్రీ ప్రపంచముతో నెట్టి సంబంధములేనని అతిశయముగ వర్ణించినారు. స్త్రీ సహచర్యములేక దరించువాడు అవాగరికుడును, సామూహ్య చింతావీహనుడును, పశురూ ప్రాధాన్యమును అనును. బాలబాలికలు సహానుచరులై ఆశ్రమములందు విద్య నభ్యసించినటులు నిదర్శనములు పెక్కుగలవు. కాళిదాసీయ శాకుంతల మందు కన్యశిష్యుల నిట్టివారిగనే కాళిదాసు వర్ణించినాడు! దువ్యంతుని పట్టణముజేరి వారు దిక్కు దోపని వారయ్యెదరు. దువ్యంతుడు శకుంతలను నిరసించినపుడు వీరు పురు మానవ సహజులగు దయా కనికరముల వీడి "నీగతి నీదే" యని యామె నట చదలి చనెదరు. ఇది వాంఛనీయముగాదు. కొంత నిస్సంగత్య మవసరమేగాని కేవలము స్త్రీపుంశుల ప్రకృతులనే నేరు జేయరాదు.

మీరు నేడెట్టి యానందము ననుభవించుచున్నారో అంతకు పదిరెట్లు పూర్వకాలముందలి విద్యార్థు లనుభవించిరి. వారికి విక్రాంతి, సెలవులు, ఆటపాటలు, హాస్యములు, వినోదము లన్నియు గలవు. వారి కొసంగబడు స్వేచ్ఛ మికులేదు. గురువు నుండి విద్యబడయునపుడు శిష్యుడు పరప్రశ్న జేయు చుండెడివాడు. విద్యార్థి స్వేచ్ఛగ నెన్నిమారులై నను ప్రశ్నించి తన సందియముల బాపుకొనవచ్చును.

బాలునికి సత్యభావ మత్యవసరముగ పరిగణింపబడినది. వార్షిక శిష్యుడును, అగస్త్యునివద్ద అగమాంత విద్య నభ్యసించ నేగిన ఆశ్రేయము సాధుగుణములను వర్ణించియున్నాడు. వరులయెడ సర్వదా ప్రేమదయాభుక్త్యుల గలిగియుండుటయు, వినయమధుర రాచనియములుగమనించుటయు నిచ్చులను శత్రుర్యచింతనమును పెద్దలయెడ పవిత్రభావమును క్రమ ప్రవర్తనయు నివి సాధులక్షణములు అని పక్కిరి.

ఆధ్యక్షులు

తెలంగాణుగారు కడపట మాట్లాడుచు ప్రస్తుత విద్యావిధాన మందలి వివిధాంశములతో పరిచయము గలిగించుకొన యత్నించువారెల్లరును రాగల పురుషాంతరముందు నేటికంటెను ఉత్తమును శ్రేష్ఠతమును నను విద్యనభ్యసించుటకు సంసిద్ధులుగ నుండగలరని బల్కిరి ప్రాచీన శిక్షణమందలి ప్రతియంతమును ఆచరణయందు తెట్టజాలక పోయినను, అందలి ఉద్దేశములను మాత్రం పరిశీలించి కనుగుణ్యముగ మార్చి విద్యను సంస్కరించి తిద్వారా దేశమునకు మహాపకార మొనర్చు భారము మీపై గలదు. స్థానికమును, తాత్కాలికము నను వానినుండి సార్వజనికమునుశాశ్వతమునగు వానిని వివక్ష బుద్ధితో వరసి పూర్వాస్పృహను చెలిసికొని నేడు వినిన ఉన్న తాతయముల నాచరణలో తెట్ట యత్నింపగోరుచు ఉపన్యాసము విరమించెను. అధ్యక్షులకు ఉపన్యాసకులకు వందనములతో సభ ముగింపబడినది.

మొయిలు స్త్రీమర్దు

బొంబాయి, జనవరి 18:—లండనునుండి టపాలో బయలుదేరిన "రెజ్యూక్" ఓడ రాత్రి 9 గంటలకు 17 వ తేదీన ఏడేను విడిచినది. మామూలు ప్రకారము 22 వ తేదీ ఉదయము 5 గంటలకు చేరును. "రాస్పూరా" ఓడ లండనునుండి టపాతో 14 వ తేదీన బయలుదేరి మార్చి 16 వ తేదీన విడిచెను. ఎలిసియా ఓడ తెరిమా దగ్గర సిగ్గులు చేసి 28 వ తేదీన వచ్చును. (ఆ. పే.)

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులస్థితి

కొంచె మాశ గలుగుచున్నది

బొంబాయి, జనవరి 18:—అంగ్లానుగారు శేపుటోను నుండి డెయిలీమెయిలునకు తొలినంపిరి స్వతీరేకపు టాండోళ నము సభాముఖమందును, పత్రికా ముఖమందును జరుగుటవలన స్థితిగతులు చాలమారినవి. 14వ తేదీన కాబెటెలు సమావేశమైనవి. కాని ఏదియు వెల్లడియేలేదు. కలరుబారు బిల్లును గూర్చిమట్టుకు ప్రకటనలు జరుగుచున్నవి. ఈసారి శాసనసభా సమావేశమందు దానిని తిరుగ ప్రవేశపెట్టెదర. ప్రభుత్వపుకర్మముదానిపై నాధారపడియున్నది ఇదియే అశిశు కారణమామన్నది. ఇక్కడి భారతీయులు దానిని గుర్తించియే అఖిలభారత దేశమును ఒత్తిడి గలుగజేయులయు ననుచున్నారు. (ఆ. పే.)

తాడిపత్రి పురపాలకసంఘము

తాడిపత్రి, జనవరి 19:—నూతనముగా జరిగిన మ్యునిసిపలుగల్లంతులనుగూర్చి 17 తేదీన కలెక్టరు విచారించినట్లున్నది. ఆయనవైఖరి ప్రజాశ్రేయమును గోరుచు సానుభూతితో నున్నట్లయ్యెను. వీరు ప్రభుత్వమువారి కొక రిపోర్టును వెంటనే పంపెదమని వాగ్దానము చేసిరి. ఇదియు ప్రజల కనుకూలముగానుండునని తలంచెదము. నేడు మ్యునిసిపలు చెక్కున మాదాసుబొగ్గ కొండప్పగారి యిండ్లను రెంటిని జపు జేసెదమని స్థానిక కో-ఆపరేటివు సంఘమువారు టబుటుమా చేసిరి. (ఒక విలేజరి తంతివార్త.)

తిరుచనాపల్లి, జనవరి 18:—సాదింపియన్ రైల్వేయు ద్వోగల సంఘమువారి కంపెనీ మేనేజింగు డైరెక్టరు మూర్ హెడ్డుగారితో తమ జీతములనుగూర్చియు నితరవిషయములను గూర్చియు తమ కష్టములను చెలుపుకొనిరి. డైరెక్టరు సానుభూతితో విచారించినని పలికెను. (ఆ. పే.)

ఒక నవరణ

డిసెంబరు 25 వ తేదీన ప్రకటింపబడిన 'బందరువార్త' అను కిరీక క్రిందగల ప్రకటనములో శ్రీ కామాక్షికాళికాంజ్ఞా అమ్మవార్లకు ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క అరయకరము చొ॥ దానముచేసిన దాతలక్రేర్లలో అచ్చు పొరపాటుగలదు. కావున ఆక్షేర్లు "ప్రహ్వశ్రీ శ్రీరాం సుబ్బయ్యగారు, వీరనల్లి నాగభూషణముగారు, అనియు భూదానమొసగిన దాతలకు భగవంతుడాయారాలో నైత్యర్యము లొసంగుగాక అనియు చదువుకొన బ్రార్థికులు.

రు 200 లు బహుమతి

కర్నూలు జిల్లా జేతంచెర్ల గ్రామ లాండురివిన్యామొత్తముపైకి పాలకొల్లు మద్దిగాడు ద్రోణాచలము జంక్షన్లో చోరీ అయినట్లు రిపోర్టు చేయబడిన రు 200 ల పైకి రు 800 లు యీక్రిందకనుపరిచిన నోట్లు నెంబర్లను కనిపెట్టి, సదరునోట్లు పూర్తిగా గాని, కొన్నిటినిగాని పట్టుకొని నేరస్థాపనకు రుజువువరచువారికి రెండు వందల రూపాయలు బహుమతియొసంగబడును.

నోట్లవివరం

Table with 3 columns: Note Number, Amount, and Price. Rows include TE/56 - 219705 Rs 100, TE/74 - 38880 Rs 100, TE/69 - 92060 Do, TE/69 - 972208 Do, TE/63 - 75650 Do, TE/41 - 56253 Do, WD/45 - 62078 Do, TE/69 - 59453 Do.

బి. పి. శేషారెడ్డిగారు M. L. C

(జేతంచెర్ల, కర్నూలుజిల్లా)

లాటరీ తీయుట

శ్రీ వెలికాని చినజగన్నాథ రావుగారి తాలూకు భూములలాటరీలో ప్రధమలాటరీ 76 నెంబరు పట్టా య 28-27 శెంట్లు (మల్లవరం గ్రామతాలూకు సర్వే నెం 580, 584) డి 10-1-26 వ తేదీన తీయగా నెంబరు 7747 చిటిపొందిన పెద్దాపురం గ్రామకాపురములైన కాకి పోమరాజు మయినరు అయినందున గార్డీయనుతెల్లడి లక్ష్మీనారాయణకు గెలుపువచ్చినదని యందుమూలముగా తెలుపడమొనరి.

శ్రీ చలికాని చినజగన్నాథ రావుగారు, ఎన్నగూడెం వద్ద రా ఎన్ఫీల్డ్ ప్రాంతములకు.

రోటరీ క్లబ్బు: లిట్టను ప్రభువు

“చెప్పటవలె జేయుటయును సుకరమైనదెడల దుర్గములు దేవాలయములును దేవత కుటీరములు రాజ భవనములును నై యుండును ”

శ్రీకృష్ణ యందలి రోటరీ క్లబ్బునందు లిట్టను ప్రభువు చేసిన ధర్మోపదేశము మహాకవి పేక్కు పియరు తెలిపిన భావమును స్మరింపకు చెచ్చుచున్నది. ధర్మోపదేశములను జేయుట సుకరము. ఉపదేశముల నాచరించుట దుష్కరము. పి.కొ.గొ.నివాసి పాలు పి. హరిసు 1905 వ సంవత్సరము నందు రోటరీ క్లబ్బును స్థాపించెను. వివిధ దేశములందును శాఖలు పుట్టినవి. సంఘములం దిప్పుడు 63,000 సభ్యులు గలరు. సంఘములందు వ్యాపార వృత్తి సంఘముల ప్రతినిధులు సభ్యులుగ నుండగలరు. ఒక్క ప్రతినిధికంటె సభ్యులుగను నే సంఘము నుండియును చేరగూడదు. వ్యాపారవృత్తులందుత్తమ నీతి ధర్మమును పరస్పరవిశ్వాసమును వృద్ధిచేయుట సంఘాదర్శములు. లిట్టను ప్రభువు మానవధర్మ వికాసమునందు దండన ప్రయోజన విషయమై చేసిన యుపదేశము సకల మానవ వ్యవస్థలకును నన్వయించుచున్నది. తలిదండ్రులు పిల్లలను గురువులు శిష్యులను యజమానులు పనివాండ్రను అధికారులు ప్రజలను దండించి ధర్మ మార్గ ప్రవర్తకులను జేయుటకు బూనుకొనుట ధర్మశాస్త్రనిర్ణయముగను లోకమునకు పరిపాటియైనది. “దండనదశగుణంభవేత్” అను పశుబలప్రయోగభావము లోకమునం దంతటను ప్రబలియున్నది. సృష్టియందు సకలమును చైతన్య మయమై వెలయుచున్నది. స్థావరములందు జంగ మములందు మనుజులందు దేవతలందు పరబ్రహ్మమునందు చైతన్యము వెలయుచున్నది. చైతన్యము జ్ఞానానందపరవత్త్వమును బొంది బ్రహ్మానందము ననుభవించుచున్నది. జీవులకు జ్ఞానానంద మాత్ర సాక్షాత్కారమువలన గలుగుచున్నది. దోషనివర్తనమునకును గుణావగమనమునకును చిత్తశుద్ధి వలె దేహశుద్ధి ప్రయోజనకరము గాదు. ధనార్జన పరాయణులకు నిరంకుశాధికారపరాయణుడు ధర్మారాధనవిధానము నుపదేశించుట నిరర్థకము. పశుబలప్రయోగమున కభ్యంతమైన లోకమునకు వైవభుప్రయోగ మజ్ఞాతముగ నున్నది. కర్మ ఫలానుభవమును సమకూర్చుట శ్రీకృతికి సాధ్యమైనను మమకారాహంకారాభిభూతులైన మానవులకు సాధ్యముగాదు. న్యాయనిర్ణయమున కేర్పడిన శిక్షాస్మృతులు పశుబలప్రదర్శనమున కుపయుక్తములగుచున్నవి గాని వైవసంపదను గలుగజేయుటకు వినియోగపడుట లేదు. శ్రీకృష్ణుడు

శిశుపాలుని శతాపరాధములను ఊహించెను. ధర్మోద్ధరణమునకు దయకుగల సామర్థ్యము దండనమునకు లేదని గ్రహించియును దండనము నారాధించుట మానవహృదయము నావరించిన యజ్ఞానమును విశదము చేయుచున్నది. రోటరీ క్లబ్బు సభ్యులకు లిట్టను ప్రభువు దండనధర్మ విషయమై చేసిన ధర్మోపదేశ ముదారమైనను బధిర శంఖారావముగ నుండగలడు. దోషనివర్తనము-నుగుణాభినివేశము లిట్టను ప్రభువు దండన సిద్ధాంతము మీదను వ్యాఖ్యానమును జేయునపుడు స్వయంకృతములైన మౌనరాష్ట్ర నిర్బంధములు చిత్తవృత్తియందు స్ఫురించి యుండును. ధర్మశాస్త్రములు శిక్షాస్మృతులు ప్రేమానురాగములవలె మానవ హృదయమునందు ధర్మానురాగమును వికసింపజేయు జాలవు. శిశువులు దైవసంపద్యురీతులై పరమానందమును గలుగజేయుచుందురు. కుటుంబము సాంగత్యము విద్యాలయము సంఘజీవనము ప్రభుత్వము సహజమైన వైవసంపదను పాడుచేసి యాసుర సంపదను వృద్ధిచేయుటకు దోడ్పడుచున్నవి. దండనము బాగుచేయజాలదు. అతిదండనము దయా దాక్షిణ్యములను పాడుచేసి క్రోధమును పారుష్యమును వృద్ధిచేయును. సద్గుణసంపత్తి గలుగుటకు గృహము విద్యాలయము కార్యాలయము దేశము సాధనములు. ఈ సాధనములను నిర్లక్ష్యముచేసి తప్పుచేసిన తరువాతను దిద్దబోవుట విశేషప్రయోజనకరముగాదు. “దండనము భయమును పుట్టించి ప్రవర్తనమును మార్చినను సద్గుణములను గలుగజేయజాలదు. శిక్షాస్మృతియందు దోషనివారణమునకు దండనమునకు బదులు చిత్తశుద్ధి సాధనములను నెలకొలుకొలుపుటను పరిశీలించవలయునని” లిట్టను ప్రభువు సభ్యులను గోరుట సభాదర్శముల కనుకూలముగ నున్నది. ధనార్జన పరాయణుల కిది యెంత సాధ్యమో పరిశీలించుట యవసరము. చిత్తశుద్ధి లేకను బలవంతముగను దండనము వలనను నీతి మార్గ ప్రవర్తనము సాధ్యముగాదు. దండనమునకు రెండు ప్రయోజనములు. మొదటిది ప్రకృతి వలె జ్ఞానశిక్షణము రెండవది పరప్రయోజనముల కాయ నిగ్రహము. దండనము వ్యక్తి సంస్కరణమునకును సంఘ జేమమునకును గొంత పరకు ప్రయోజన కరమైనను చిత్తశుద్ధిని గలుగజేసి ధర్మశీలమును గలుగజేయుటకు నిరుపయోగముగ నున్న విధమును విశదము చేసెను. దోషులయందు ధర్మశీలమును గలుగజేయుటకు ధర్మాలయము లుపయోగపడగల విధమును దృష్టాంత పూర్వకముగను లిట్టను ప్రభువు విశదముచేసెను. లిట్టను ప్రభువు చేసిన యుపదేశ మమృతతుల్యముగ నున్నను ప్రయోగమునందు నిరుపయోగముగ నున్న విధమును భారతశిక్షాస్మృతి విశదము చేయుచున్నది. లిట్టను ప్రభువు రోటరీ క్లబ్బుసభ్యులకు జేసిన యుపదేశములు తెల్ల వారి కన్వయించుటకు జేసియుండును గాని భారతీయుల కన్వయించుటకు జేసియుండదు. శిక్షాస్మృతి మీదనే యాధారపడి యున్న ప్రభుత్వవిధానమునందు ధర్మోపదేశములు నిరుపయోగములు. గుప్తభటులు రక్షకభటులు చరశాలలు కఠినదండనములు నిర్బంధములు తుపా

కుల ప్రయోగములు నిత్యకర్మానుష్ఠానములైన దేశమునందు దండన విధానము గలుగజేయుచున్న ధర్మ విస్మయ మపారమైనను నిరంకుశ ప్రభుత్వము పేక్షభావమును వహించుచున్నది. యమకింకరులనుగోలిన కారాగృహాధికారులను సరకముల వంటి కారాగృహములను కఠిన హృదయులైన దండనాధికారులను నిరపరాధుల దండనమును కొంతమైనను సంస్కరించుటయందు లిట్టను ప్రభువు తనదృష్టిని లగ్నముచేసి స్వీయోపదేశములను సార్థకము చేయుట వివేకము. గాంధీ మహాత్ముడనవరతము బోధించుచున్న యహింసాధర్మమున సత్యాగ్రహమును ప్రపంచమునందు ధర్మప్రతిష్ఠాపనమున కమూల్య సాధనములుగ నున్న వి. ఆచార్యము నవలంబించి జనులు కృతార్థులగుదురు గాత

హిందూ-మహమ్మదీయ సమన్వయము

హాలానా షోకతాలి హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ విషయమై బాంబయి క్రానికలు పత్రికయందు ప్రకటించిన భావములు తీవ్రమైనను దేశక్షేమ పరాయణుల కాదరణ యోగ్యములుగ నున్నవి. సరళస్వభావము స్వాతింత్ర్య ప్రియత్వము స్వరాజ్యానుతాపము మహాత్ముని పట్లను గల భక్తి షోకతాలిగారి భావములకు ప్రాముఖ్యము నొసంగుచున్నవి. స్వార్థ పరాయణులైన నాయకులు ప్రజా హృదయములందు విషమును బోయుచున్న విభమునకు ప్రహరారుపురము దురంతములు నిదర్శనము. దురంతములు హిందువులను మహమ్మదీయులను దుఃఖమునందు ముంచి నవి. ధననాశనము మానహాని ప్రాణహాని గలిగినవి. గుండాలను నిందించుట సుకరమైనను నాయకులు నిందార్థులని షోకతాలిగారు తెలుపుచున్నారు. కాన్పూరునందు గూడిన హిందూ మహాసభయును అలిఘదునందు గూడిన ముస్లిము మహాసభయును హాలానాకు వివాదమును గలుగజేసినవి. ఉభయ సభల లక్ష్యము స్వసంఘాభ్యుదయమును దేశభ్యుదయమును నైనను స్వసంఘాభిమానము దేశక్షేమమును వెనుకకు బెట్టుచున్నది. రావు గోపాలు సింగుగారి ప్రసంగమును సర్ అబ్దుల్ రహిం గారి ప్రసంగమును నుభయ సంఘములును బూనిన వక్రగతికి నిదర్శనములు. హిందువుల పక్షమునను మదనమోహన మాలవ్యగారును మహమ్మదీయుల పక్షమునను జిన్నాగారును నిందార్థులుగను హాలానాకు గనుపడినను నాటక సూత్రధారులనేకులు గలరు. మాలవ్య గారి హిందూ మతాభిమానము నేటి పుట్టినదిగాదు. పంజాబునందు బయలుదేరిన స్వాగతపరత్వము దేశమునం దంతటను వ్యాపించినది. మహమ్మదీయుల దృష్టి ఖిలాఫతునుండి ముస్లిముసభకును హిందువులదృష్టి కాంగ్రెసునుండి హిందూ మహాసభకును మరలుచున్న విధమును పరిస్థితులు విశదముచేయుచున్నవి. ఈ విశేషములు ప్రబలమైనకొలదియును స్వైరజ్యపక్షము దుర్బలమై స్వసంఘలక్ష్యము బలీయమగుట సహజము. రాగల ఎన్నికలయందు స్వరాజ్యపక్షము నివిశేషములు బలహీనముచేయుట సహజము. హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనమును గోరేకి గాంధీ మహాత్మున

కీవిభేదములు సంతాపమును గలుగజేయుచున్నవి. కాంగ్రెసు ప్రతిభను గాపాడి స్వరాజ్యమును బడయుట కీవిభేదములను విసర్జించి సకలసంఘములును గలిసి పనిజేయుట యవసరమై యున్నది. వర్తమాన దుస్థితియందు పోకతాలిగారు తెలిపినటులు సకలమును భగవదాయ తమని విశ్వసించవలసియున్నది.

నూతన రాజప్రతినిధి ఇన్స్టిట్యూషన్లు

హోరొగేటు పురజనులు గతవారమునందు ఇర్విను ప్రభువునకు పౌర స్వాతంత్ర్య ప్రదానము చేసినపుడు వారు తెలిపిన భావము లుదారాశయములను వినయ శీలముచు విశదము చేయుచున్నవి. రాజ్యాంగ వ్యవహారములందు స్వపక్షాభిమానము స్వధర్మారాధనమునకు లోనగుటయును పక్షాభిమానము స్వధర్మారాధనమునకు పరిచర్యచేయుటయును నవసరమని సంగ్రామమునలనను గ్రహించినటులు ఇర్విను ప్రభువు విశదముచేసెను. కన్నర్యేటిపు పక్షవ్యవహారములను బరిశీలించునపుడు వీరి సిద్ధాంతము కార్యములం దపరూపముగ నున్నది. స్వదేశ వ్యవహారముల కీధర్మము కొంత ప్రవర్తించినను విదేశవ్యవహారములకు శతాంశమైనను నన్వయించదు. ఈజిప్టు ఇండియా మొదలగు దేశములకు ధర్మ నిర్వహణ సందర్భమునను జేసిన వాగ్దానము లన్నియును నిర్ధరములైనవి మానవులే రంగమునందు పనిజేయుచున్నను వారి జీవితములను ప్రపంచోద్ధరణమునకు కొంతయైనను వినియోగించుట ధర్మమని తెలిపిన సిద్ధాంతమును దారముగ నున్నది. ముప్పది కోట్ల ప్రజలను ధరించుటకు రాజప్రతినిధికి గల యవకాశములు ప్రపంచమునందితరులకు లేవు. రాజప్రతినిధి నిరంకుశ చక్రవర్తి. ప్రజలు దుర్దశ ననుభవించుచున్నారు. డిల్లీ సింహాసనము నెక్కినతోడనే యధికారలక్ష్యము గోచరమగును. ప్రజలకష్టములు గనుపడవు. కనుపడినను సాధికారప్రయోజనములకును బ్రీటీషు ప్రయోజనములకును లోనగుచున్నది. రాజప్రతినిధిగను జేయగల దానిని నుద్యోగానంతరము తెలియజేయుట వివేకమని నిస్సందేహముగ జెప్పవచ్చును. ఈ సందర్భమునందు కర్ణాట ప్రభువువలె ప్రగల్భములను బలుకకను వినయముగ బలుకుట యుక్తముగ నున్నది. ఇర్విను ప్రభువు మహాధికారమును వహించు నపుడు వారి యధికారము భరతవర్షాభ్యుదయమునకు వినియోగపడవలయు నని యందరును కోరుచుందురు. కోరికను సఫలము చేయగల సాధనము ఇర్విను ప్రభువు హస్తమునందు మాత్రమే గలదు. స్వరాజ్యప్రదానమే భరతవర్షాభ్యుదయమునకు సాధనము. కన్నర్యేటిపు పక్షము భారతీయాశయములను ప్రతిఘటించునపుడు ఇర్విను ప్రభు వేమి చేయునదియును కాలము తెలుపగలదు.

ఖాది ప్రతిష్ఠానము

వంగరాష్ట్రమునం దాచార్య ప్రభులచంద్రరాయగారి నాయకత్వము క్రింద ఖద్దరు వ్యాపనమునకు ఖాదిప్రతిష్ఠానము చేయుచున్న పని దేశమునంతను నాకర్షించుచున్నది. దేశమోక్షమునకు ఖద్దరునందు గాంధీమహాత్మునకు గల పూర్ణ విశ్వాసమే రాయగారికిని గలదు. రాయగారి నాయ

కత్వము క్రిందను ఉన్నత పరిశీలన దుర్తిగలైన యువజను లెందరో ఖద్దరు వ్యాపనమునకు స్వల్పపక్యతిని గైకొనుచు పనిజేయుచున్నారు. రాటములను జేయుటయందును రంగులను వేయుటయందును క్రొత్తరకముల బట్టలను సృష్టించుటయందును ఖాదిప్రతిష్ఠానము శ్లాఘ్యమైన పని జేయుచున్నది. గతించిన మూడేండ్లయందును ఖద్దరు నిర్మాణమునందు గలిగిన యభివృద్ధిని ఖాదిప్రతిష్ఠాన కార్యాలయముచు జూచిన వారలకు గోచరంబగుచున్నది. ఈపనిజూచి అఖిలభారత చరఖాసంఘము ఖాదిప్రతిష్ఠానమునకు రూ 1,50,000 ల నప్పనిచ్చుట కంగీకరించినది. డిశంబరు మాసమునందు 18,000 రూప్యముల ఖద్దరును ఖాదిప్రతిష్ఠాన మమ్మినది. వంగరాష్ట్ర ప్రతినిధుల నవలోకించునపు డీ మొత్తమతిస్వల్పమని వేరుగను జెప్పనక్కరలేదు. కోట్లకొలది విదేశవస్తుములు విక్రయమగుచున్నపుడు ఖాదిప్రతిష్ఠాన మమ్మగలిగినస్వల్పమైన మొత్తము విపాదమును గలుగజేయుచున్నది. ఖద్దరును విశేషముగను గొని దేశాభిమానముచు జూపుట దేశనాస్య విమోచనమునకు సాధనము. ఆంధ్రు లీవిషయమునను ఖాదిప్రతిష్ఠానమునుండి గుణపాఠమును నేర్చుకొనవలసియుందురు. ఆంధ్రదేశమునందు ఖాది ప్రతిష్ఠానమును బోలిన ప్రతిష్ఠానము లేకున్నది. ప్రతిష్ఠానమునందు వలె పని జేయుచున్న దేశసేవా పరాయణులును గనుపడుటలేదు. ఖద్దరు నిర్మాణ వ్యాపనముల కాంధ్రదేశమునకు గల ప్రతిపత్తియితర రాష్ట్రములకు లేకపోయినను నాంధ్రదేశము స్వధర్మ నిర్వహణమునందు వెనుకబడియుండుట విచారకరము. ఆంధ్రులయందు గాంధీమహాత్మునకు గల విశ్వాసమును సఫలము చేయుటకు పాటుపడి వారు స్వధర్మనిర్వహణమును జేయుదురు గాత!

కాంగ్రెసు సభ్యత్వము

ఇదివరలో కాంగ్రెసు సభ్యులుగ నున్న వారు గాని క్రొత్తగ సభ్యులు కాగోరువారుగాని యీ మాసమునందే తమ పాపలాచందానో లేక నూలుచందానో చెల్లింపవలయును. పాపలాచందా నిచ్చి సభ్యులగుట కేమాత్రమును కష్టములేదు. తమతమ మండల, తాలూకా, ఫిర్కా, గ్రామకాంగ్రెసు సంఘముల నిర్వాహకులకు నాల్గణాలను చెల్లింపవచ్చును. కాని నూలుచందాసభ్యత్వము నాకాంక్షించువారు చేయవలసిన విధి నంతను నిన్నటి పత్రికలో ప్రచురించి యుంటిమి. రెండువేలగజములనూలును స్వయముగ పడికి యీనెలాఖరులోపుగానే అఖిలభారత తంతుకారక సంఘ కార్యదర్శికి బంపవలయును. అందు ఏమండల కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడో, నూలుతూనిక యెతో స్వప్రముగ దెలుపవలయును; వయస్సు, వృత్తి, చిరునామా మున్నగు నంశములను దెలుపవలయును. ఈ విధముగ సభ్యత్వపు సమానాదరి ఖాస్తును పూర్తిజేసి యీనెలాఖరులోగా బంపిన వారు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడుదురు.

ఆంధ్రదేశము నూలుచందా సభ్యుల సంఖ్య యందిదివరకు అగ్రత్వమును వహించియే యున్నది. ఇప్పు డీసంవత్సరముగూడ నాపేరును నిలువజెట్టవలయును. నూలుచందా చెల్లించి సభ్యులెక్కువ

మంది చేరవలయును. ఖద్దరుకు ప్రోత్సాహ మొసంగవలెను. స్వయముగ రెండువేల గజములను పడికి నూలుచందాను బంపి సభ్యులగువారు తప్పక ఖద్దరు నెల్లప్పుడును గరింతురనియే భావింపవచ్చును అట్టివారి సంఖ్య యెక్కువ గావలయును. అఖిలభారత తంతుకారక సంఘమునకు ఆంధ్రు లెక్కువమంది తమనూలుచందా సీసంపత్నరమునకు బంపి చరితార్థులమృదగుగాక!

రైలుబండ్ల రేటులు

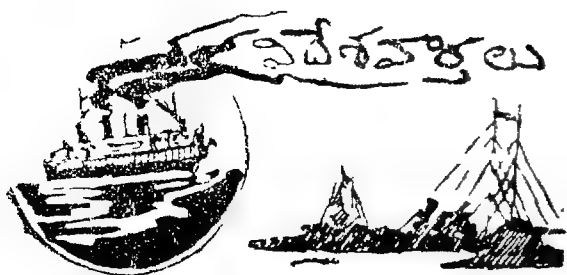
ముఖ్యమైన రైలు కంపెనీలు రహదారి రేటులను తగ్గించినవి. ఈస్టిండియా, జి. ఐ. పి, బొంబాయి బరోడా, పశ్చిమోత్తర రైలుకంపెనీలు రేటులను తగ్గించినవి. తగ్గింపునందు మొదటి రెండవతరగతి ప్రయాణికులకు గల లాభమును మూడవ తరగతి ప్రయాణికులకు గలుగ జేయలేదు. మూడవ తరగతియందు దూరదేశ ప్రయాణికులకు మాత్రమే లాభము గలుగుచున్నది. మొదటి రెండవ తరగతులందు వలె మూడవ తరగతియందును మైలురేటును తగ్గించుట న్యాయము. ఇంతవరకును ఖాళీగా బోవుచున్న మొదటి తరగతి బండ్లయందెప్పుడు పూర్వమువలె చాలమంది ప్రయాణము చేయవచ్చును. మద్రాసు నదరను మహారాష్ట్ర రైలు సంఘమును తూర్పుతీరము రైలు సంఘమును నితర రైలుసంఘముల మార్గము నవలంబించి రేటులను తగ్గించుట యుక్తము. తగ్గింపునందు మూడవ తరగతివారి లాభములను గమనించుట ముఖ్యము.

బొంబాయి స్వరాజ్యపక్షము

బొంబాయి స్వరాజ్యపక్షసభ కేల్కారు జయశరు మొదలగు వారి యాచరణము నామోదించినది. సమయానుకూల సహకారవిధానమును సంగీకరించుచు నావిధానమునే శాసనసభయందవలంబింపవలయు నని నిర్ణయించినది. కాని ప్రస్తుతము మంత్రిపదవుల సంగీకరింప వలసిన విషయమును నిలుపుదల చేసినది. జయశరు కేల్కారు ముజి ఆనెగార్లు తిరిగి అభ్యర్థులుగ నుండవలయు నని నిర్ణయించినను వారు నిరాకరించిరి. బొంబాయి స్వరాజ్యపక్షము సంపూర్ణముగ విశిష్టోపనిధము నీయుదంతము తెలుపుచున్నది. హిందూ మహమ్మదీయవిభేదములును అంతర్విభేదములును స్వరాజ్యపక్షబలమును క్షీణింప జేయుచున్నవి. కాంగ్రెసు ప్రతిభను గాపాడుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులు స్వరాజ్యపక్షమును గాపాడుటకు ప్రయత్నించుట యవసరముగ నున్నది.

పంజాబు ఒలింపిక్సు పోటీలు

జీతముల నిచ్చి కార్యదర్శుల నుతురల
లాహోరు, జనవరి 18:—రాజ్ పురాష్ట్రీయ ఒలింపిక్సు పంచములలో క్రిందటి సంవత్సరపు కార్యక్రమమునకు “హామరు డిప్లెటు, జూలీనుతో, అర్థమైలుపరుగు, ఇది కలవబడును. ఫిబ్రవరి 1, 2 తేదీల పోటీలు జరుగును.
న్యూహామగారిని రెండేండ్లవరకు పంజాబునాకి ప్రతినిధిగా అఖిలభారత ఒలింపిక్సు సంఘమునకు ఎన్నుకొనిరి. పంజాబు కాన్సిలరుగా సింధిగారిని ఎన్నుకొనిరి. జీనిస్సభ్యునిగా గాతెలుగారిని నియమించిరి.
అలల సంఘములు పంజాబునందు ఆలలు, పోటీలు ఎక్కువగుటచేత జీతముల నిచ్చి కార్యదర్శులను నియమించు విషయమై ఆలోచించి ఉపసంఘములకు ఏర్పరచినవి. స్క్రీము రియూలైసన్ వెనుక గవర్న మెంటువారి ఆమోదమునకును, సహాయమునకును పంపబడును.
(ఆ. ప్ర.)

లిమరికు కార్మికతగవు

అంతరించుట

లండన్, జనవరి 15:—నాలుగు మాసములనుండి లిమరి కులలో జర్మను విద్యుచ్ఛక్తి విధానమునుగూర్చి తగవు సాగుచున్నది. అయ్యది వాకాకయాధికారులు విద్యుచ్ఛక్తి నిర్మాణపులను గొంపోపుష్టిచురును బంపివేసెదనుమచే ఆతగవు అంతరించెను. కీనిపునెట్లు ప్యాలియా ఉక్కుకంపెనీ యొకటి క్రొత్తగ 800000 పౌనుల పట్టుబడితో ప్రారంభింపబడినది.

కీ॥ కే॥ జె. ఆర్. రాలిఫోర్న్ గారు

రుగ్బీ, జనవరి 15:—రాలిఫోర్న్ గారు సార్వభౌముని న్యాయవాదులలో నొకరు. క్రీటికపుస్థులకు చనిపోయిరి. అతని స్థానే ఖాళీ ఏర్పడినది. ఇతడు పూర్వము మద్రాసులో ప్రధాన న్యాయమూర్తిగనున్న పి. సి. రాలిఫోర్న్ గారి కొమారుడు.

సామ్రాజ్య యుద్ధసమాధులు

ఇంగ్లండులో నిధి నేర్పాటుజేయుట

రుగ్బీ, జనవరి 15:—కనడా ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వము లతో గలసి బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్య యుద్ధసమాధిని నేర్పాటుజేసిరి. ఇతరప్రభుత్వములుగూడ ఇచ్చేపకారముజేయు చున్నారు. యునైటెడ్ కింగ్డంవంతు అంగీకరింపదని కామ న్యసభవారి నడిగెదరు.

రైను ప్రదేశపు సేనలు

తగ్గించవలెనని జర్మనులు కోరుట

బెర్లిన్, జనవరి 16:—రైనుప్రదేశములో 7000 ల సైనికుల సుండుట జర్మనుల సంకల్పమునకు అకాభంగముగనున్న దనియు లోకోర్మో ఒడంబడికలకు భిన్నముగ నున్నదనియు ఆ భావములకు అభ్యంతరము గలుగుననియు అందుచే ఆక్రమణసేన లను యుద్ధమునకు పూర్వమున్న జర్మనుపటాలపుసంఖ్యకు తగ్గిం చవలె ననియు రిచిస్ట్రానులో విడతాంగ వ్యవహారనిర్వాహక సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

బ్రిటిషు పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము

లండన్, జనవరి 15:—లండను, బర్మింగ్హం ప్రదేశ ములందు 15 తేదీని జరుగనున్న పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమునకు అధిరవేశములనుండి పెక్కుమంది కొనుటకు వచ్చెదరట. వేల్సు యువరాజు అతిథిగనుండరు. సామ్రాజ్యములో తయారుజేసిన ఆహారపదార్థములనే ఆయనకు వడ్డించెదరట.

యునైటెడ్ స్టేట్సు

జాతి సమితి

రుగ్బీ, జన 17:—యునైటెడ్ స్టేట్సువారు ఇతర ప్ర భుత్వములతో జేసికొను ఒడంబడికలను జాతీయమితి ప్రకటనార్థ ము దెలియజేసెదనుమచే జనీవానుండి తమ సంతృప్తిని డెలు పుచు వార్తలు ఎచ్చుచున్నవి. జాతీయమితి కార్యదర్శి జాతీయ మితిలో జేరిన ప్రభుత్వముగన్నియు యునైటెడ్ స్టేట్సువారి తీర్మానమునకు శంకరించు నమచున్నారు.

లండనులో స్త్రీనియోజక వ్యము

పురుషుల సంఖ్యకంటె ఎక్కువ

రుగ్బీ, జన 17:—లండనులో స్త్రీనియోజకవర్గము పు రుషుల సంఖ్యకంటె 35688 ఎక్కువగనున్నది. లండన్ జిల్లాసభ వారి నివేదికములో ఇది ప్రకటించబడినది. మొత్తము నియోజ కవర్గము సంఖ్య 1918828 ఇందులో 944095 పురుషులు. 974733 స్త్రీలు.

ఇటలీయుణము

తీర్పుటకు ప్రయత్నములు

త్వరలో ఒడంబడిక కుదురుననుకొనుట

రుగ్బీ, జనవరి 17:—నెమ్మదిగ మామూలగనే ఇటలీ ఇన్వలలసిన అప్పును తీర్పు విషయమై లండనులో రాయబార ములు జరుగుచున్నవి. కార్యక్రమవిచారములను ఇటలీ బ్రిటను నిపు ణులు పరీక్షించుచున్నారు. ఉభయుల కార్యక్రమమును మా ర్పుకొని పరిశీలించుచున్నారు. ఇది ఈవారము ఆర్యయు పట్టును. రేపు మరల వాగ్వియ ప్రభువు చర్చిలుగారిని కలిసి కొనునపుడు నిపుణులుజేసిన ప్రారంభపరిశీలనము ఆసూ పెద్ద విషయమును పరిష్కారముజేయుటకు తోడ్పడుననుచున్నారు.

ప్రారంభ చర్చలలో ఇంతవరకు ఏమియు జగడమువచ్చె నన్నమాట అసత్యము. దీనికిబదులుగ రాయబారములన్నియు కడుహృద్యముముగ జరిగెను. ఉభయత్రా పరిష్కారము జేసి కొను తలంపు తీవ్రముగనున్నది. వచ్చేవారములో ఒడంబడిక కుదురుననుకొనుచున్నారు.

ఇటలీ రాయబారములు

లండన్, జనవరి 17:—ఇటలీ ఋణరాయబారములన్ని యు చివరిబరహస్యముగ అధికారులలోనే లోలోపున జరుగు చున్నవి. ఒక్కవదంతులను నిజముగాదని డెలుపుటకుమాత్రము ఏవో కొన్నిసంగతులను ప్రకటించుచున్నా రన్న మాటేగాని ఇతరసంగతులేవియు దెలియుటలేదు. వచ్చేవారములో పరి ష్కారమునకు ఒడంబడిక కుదురవలెనని చర్చిలుగా రనుచున్నా రట. ఇది నిజమునో రాయబారములు మరింతశీఘ్రముగ జరుగ వలసియున్నది. ఆసల ఋణమొత్తమునే ఇంతవరకు రాయ బారములకొరకుగూడ నిర్ణయించలేదట. సాంకేతికవివరముల తో నిపుణులు నిమగ్నులై యున్నారనిగాని ఈసంగతిని ఎవరును తలచెట్టనేలేదట.

క్రొత్త బ్రిటిషు టార్పిడోపడవ

రుగ్బీ, జనవరి 17:—దీనిపేరు ఆమేజాను. నిన్నటిదినము సపుతాంష్టనలో సముద్రమున ప్రవేశబెట్టి పయనమునకు సంసి ధముజేసిరి. ఇటు అటు తిరుగుటకు చలిచే కొవ్వొ పేరుకొని పోయెను. అందుచే పయనమును మానుకొనిరి. యుద్ధము అయి నప్పటినుండి శయారుజేసిన డెస్ట్రాయరులలో ఇదియే ప్రథ మము. ఇంకొకటి తయారుగనున్నది. యుద్ధములోగల్గిన యను భవముతో ఆమేజానును గట్టిరి. ఇది చాల గొప్పరక మను చున్నారు.

ఇటలీ రాజమాత

పార్లమెంటుప్రశంస

వసారాలోతగవులాట

రోము, జనవరి 16:—ఏవంలైన ప్రతిపక్షులలో జేరిన పార్లమెంటుసభ్యులు ఇంతవరకును పార్లమెంటును బహిష్క రించుచున్నారు. నేడు ఇటలీ రాజమాతస్వారకసభకు వచ్చిరి. భవనమంతయు నల్లనిగుడ్డలతో ఆలంకరించబడినది. ప్రేక్షకులు చాలమంది వచ్చిరి. రాజమాతనుగూర్చి ప్రశంసించినవార్తలను పార్లమెంటుసభ్యులు శ్రద్ధాభువులై వినిరి. తరువాత తమవిచార మును డెలుపుటకుగాను పార్లమెంటు నాపుజేసిరి.

వసారాలో తగవులాట

పార్లమెంటు వసారాలో ప్యాసిస్టులు, ఆవెంలైనిస్టులు కొట్టుకొనిరి.

ముస్సోలినిగారి యుపన్యాసము

రోము, జనవరి 17:—నిన్నటిదినము రాజమాతస్వారక సభకువచ్చిన ఆవెంలైనుసభ్యుల చర్యనుగూర్చి ముస్సోలినిగారి రెంతయు కోపమును, హేయభావమును ఉగ్రుడై వెలిబుచ్చెను. పార్లమెంటులో ఆతడిట్లు వెలిబుచ్చుచు జేసినయుపన్యాసమును మెచ్చుకొనిరి.

ప్యాసిస్టు పరివర్తనమును ఆవెంలైనుప్రతినిధులు పూ ర్తిగ అంగీకరించినగాని వారి నెంతమాత్రము సహించుటకు వీలు లేదనిరి. ప్రభుత్వమునకు ప్రతిహతులుగ ఏర్పడిన ప్రతిహతుల ప్యాసిస్టు ఉద్యమవ్యాపకులు ఏమియు చెడుగు చేయజాలరనిరి. దీనికి కారణము వారికి తగినకష్టములు లేకపోవుటయే. ప్యాసి స్టులపై విరుచుకొనుచున్న లేకపోవుటయే. విదేశములందు ప్యాసి స్టులకు విరోధముగ జేసియున్నవారి చర్యను ఖండించిరి.

ఇంగ్లండుంతయు మంచుతో

మునుగుట

ఇంకను మంచుపతనము విస్తారముగ నుండునట

రుగ్బీ, జన 16:—గ్రేటుబ్రిటను అంతయు మంచుతో మునిగి యున్నదన్నమాటయే. ఇంకను మంచు పడుననుచున్నా రు. మంచు చాల అడుగుల లోతు గ నున్న దట. రోడ్ల మీద చాల వోల్ట్ల బండ్లు పోవుటకు వీలులేదట. రైల్వే ఆగిపోయినవి. ట్రాముబండ్లుపోవు టకు మంచు అడ్డుముగనున్నది.

మొన్నవరదలలో మునిగిన జిల్లాలలోనే ఇప్పుడు మంచు పతనము అపారముగనున్నది. ఇంత అసాధారణముగ ఎన్న డను మంచుపడలేదు. నిన్నటిదినము ఇంగ్లండులో క్రాన్సేవ్లూ హిమవంతముగనున్నది. 31 డిగ్రీల మంచు వరి నెనట.

సూర్యగ్రహణము

ఇటలీ జ్యోతిశ్యాస్త్రజ్ఞులు సూర్యగ్రహణమున పూర్తిగ రెండంగులుమాచి చాయాపటమును దీసికొనగల్గిరి వారి పరి శోధనము సాగెను.

డచ్చివారు చూడలేకపోయిరి. వారు దీనిన చాయాపట ము నిరుపయోగముగ నుం డెను.

ట్రాంబండ్ల ప్రమాదము

18 గురు చనిపోవుట

టోక్యో, జనవరి 16:—మైసోషి తాగ్గర రైలుదారిపి ఒకట్రాముబండి తిరుగబడెను. 200 అడుగులు లోతుతో బడిపోయినది. 18 గురు చనిపోయిరి. 20 మందికి గాయములు తగిలెను.

అమెరికా కీయవలసిన ఋణము

ఏర్పాటుల సంగీకరించిరి

వాషింగ్టన్, జనవరి 17:—బెర్లియం, రుమేనియా ఎస్టోనియా ఋణపరిష్కారపు టేర్పాటులను రిప్రజెంటేటివు సభవారు సంగీకరించిరి.

బటేనియా, జోస్లావియా ఏర్పాటులను గూడ అంగీ కరించెను.

రైను ఆక్రమణ

ఫ్రెంచిసేనలను తగ్గించుటకు నిరాకరించుట

లండన్, జనవరి 16:—రైను ఆక్రమణసేనలను తాము తగ్గించెదమని ఎన్నడును వాగ్దత్తము జేయలేదని పరాసులు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

రైనులో 46000 సైనికులనే యుంచవలెనని జర్మనులు గోర అట్లు వీలులేదనియు ఎక్కువగనే యుంచుటపరమని సైనిక నిపుణులు చెప్పిరనియు పరాసులు డెలుపుచున్నారు.

సోవియటులలో భిన్నాభి

ప్రాయములు

మంత్రివర్గములో క్రొత్త ఏర్పాటులు

లండన్, జనవరి 17:—మొన్నటి కమ్యూనిస్టు కాంగ్రె సులో తీవ్రమగు భిన్నాభిప్రాయములను డెలుపుచే అధికార ములలో పెక్కుమార్పులు గల్గెనని మాస్కోనుండి రూటకు డెలుపుచున్నాడు.

కార్మిక సంఘాధ్యక్షుపదవినుండి కామిసిపుగారిని మార్చి రి. విదేశ దేశీయవర్తకమంత్రిగ నియమించబడిరి.

రైకావుగాక కార్మికసంఘాధ్యక్షుపదవిని కమిస్సారు సభాధ్యక్షుతన వహించెదరు.

క్ర్యాసికాగారు కామిసిపుగారికి సహాయములుగ నుండురు. మరికొన్నిమార్పులుగూడ చిన్నఉద్యోగములందు జరిగెను.

జపాను ప్రభుత్వము - సుంకములు

టోక్యో, జనవరి 18:—పిగ్ బరస సుంకమును హెచ్చించవలెనని మంత్రివర్గమువారు పార్లమెంటు సమ్యుత్తిని కోరా వరని విశ్వసనీయముగ దెలియచున్నది.

సామ్రాజ్యసభ

వమావేశమగు తేది

రుగ్వీ, జన 17 — ఇంకను సామ్రాజ్యసభా సమావేశపు తేదిని నిర్ణయించుటలోనే దొమిరియను అధిపివేశ కార్యా లయమువారు నిమగ్నులై యున్నారు బహుశః లండనులో అక్టోబరులో సభ జరుగవచ్చుననుమన్నారు సామ్రాజ్యసభకు అందరము వచ్చెదమని దొమిరియను అన్నియు బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు చెలియజేసెను

దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రతినిధి

టెంజ్, జన 14 — పార్టీ జాగునేనాని క్రెస్ట్యులుగారును సామ్రాజ్యసభ కేగెదరను కొనుచున్నారు అక్టోబరులో సభను జరిపిన అనుకూలముగ నుండునని దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు చెలియజేసిరిట

మరాఠో సమరము

విశ్వప్రయత్నములు

శత్రువులంతమును జూచెదమనుట

మ్యాడ్రీడ్, జన 14 — ప్రిమోడిరినరా నేనాని ఇట్లు చెలియజేసె ననుచున్నారు — మరాఠో శత్రువులకు తుద ముట్టించువరకు యుద్ధముజేయ సంస్కరించుకొంటిమి సంది కుదు రనని స్పెయినుకు ఆశలేదు వేసవివచ్చేసోపల అల్బుకరీం గారిని పూర్తిగ చుట్టవేసి అతిదారుణముగ పోరుటకు స్పెయిను ప్రయత్నించుచున్నది

నిరుడు యుద్ధమును ప్రారంభించుటకుముందు సంది కొ డబ్బడవలెననియు, అదియే కడపటి సందిరాయబారమని చెలి యజేసినను అల్బుకరీంగారు నిర్లక్ష్యముజేసి ఊరకుండిరి ఆ యనపేర ఉత్తరమువ్రాసితిని కార్యము లేకపోయెను అందుచే ఆతడు స్వయంకృతపరాధమును అనుభవించి తీరవలెను మొ న్ను కప్తను క్యానింగుగారిద్వారా బంపిన సందిరాయనమును ఒక్కసారియే పైసెదగాదు అందుచేతనే దానిని ఉపేక్షించి బాహ్యుంటిమి

లో స్పెయినులో తిరుగబాటు లేదు ఇన్నిసంవత్సరముల నుండి స్పెయిను ఇంతనెమ్మదిగ ఎన్నడును లేదు ఇదివరకున్న పద్ధతులనే అవలంబించి క్రొత్త దైర్ఘ్యప్రభుత్వము ప్రారంభించినపనినే సాగించెదరు

మంత్రివర్గమువారు మునిసిపలు, రాష్ట్రీకు ప్రభుత్వవర్గములో క్రొత్త ఏర్పాటులను జేసెదరు అధికపత్రమును మరల తయారుజేసెదరు ప్రస్తుతమందున్న పాలనములో ఏమాత్రమును చెనుకకుబోవువారము గాము

ఎన్నికలు, పార్లమెంటుసమావేశము చాలరోజులున్నది ఇంతలో జరుగవు దేశమునకు పార్లమెంటు ఉపసరములేదు కా నలసినదంతయు మంచిప్రభుత్వము, మంచి రోడ్లు, రైలు ఇంకను కొన్ని సంవత్సరములవరకు ప్రస్తుతమందున్న ప్రభుత్వమే అధికారములో నుండును ఆకాలముదే ప్రస్తుత కార్యక్రమమును పెంపొంది జేయును

శ్రీ శ్రీ కార్తీకేలు ప్రభువు

లండన్, జనవరి 16 — కార్తీకేలు ప్రభువు చనిపోయెను.

పూర్వచారిత్రము

పార్లమెంటులో లిబరలు పక్షముగ గొడుబ్బను స్థానే 1898 లో ప్రవేశించిరి అపుడు సర్ థామస్ గిబ్బో కార్తీకేలు పేరుతో బరచుచుండెను పిదప విట్టోరియా గవర్నరుగ నియమించబడెను మిద్రాను గవర్నరుగ నుండెను 1912 లో ఆస్టివ్వు మంత్రివర్గము లోనికి లెంగలు మొదటి గవర్నరుగ నియమించిరి 1909 మార్చి 18 తేదీని జన్మించెను

స్కాట్లండుగు డబ్ల్యుసీ సర్ జార్జి ట్రిక్లీయగుగార్లు కార్మదర్శులగ నున్నపుడు వారికి ఆంతరింగిక కార్యదర్శిగనుండెను 1911-12 వరకు మద్రాసు గవర్నరు 1912-1917 వరకు లెంగాలు గవర్నరు ఇతనికి లెంగాలు లేరు విడియం జేమ్సు స్క్విర్లీలు వారగును.

ఈజిప్టు

సర్ జార్జి లాయిడ్ దంపతులకు స్వాగతము

కెయ్, జన 18 — వీళ్ళుల్నియు తోరణములతో అలంకరించబడెను ఎవారిలో ఎన్ని ఎకరములనేలనో సారవంతముగ జేయుటకు ప్రయత్నించును మక్యరుడాయును తెరచుటకు సర్ జార్జి లాయిడుదంపతులు వచ్చెదరు ప్రజలు గుంపులుగ క్రిక్కిరిసి వారివర్తననునకు పెనగులాడుచున్నారు విస్తారముగ ప్రతిని పండించుటకు ఈ ప్రయత్నముతోయు ఒరుగుచున్నయది

బెర్లినులో ఇల్లుకూలి చాలమంది చనిపోవుట

బెర్లిన్, జనవరి 18 — పెట్రోలు అంటుకొని ప్రహ్వించుట ప్రేలుటచే పెన్వేడయొకటి వెళ్ళ వెళ్ళమని కూర్చుండిపోయెను లోనున్నవా రందరును కప్పజేచనిపోయిరి నాలుగు అంతస్తుల మేడ 7 గురు చనిపోయినయి 20 మందికి గాయములు తగిలెననియు చెనుపున్నారు ఇంకను చాలమంది చనిపోయి యుండవచ్చు ననుచున్నారు

బ్రిటిషు బొగ్గు

ప్రభుత్వసహాయ మవసరము

లండన్, జన 14 — ప్రస్తుతము బొగ్గుగనుమతి ఏర్పాటులు బాంలేవనియు, పరిశ్రమకు ప్రతికూలపరిస్థితు లేర్పడుచున్నవనియు తానీగారు బొగ్గు వివాదానంతరమువారికి చెలియజేసిరి

వేతనములవిషయమై యడుగ తానీగా రెమియను నిర్బంధ మధ్వవర్తి పరిష్కారమునుకూర్చి జెప్పలేదు ప్రభుత్వము వారు బొగ్గుపరిశ్రమను దీసికొన్న మనాపలేఅంతయు వారిజేయవలసిరి

సహాయము లేకుండ బొగ్గుపరిశ్రమ సాగవలెనన్న వేతనములను తగ్గించుట, ఎక్కువగంటలు పనిజేయుట, పరిశ్రమను తగ్గించుట జరుగవలెననిరి ప్రభుత్వమువారు స్వాదీనము జేసి కొన్నచో గమలపనివాండు ఇవ్వమున్నచో పనిజేయుటకును లేకున్న మాకుకొనుటకును అధికారక్షణంజవలెనని గోరుచున్నారనిరి కాని వారి విషయమును తమవారితో ఆలోచించలేదనిరి.

సూడానులో క్రొత్త డాము

(ఆనకట్ట)

ఈజిప్టు వార్తాపత్రికల ఆక్షేపణ

కెయ్, జనవరి 15 — సర్ జార్జి లాయిడ్ గారు నూదాను డామును తెరచుటకు బోయిన వెంటనే ఆస్సియాసా, ఆలరాను పత్రికలు హైకమిషనరు ఈ డామును తెరచుటయు, పట్టినవర్కన్న మంత్రి ఇచ్చాయుని సర్గారచటికి బోవుటకు ఆహ్వానము నంగీకరించుటయు ఆశ్చర్యముగనన్నది అంతయు బ్రిటిషు సాంప్రదాయముతో డామును తెరచుటచే ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు ఆక్షేపించబోవుట కోచనియము ఈజిప్టు హక్కులకు భంగము లేకుండ గాపాడవలెనని రెండు పత్రికలును వ్యక్తికరించుచున్నది సర్దారు హత్యను వంకగారి తన స్వలాభముకొఱకు క్రేములిటను ప్రవర్తించుచున్నదని నిందించుచు సరిగానే జెప్పిరనుచున్నది వారన్నది నిజమే యనుచున్నది

ఆక్రమణ జర్నలి

మిత్రమండలి నేన

కెయ్, జనవరి 16 — మిత్రమండలి రాజధాని గుండునకు రాయబరలు ఆక్రమణ రాష్ట్రమును మిత్రమండలి ఎంతసేన నుంచతలంచినో కనుగొని వెలుపలతనని ఉత్తరువు జేయబడితి

మొకటి ప్రదేశమునుండి రెండుమాను లైన ప్రదేశములం దేమాత్రము సైన్యమును పంపించినను అయ్యది వెర్సెయి ల్ను ఒడంబడికకు విరద్ధుని చెలియజేయుటని జర్మను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి లోకలో ఒడంబడికకు గూడ విరద్ధుని చెలిపవలెననిరి.

అవిప్య అల్లరులు

ఎన్నికలు ఆగిపోవుట

డెమాస్కస్, జన 15 — ఎన్నికలలో కొందరుప్రముఖులను బట్టుకొనుటచే ఆక్షేపంసభలు జరిగెను 6000 మంది ఓట్లు నిచ్చినపిదప ఎన్నికల నాపుజేసిరి 9 గురుచరిపోయిరి హాంసు, హామలో ఓటింగే జరుగలేదు సైనికబలము నుపయోగించి అల్లరులను అడంబడు ప్రభుత్వమువారు తమవరతులను ప్రజలు అంగీకరించరని తెలిసి, కత్తెయించుకొనిరి జెడెలుడ్రూసు లో ఆంధ్రాపాములు బయలుదేసెను

పిం లిలాపగారు హైకమిషనరు ప్రతినిధిగ డెమాస్కసు జేరెనున్నారు నిరి మారాజ్యములో పరిస్థితులను చక్కచెప్పకొని సర్వాధికారము నిచ్చిరి బయటజిల్లాలలో ప్రెంచి కావంతిసము లేర్పడుటచే మరల వ్యవసాయమును ప్రారంభించుటకు ప్రోత్సహము గలుగుచున్నది కాని రాత్రి నగరమున దోపిడి దాడి జరుగుచునేయున్నది డెమాస్కసు, రెయిరుటు మధ్య తంతిలిగలను సరికివేసిరి

జర్మను మంత్రివర్గము

డాక్టరు లూథరుగారి ఏర్పాటు

అనుకొన్నట్లు డాక్టరు లూథరుగారు కొనుగిషను ప్రభుత్వము నేర్పాటు జేయ లేకపోయిరి కాని మంత్రివర్గమును మాత్రము ఏర్పాటుజేసిరి డాక్టరు, లూథరుగారు చాన్సిలరు, డాక్టరు ఫ్రైస్ట్రుకుగారు విదేశాంగమంత్రి, గెన్లరుగారు రక్షణ మంత్రి, డిర్రుకాట్సు, నెంటరపక్షము జర్మను ప్రభాపక్షము, బవేరియా ప్రభాపక్షముయగు సోమర్లిట్సులకు జాతీయ వాదులకు స్థానము కీయలేదు అందుచే ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్త తిన్నని కార్యక్రమమును ఆవలంబించవలసి యుండును విదేశాంగ విధానమున మార్పుండదు

ఉత్తర సోమాలీ ల్యాండు

తెగలు లోబడుట

కోమ, జనవరి 15 — ఉత్తర సోమాలీ ల్యాండులో తమ అధికారమును చెలాయించుటకు ప్రయత్నించి నెన్లరున్నారు. ఎల్బూరు, అబ్బియా గుల్తాను ప్రభుత్వప్రజలు చాలమంది తమ నాయకులను విడనాడి ఇటలీ ప్రభుత్వమును శిరసావహించుచున్నారు సరిహద్దు మాగ్గముగ పారిపోవుచున్న విప్లవకారులు పెక్కు కష్టముల పాలై నష్టపడిరి ఇతర తెగల నాయకులుగూడ లోబడుటకు నిశ్చయించుకొని సిద్ధముగ నున్నారు

ముఖ్య నావికాధికారి తంతి

బర్మా గవర్నరుగారి జవాబు

రంగూను, జన 18 — ఈక్రింది ముఖ్యనావికాధికారిని బర్మా గవర్నరుకును మధ్య తంతివార్తలు ముఖ్యనావికాధికారి తమరును తమ ప్రజలును చూ కొసగిన ఆతిథ్యమునకుసంకరించితిమి తమకు నా కృతజ్ఞతావంశములు బర్మాగవర్నరుగారు ఇట్లు తిరుగ తంతిసంపిరి — కమరు తమ ఉద్యోగస్థులను మా ఆతిథ్యమునకు సంకరించుటయే మన పదితేన తమతంతి అందినది ఒక సంవత్సరమునకు మరల తమవర్తనముగాగలవరి నమ్ముచున్నాను (ఆంధ్ర)

రెండు ప్రదర్శనములు మాత్రమే

శ్రీ శ్రీ తారామాంజనేయ

నాటక సమాజమువారు, ఏలూరు. నెల్లూరు పురమండరమున

26-1-26 మంగళవారం రాత్రి 9-30 లకు

వరవిక్రయము

28-1-26 గురువారం రాత్రి 9-30 గంటలకు

చౌపది

నాటకమును ప్రదర్శింతురు. M. N. Rao. Zamindar & Proprietor

హిందూమతము - అస్పృశ్యత

నాయకుల ఉపన్యాసములు

నేషనల్ పార్కులో శనివారము జరిగిన బహిరంగ సభయందు శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, పి. రాజగోపాలాచారిగారు రత్న సభాపతియగు జ్యోతిబాబుగారు మున్నగువారు హిందూ మతము - అస్పృశ్యత గూర్చి ఉపన్యసించిరి. టి. వి. కళ్యాణ సుందరం ముదల్యారుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

రాజగోపాలాచారిగారు తిరుచానూరు దేవాలయ ప్రేమ కేసునందు అస్పృశ్యుల తరపు గెలుపొందించి నందులకు జయవేలుగారు తిరువళ్ళూరు విద్యా సంఘము తరపున కృతజ్ఞత ర్పించిరి.

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

రాజగోపాలాచారిగారు అస్పృశ్యత నివారణమునకై పడుకొని యెల్లరెరింగినదే. వారిగాంచి హిందువు లెల్లరు గర్వ పడవలసియున్నది. హిందూ సమాజము వారు యీ దురాచారమును తొలగింప యత్నించుచున్నారు. అస్పృశ్యత యనునది వంశపారంపర్యముగ వచ్చు నీచత్వ మని స్పష్టము లలో చెప్పబడలేదు. పురాణములలో చెప్పబడు చండాలులు వేరు. హిందూ మతాభివృద్ధిని కోరువారందరూ యీవిషయమున పాటుబడి హిందూసమాజమువారికి గాంధీగారికి తోడ్పడవలెను అని అయ్యంగారు సూచించిరి.

పి. రాజగోపాలాచారిగారు

రత్న సభాపతి జ్యోతిబాబుగారు మాట్లాడిన విషయ పి. రాజగోపాలాచారిగారి ట్టువచ్చుచున్నది. ఆద్రావిడుల పుట్టుకా స్థానములకు వలస వారు మాంసము భజ్యము చేసెందు రను నేరముచే నెడకొట్టెను. బ్రాహ్మణులలోగూడ కొందరు మద్యపానము లారంభించునగులగు. అట్టివారిని ఎడకొట్టె. ఇండ్లలోనికి రానిచ్చుచున్నార. కొంతకాలమునకు కుర్చుత నీతి ప్రవర్తన మున్నగువిషయములలో నిమ్మ జాతులవారు ఉత్తమ జాతువారిని విడిచివలెనని నానమ్మకము తిరుచానూరులో మరు గేతను అను అద్రావిడికి కలెక్టురు దేవాలయమును అపరిత్ర మొనర్చిన ద్వేషముతో లోన ప్రవేశింపలేదు. బయటకగ పడి దేవుని లోనిబోయి భాగించవలెనను పవిత్రభావముతో ప్రవేశించెను. అందేమియు అపరాధములేదు. అయినను వానివేస్తు నిగా కీడించునంద, నేనహింసకాలక కోర్కెబహిష్కార నియమ మునగూడ అతిక్రమించి వాడించిరి. పిమ్మట సహృద్య గాంధీగారికి క్షమాపణ వేడుచు వ్రాయగా, నేజేసిన దాని యందు తప్పులేదనియు, తానుగూడ అధినియం దట్లే తేసియుం దుననియు జవాబువ్రాసెను.

అద్రావిడులనుదప్ప అన్ని జాతులవారిని దేవాలయముల లోనికి రానిచ్చుచున్నారు. కొన్నిచోదేవాలయములందు ప్రత్యేకముగ ఒక నాడు ఆద్రావిడులకు మాత్రమే రానిచ్చుచుందురు. అట్టియెడ యెల్లప్పుడేల రానియ్యరాదు. నిమ్మ జాతులవారిని జాతిభేదము పాటింపని దేవాలయములలోనికి ముందుగా రానిచ్చుచున్నచో క్రమేణ యితరదేవాలయములకుగూడ వ్యాపించును. దేవాలయములోనికి నిమ్మ జాతులు రారాదనుట, అస్పృశ్యులలోనికి కోగులు రానియ్యకుండు ఁట్లుండు.

అందరు పవిత్రముగ మంచివారుగానున్న పుడే దేశ మధి స్పృశ్యులందును. సత్యమునాధారము తేలికొనని మతములన్నియు మంటగలయుననియే మహాత్ముని స్థావరము. హిందూ మతమును పునరుద్ధరింపవలెనన్నచో మనలోపములను సవరించుకొనవలెను. జాతిభేదమునకు అస్పృశ్యతకు సంబంధములేదు. కావున యీ పాపమును మొదలంట పెరికివేయవలెను. అనూయ పరస్పరనిందలలర ఫలితములేదు. ఇది కుటుంబ వ్యవహారమువంటిది కావున ప్రేమచేతనే జయించవలెను.

ఆశ్చర్యజ్యోతిషము

మిథునవర్షముగరించి 7 ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపిన సరియగుఫలములకు తెలిపెదము. 7 ప్రశ్నలకు చార్జి రూ. 1-0-0. వై ప్రశ్నలకు రూ. 0-4-0 జూరీఁకలు లేక ప్రశ్నప్రాయం కావలెను తెలిపెదము.

బాలజ్యోతిషాలయము, వెంగళపల్లి,

చోలింగరుపొన్న (ఉత్తరకర్ణాటక జిల్లా.)

పెసిడెన్సీ కాలేజీ ప్రదర్శనము

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ఫీకింగ్ శంఘము ప్రభువు కార్మిక ప్రదర్శనమును నిన్న ఉదయము 9.30. పి. పా.లో గారు తెరచిరి. ప్రారంభోత్సవము కడువైభవముగ జరిగెను. ప్రభుత్వోద్యోగులు పురపెద్దులు చాలమంది వచ్చియుండిరి.

ప్రదర్శనము చక్కగ అమర్చబడినది. పదార్థ కాస్త్రము నకు సంబంధించిన విషయము లన్నిటిని బెరియతేయమన్నది. ఎలక్ట్రిసిటీ వల్ల శరీరములోని భాగము ఛాయాపటముదీయుట, టెలి ఫోను యేర్పాటులు, గాజు తయారు చేయు విధము, రంగుల పటములముద్రించుట మున్నగునవియు ప్రదర్శింపబడెను.

ప్రకృతకాస్త్ర ప్రదర్శనముగూడ వేరొకచో యేర్పాటు చేయబడెను. దీని గోడను ప్రదర్శితచెను. వృక్ష కాస్త్రము, పశుకాస్త్రము, భౌగోళికాస్త్రములందు గావించిన పరికోధనలన్నియు ప్రదర్శింపబడెను.

నిష్ఠ కామకొనుచు కాలిపోవుట:-

చాకలి పేట చేదవనున్న జేకాడు గ్రామమున నిన్న ఉదయము పొలములో నిరువురు బాలికలు నిష్ఠకుంటున్నట్లు కామకొనుండగా చిన్నపిల్ల బట్టకు నిష్ఠకుంటుకొనెను. భయపడి అరచుచు పరుగిడు సరికి గాలితే మంటలధికమై ఒకలంతయు కాలిపోయెను. రాయపురం అస్పత్రికి తెచ్చుటలోపల చనిపోయెను.

దక్షిణాఫ్రికానుగూర్చి స్టేటుకొన్సిలులో తీర్మానము

రెండు రోజులు రామరావుగారు స్టేటుకొన్సిలువందు యీ దిగు తీర్మానమును ప్రతిపాదించ ప్రవేశించియుండిరి. దక్షిణాఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్లాండునులకు ప్రత్యేకగూడెముల చట్టములూర్చి అభివర్ధన గలది. అనుచు రెండు రోజులు సమావేశము జరుపవలెనని గవర్నరు జనరలుగారు తీర్మానించెను. వారు నిరాకరించుచో సమయమును కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు రెండు నెలలకు ప్రకారము అంగీకరింపరాదని సలహా జేయవలెనని గవర్నరు జనరలుగారికి తీర్మానము కిర్యానీ చేయవచ్చును.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-5-0 12-కి 3-8 0

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చర్మముమీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్మములోగాని, గోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదముల బట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

కాన, తామర, తీట, వీసగగజ్జ మొదలగునవి గలవారందరు ఈ తైలమును ఒకసారి వాడి చూడగోరెదము. దీనిని రాచిన మంటయుండదు. చర్మము నలుపెక్కదు. తుండు పడదు. వెలస్వల్పము ఫలపథికము.

అమ్మతాంజనం డీవో, మదరాసు - బొంబాయి.

శ్రీ శ్రీ కారకేలు ప్రభువు

అమృతబజారు పత్రిక

కలకత్తా, జనవరి 19:- అమృతబజారు పత్రిక ఇట్లువా కొన్నది. చాలాకాలమునకు ఓరిమి, సమభావమునకు ఉనికిపట్టు, ఒక్కరోజుననైనను ఆయన ఇచ్చటనున్న 5 సంవత్సరములకాల మందును ఆయననుగూర్చి విమర్శ జేయకుండనుండలేదు. సదుద్దేశముతోనే చేయుసంగతి వారికి తెలియను. కావుననే పత్రిక యందు సదుద్దేశము గలిగియుండెను. శ్రీ శ్రీ బాబుమోతీలాలు గోధుమారాయందును అట్టియభిప్రాయమే వారికి యుండెడిది. చెన్నపురిమండి వచ్చుటతోడనే మోతీలాలు గోధుమారాజుగారికి రంపి పిలిపించి వంగదేశ స్థితిగతులను కనుగొనెను. మనమందుచలనము గలిగి ఇట్లు కార్యకేలు జవాబిచ్చెను. ఆగోగ్యస్థితి వంగదేశమందు బాధపడునట్లుచేయుట పొలిసువారిని అదుపులోనుండుట ఈరెండును చేసినయెడల వంగదేశ ప్రజల కృతజ్ఞతకు అర్హుడవయ్యెదవు. కార్యకేలు- ఆగోగ్యమును వృద్ధిపరచ మనః స్ఫూర్తిగా ప్రయత్నించెను. రెండవదానిలో చుట్టునుండి వచ్చు ప్రార్థనలనుచే కొంత జంకెను. (ఆ. ప్రె.)

క్యాలండరులు:-

కామినియాఆయులు కంపెనీవారి సుందరమైన ఆరురకముల క్యాలండరులను కార్యాలయమునకు జేరినవి. సుప్రసిద్ధమైన కామినియాఆయులు ఆటోడిల్లవోరు విషయమును ఆ కంపెనీ క్యాలండరులకు దేశవిభాగములు, తెలంగాణు నీసీనా గెయిలెవారి క్యాలండరులు చేరినవి. ప్రెమ్యికి బంగారుపట్టి అంకు సన్న నగల వ్యాపారులు చైనా బజారులోను ముద్రానుకూరి క్యాలండరులు చేరినవి.

కమలాక్షి

(విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త:- నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజాకాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ, రాయసం వెంకటశివుడుగారు ఎం. ఏ., ఎల్. టి.

సాంఘికనవల-ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, ప్రతాపారవ్యవహారములు, గుణ శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

120 పేజీలు. పెదకైపుటకాగితము. మంచి అమ్మ. 0-4-0

మేనేజరు.

7 కంటుకట్టిరికి, ముద్రా.

తోటలకు మైయర్సు టాంకుఫోర్సు పంపులనే

ఉపయోగింపుడు

పోర్టబుల్ పంపు

ఒకేమనిషిచే సులభముగా ఉపయోగింపబడుటకు

వీలుగలదు

ఒక గంటకు 2000 గాలనులు నీరు తోడును.

చాలకాలమువరకు బాగుగా పనిచేయుచుట్టివంపు.

ప్రతివనికీ మైయర్సు పంపు

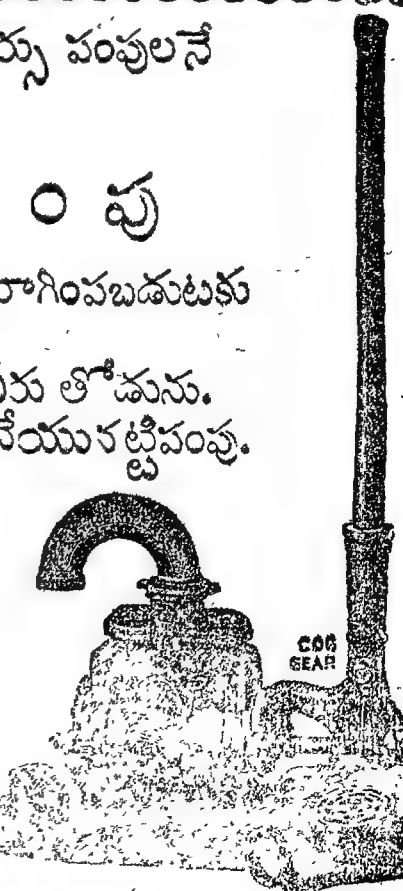
చాల ఉపయోగకరము

పూర్తిలిప్తుకు వ్రాసిన పంపబడును.

Sole Agents:-

The Linotype Bros, Ltd.,

1/173 Broadway P. B. 202.

రీగాడు ప్రశ్నించిరి నుందరమయ్యకుగాని చర్య సమర్థించు
కొనదగియుండలేదని ఆయన చెల్పెను

అంతట యెద్దొక్కేలు జవరలుగారు చీపు తెరిచి దేన్నీమే
జన్నీలు కొద్దులొక మందరమయ్యరుగారి శిశువగుర్చి తెలిపిరి

ప్ర న్యాయమూర్తి — తప్పును భాతాలపై దొంగ
చెక్కు లాసంగినందుకు 18 నెలలు శిక్ష విధించెను అప్పిలలో
మోక్షోద్యమము 12 నెలలు భాయపరచి

పిమ్మట కుందరవయ్యరను యీ మధ్యవృత్తి నను
సరింప ననుజ్ఞనిమ్మటనుకూర్చి కొంతదగ్గ జరిగిన పిదప వ్యాయ
మూర్తులు విరమించిరి తిరిగివచ్చి తీర్పుయిట్లు చెప్పిరి —

“ఎం ఆర్ సుందరమయ్యగారిని వేలీశ్వర్తినుండి తొలగించవలెనని యీ కోర్టుచారు తీర్పుక్షేపీ స్వా!! చాలరు గారి యెరుగు, విచారాయందు కొన్ని విషయములు బయలు పడినవి అప్పుడు వేరొక వక్త్రీపేరు నూచింపబడెను ఆయన

వాలరు గానియేముట విన్న వింతుకొనెను ఇంను చర్చింపబడిన
కొన్ని విషయములగురి ఆయన కేలేవరకు సంస్కర్మముగలదో

దెలియజేయుటకై అవకాశ మియ్యవలసియున్నది. వచ్చే సోమ
వారమువరకు ఈ విషయము వాయిదా వేయబడును ఈ
లోపుగా పెన పేర్చినవారైన ఆస్ట్రేలియా, జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, బెల్జియం, యు.కె.లు

దేవతానామకము లేదా, వేదాంగ సత్తాచే తయారుకేయించు
కొనవలెను చాలవగాలియేమట చెప్పిన విషయములగూర్చి
మా నిఘాంతి ప్రాయము దేలు ప్రభాకర పున తింగుడు సంబంధించిన

వ్యక్తికి సమాధానము చెప్పకొన అవకాశమియవలదితిమి "

* * *

హైకోర్టు తాత్కాలికము జడ్జిలు
హైకోర్టువందు తాత్కాలికము జడ్జిలుగానున్న సి మా
ధవస్వామయ్య, వి వి శ్రీనివాసయ్యగారు ఇంకొక సు

వత్సరముంచెదరని తెలియుచున్నది బాక్యముండినపని పూర్తి
 నేయుటకు నియమించబడినవారు చాలవరకు పోముగిరికి కాని
 యింకను వారికి పని యున్నది

హైకోర్టు ఉద్యోగలన గూర్చి విచారింపి ప్రవేశద్వారము
 నూచనలు చేయ ఒక ఉపసభను నును నియమించుటకై ప్రభు
 త్వమువారును హైకోర్టువారును దలండునున్నారు

తృతీయ అఖిలభారత

వైద్య మహానభ

పానుగల్లు రాజాగారు తెరతురు
ఈ పద్యము 22 వ తేదీన పానుగల్లు 5 గంట

అటు నైద్యకళాశాల పుస్తకవాండాగారమందు సర్జన్ జనరల్ గారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమగును. పానుగల్లు రాజావారు ఈసభ టెరెయరు 23, 25 లేడీస్ ప్రజ్ఞా విద్యములను

సూక్ష్మ వ్యాసములు జరుగుచున్న (అ (పె))

కుంభకోణమునందు స్వాగతము

కుంభకోణం, జనవరి 19 — చక్రవర్తి రాధాకృష్ణ
రమ్య నేడు మాయవరమునుండి వచ్చి వాణ్ణింకాలము వచ్చిన
యందు ఉపన్యసింతురు (ఆ) (ర)

భూకంపము

స్వియా, జనవరి 19 — ఈ రోజు మన 2 గం 44 నిమిషములకు ఇక్కడకు 2500 మైళ్ల దూరములో భూకంపము కలిగినది (అ. ప్రె.)

మోహినీ తైలము

5 తు.నూ.నె గల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్వీడన

సుందరుల ముఖిలాహ్యమునకు ప్రాపగు కుదులను మనోహరము

సన చెప్ప నలవిగాదు తలకురాచి దుప్పుకొనిన ఇరుగు పాడు

నీయను దీనియందు మనోహరమగు శుభాపక ద్రవ్యములను జే
తమునకైయొకటి చేయించి నీపాటల కయ్యొకటి వ్రేసినట్లుగా

క్రమము శయ్యల, ఒకసారి పరీక్షించిన విజయ తెలియగలదు

ಆಮ್ಲ ಅಂಜನಂ ಜವ, ಮದರಾಸು - ಬೆಂಗಳೂರು

సింగరేణి బొగ్గుగనులు

రాజమృగ్రిట్రయినిగుకాలేటి సెకండరీ

ఉపాధ్యాయసంఘమువారి వర్తకము

పైసంఘమునకు చెందిన మేము యీనెల 13 వ తేదీని రాత్రి బయలుదేరి "సింగరేణి" బొగ్గుగనుల మామలకు బోయి. 10 తేదీని వెజవాడలో శ్రీకృష్ణా పరమేశ్వరీస్థలమున బస చేసితిమి. పత్రపు కార్యదర్శిగారును, ఉదారులను ఆగు శ్రీ పాట్టిస్వామిగారు మాకందరకును సుచితముగ భోజనాది సదుపాయము లొసర్చి వందనీయులయినది తెలుపుటకెంతయు సంతపించుచున్నారము.

మరునాడు మరల బయలుదేరి నైజామరాష్ట్రమున ప్రయాణమొనర్చి రమారమి రెండుజాములకు సింగరేణి తేరుకొన్నారము.

మధ్యాహ్నంలో "ఖంమంమెట్ట" అను చిన్నపట్టణం సమీపమున ఒక పర్వతముపై నొకపురాతనదుర్గ మున్నది. ఈ దుర్గమును "భిల్లా" అని యీ ప్రాంతములందు వాడుదురు. దుర్గమంతయును శ్రీ నైజాంవారిచే శిథిలము కాకుండా మందిరీతి యుద్ధంచబడినది. శ్రీ నైజాంవారి యద్యోగి "తహసీల్దారు" అను నాతడు యీభిల్లాయందు కొంత సిబ్బందితో నివసింపుచున్నాడు.

వెజవాడ మొనలుగారి "డోర్నకల్" వరకును దేశమంతయును రాతిప్రదేశము. భూములంత పంటకలికావు. ముఖ్యము పంటలు జొన్న, పత్తి,మిర్చివగైరాలు."డోర్నకల్" నుండి "సింగరేణి" వరకును రైలు అడవులగుండెపోవును. చిన్న చిన్నగట్టలు ఎక్కువయు, దిగుటవలన రైలుపగటున గంటకు ఎనిమిది మైళ్లుమాత్రమే పోవును.

సింగరేణి నైజాంరాష్ట్రమున "పిత్తేస్"లో నున్నది. ఇది యిరువదియైదువేలు జనసంఖ్యగల పట్టణము. ఈ జనసంఖ్యగల కారణము యిచ్చట బొగ్గుగనులే యని చెప్పవచ్చును. పట్టణప్రక్కలందు న్యవసాయము తక్కువ. అడవులెక్కువ. ఇక్కడ నైజాం ప్రభుత్వమువారి "స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు" అను నుద్యోగిగారు, గనులయందు ఉద్యోగముచేయు యూరోపియనులు యెక్కువగనున్నారు.

ఇక్కడ పొటకపుజనమున నూటికి 90 మంది గనులలో కూరిపనిచేయునని జీవింపుచున్నారు. ఎనిమిదివందలవరకు ములకు పైకముక్కల ప్రతిబాలుమన, బాలికయు గనులకు పోయి కూరిచేయుదురు. మొత్తముపైకి కూరిలకు కష్టమెక్కువ, కూరితక్కువ. వేలకొలది బాలురు బాలికలు పాతాళలోకము పిందు బొగ్గుగనులలోనికి పోయి శరీరమున సహజముగ పెరుగుడలేక మాడిపోయి కళకాంతులులేని ముఖములతో వచ్చుచుండ చూచినవారికి బాలిగలుగక మానదు. ఈ కూరిలకు పనులు ఉచితముగ కంపెనీవారిచే నీయబడుచున్నది.

బొగ్గుగనులు నిజముగా చూచితీరవలసిన చిత్రములు. ఇక్కడ గనులన్నిటిలో మిక్కిలి లోతుగలది ఉస్మాకొగని. ఇది 900 అడుగుల లోతు. ఇనుప బోనులకు విద్యుచ్ఛక్తి ను పయోగించిన వానిలో ముఖ్యములను నిలువపెట్టి గనులలోనికి దింపుదురు. మహావీగమున నివి దిగువకు బోవుచుండ కన్నులు తిరుగుచుండును. గనిలోనికి దిగుచున్నకొలదియు గాఢాంశకారబంధురముగ వేరొకలోకము లోనికి పోవుచున్నట్లుగ తోమును. ఇట్లు 900 అడుగులలోతును దిగినతరువాత దిగువకు విద్యుద్దీపములున్నవి. విద్యుచ్ఛక్తి వలన పైనుండి గనులలోనికి కావలసినంత పరిశుభ్రమైనగాలి పంపబడుచుండును. యిట్లు దిగినగని అడుగునుండి మైళ్ళకొలదియు పొడవుగల బీళ్లు నలువంకలకును పోవును. బిళ్ళయొక్క చెడల్పు పడియుకగులును యెత్తు యెనిమిదడుగులును ఉండును. మొత్తముపైకి సింగరేణిపట్టణము 15 మైళ్ళవరకును భూమి అంతయులోపల గల్లబారిపోయినది. ఎంత పరిశుభ్రముగ గాలిని గనులలోనికి బుచ్చుచున్నను, లోనికిపోవుచున్న కొలదియును ఊపిరిపంపుట కష్టమగుచుండును. ఇంతేకాక వేలకొలది కూడిలు చేతులతోనుండు కిరసనాముల దీపములవలన బయలుదేరు పొగ గనులలోనికి దీప్తవర్ణమును కలిగించుచుండును. ఇక్కడ దినముభక్త రమారమి 2000 టన్నులబొగ్గును తీయుదురు.

ఈగ్రామవాసులు శ్రీమంతులును ధర్మశ్రువులును ఆగు శ్రీ పరవసీతారామయ్య, శేషగిరిరావు, రంగారావుగారలు తాము చేయుచున్న శ్రీ త్యాగరాయ వర్ణాశ్రుత్వ పంపిర్యమున మేమిక్కడనున్న దినములలో ముక్కుందరను సమాధిగల పూర్వకముగ వింతులకాశ్యంబిని తమ యుగాధిభావమును వెలిపుచ్చుకొందులకు వారికి మొక్కరిష్ట తాపూర్వకపంధపథుల వర్చింపుచున్నారము.

ఇక్కడ నైజాంవారి యద్యోగిగనులు బహుమర్యాద కలవాడు. పైదేశములను మాయెడల పాదుమాసిన ఆదరణము ను సదుపాయములును చిరస్మరణీయులు. ఇచ్చట మాకు ప్రయాణసందర్భమున స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుగారును, గనులలో "జనరల్ మేనేజరు" గారును మాకొసర్చిన సహాయము అల్పముకాదు.

ఇక్కడ వస్తువులును మారగాయలును బహుప్రియము. వంటచెరుకును రాక్షసిబొగ్గు మాత్రముచాక. నున్వప్రాంతముగల చేత సాధారణముగ పైదేశములకు యిచ్చటి నీకుపడును.

దెందులూరి లక్ష్మీనారాయణ,

కార్యదర్శి.

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

స్కెటల్ బ్యాంకు

జనవరి 18:—కొంజరేటిపు వెంట్రులబ్యాంకు డైరక్టర్ల సమావేశములో బ్యాంకుకు నవోయ కార్యదర్శిని నెలకు 75-5-125 రూపాయల జీతముమీద నియమింప తీర్మానింపబడినది. రు 12,500 లకు యిల్లును బ్యాంకుల నిమిత్తము కొనవలయునని కూడ తీర్మానించిరి.

జిల్లాకోర్టు

జిల్లా న్యాయశాఖ విభజనములో మాజిల్లా కోర్టుకు ఆనంతపురము జిల్లాకోర్టులో పనిచేయుచున్న వావిలాల వెంకటశివాచార్యులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిని పిరస్తాదారుగా నియమించిరి, మాజికోర్టులో పిరస్తాదారుగ పని చేసిన జడ్జి లింగయ్యగారిని పశ్చిమ గోదావరికి మార్చిరి.

అగ్ని ప్రమాదము

గురువారమురాత్రి భోజిల్లి పేటలోని తాటియాకు పాకలు వరకురామపీఠి యొనది. అరగంటలోనే యిది కుటుంబముల గృహములు మంట గలిగినవి. అయిదేండ్ల బాలుడు వృథానొందెను. మరికొందరికి గాయములు తగిలెను. యెదురుకట్టంబయిలయొక్క చరాస్త్ర భస్మీపటలమైనది. కట్టుటకు గుడ్డలేక అల్లబాడుచున్నారు. కొంతమంది దయార్థి వృద్ధులును అన్న ప్రదానము కావించిరి. ఒక సహాయనిధినికూడ వసూలు చేసు ప్రయత్నించుచున్నారు.

దొంగతనము

అవనిగడ్డ యూనియనుబోర్డు ఆఫీసులో రు 94-7-0 లవహరింపబడినదియు, వెతుకగా ఆఫీసులో రు 15 లు దొరికననియు తెలియుచున్నది.

హిందూయువతి పత్రిక

గతనెలలో హిందూయువతి పత్రిక కొన్ని కారణాంతరములవలన ప్రకటింపబడలేదు. అందులకు చందాదారులు తమిందెడదగక. ఇంతవరకును పక్షపత్రికగ వెలువడుచున్న హిందూయువతి యికమీద వారపత్రికగ వెలువడును. చందాయం దేవిగమగు మార్పుగానియుండదు. పత్రికతరఫున శ్రీయుత జక్కుల నుబ్బారావుగారు ప్రచారముచేయుచున్నారు. ప్రాత చందాదారులు గతవత్సరపు చందాలియ్యవలసి యున్నవాటిని దయచేసి చెల్లించగోరెదము. ఆంగ్రహహా జనులందరును చందాదారులుగకేరి మాకెంతయు తోడ్పడ ప్రార్థించుచున్నాము. ప్రథమసంచికభీమవారి ఆరవతారీఖున వెలువడును.

యస్. హనుమంతరావు,

కార్యదర్శి.

మద్రాస్ సెనేటు ఎన్నికలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, జనవరి 18:—కూర్పు గోదావరిజిల్లా మ్యునిసిపాలిటీలకు ప్రతినిధి వోకరిని మద్రాస్ యూనివర్సిటీ పెనేటుకు ఎన్నుకొనవలసియున్నది. ఆచార్యున 11 వ తేదీని ఎన్నికకు వోట్లవేయబడిన. ఆపెట్టెలు నేడు కలెక్టరు తెరువగా చల్లా నుబ్బారావుగారికి బి. ఏ. (ఫస్ట్ గ్రేడు) ప్లీడరు కాకినాడ మ్యునిసిపల్ కలెక్టరు) 26 వోట్లును తల్లివనవారికి ఆంధ్రకాశ్యపవోట్లు వచ్చినందున ఆయనను ఎన్నుకొన్నట్లు చెప్పబడినది. చుక్కా అప్పలస్వామిగారికి (రాజమృగ్రి) 24 ను, కందుల లక్ష్మీవ్రతగారికి (రాజమృగ్రి) 9 యొను. ఎ. టి. పామర బి. ఏ. ఎల్. టి గారికి (కాకినాడ) 9 యొను. ఎ. వారగుడి కృష్ణారావు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారికి స్వరాజ్యపార్టీ పెక్రిటరీ (రాజమృగ్రి) 6 ను వోట్లు వచ్చినది.

ఒరిస్సా రాష్ట్ర నిర్మాణము

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణమే

స్వాతంత్ర్య రాష్ట్రములకు మూలసూత్రము

బి. దాను (యం. యల్. ఏ.) గారి

అభిప్రాయములు

పాట్నా, జనవరి 18:—ఒరిస్సా మాట్లాడు రాష్ట్రముల నన్నింటిని ఒక్కటిగాచేర్చి ఒక్కడేభూటీ గవర్నరు పరిపాలనకు లోబడియుండునట్లు చేయవలెనని తాము 26 తేదీన భారతాసనపథిలో ప్రతిపాదించబోవు తీర్మానమునుగూర్చి బి. దాను (యం. యల్. ఏ. ఒరిస్సా) గారు అస్సానీయేటెడు ప్రస్తుత వారితో మాట్లాడుచు ప్రస్తుత బీహారు ప్రభుత్వమునుండి లొంగిపోవలెనని తమతీర్మానముయొక్క యుద్దేశ్యము కాదని చెప్పిరి. ఆప్రభుత్వమువారు సరిగామాడకపోయినను మరయొక పదివందలవరకు ఒరిస్సా ప్రత్యేకరాష్ట్ర మయ్యేవరకు ఒరిస్సా బీహారుతోనే యుండువలెనని చెప్పిరి. రాష్ట్రములు భాషాప్రయుక్తముగా నుంచవలెననియు సప్రమగూని హిందూదేశమున స్వాతంత్ర్య రాష్ట్రములతో ఘోషణ చేయు ప్రభుత్వ మేర్పడదనియు వనిరి. మాంటెగ్యూ-చెల్మిస్ ఫోర్డ్ శిష్యులను బట్టి చూచిన తమ తీర్మానము హద్దుమీరినది కాదనియు ఒరిస్సారాష్ట్రములన్నింటిని ఒక్క డిప్యూటీ గవర్నరు క్రింద నుంచునట్లు యొన ఒరిస్సా ప్రజల తేమముకొరకు తిన్నగా కేంద్రప్రభుత్వముతో సంబంధములు జరుపుటకు వీలగుననియు చెప్పిరి. అస్సానుకు వేరేగవర్నరుండుండగా ఒరిస్సాలు బీహారులోనే మూలనోబడి సంతతిల్లిచే వర చూడబడుచున్నార. బెంగాలు, మదరాసు, మధ్యరాష్ట్రములలో చెల్లెచెడలై ఒరిస్సాకాతీయోనశించిపోవునట్లు కనబడుచున్నది. బెంగాలులో చాలభాగము ఒరిస్సా భాషనే మరచి పోయియున్నార. ఒరిస్సాకాతీ అవాదముండి వచ్చుచున్నది. సోదరరాష్ట్రముల యిబ్బందిలేకుండ అభివృద్ధి చెందవలెనని మూచుచున్నది. ఒక డిప్యూటీ గవర్నరు పరిపాలనలో నుండి కేంద్రప్రభుత్వముతో తిన్నగా సంబంధమున్న యెడల ఒరిస్సాకాతీ అభివృద్ధి బొంబాయిదనియు ప్రస్తుతము కేంద్ర ప్రభుత్వమువారును ఇండియా ప్రభుత్వమువారును గూడ ఒరిస్సా పట్ల ఆశ్రద్ధవహించుచున్నారనియును కేంద్రప్రభుత్వమువారు తమము సరిగా గుర్తించునట్లు ఒరిస్సా ప్రభుత్వమువారు చూచెదరనియు దాసుగారు గట్టిగా నొక్కి చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక

సమాజమువారు, ఏలూరు

ఎస్.ఎస్.ఎస్. థియేటరునందు

21 తేదీ గురువారం సాయంత్రము 5-80 గంటలకు

శాకుంతలమును

ప్రదర్శించెదరు.

ఎమ్. ఎన్. రావు, జమిందారు, ప్రాప్తైటరు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

మాంటుగోడ్డు, ముద్రాసు.

19-1-26 మంగళ్యారమునుండి 22-1-26 శుక్రవారమువరకు

స్పెషల్ డ్రామా

వైట్ చేపల్ రాణి

అను నాటకమును ప్రదర్శింతురు

కౌను థియేటరు

16-1-26 శనివారమునుండి 22-1-26 శుక్రవారమువరకు

ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6-15 గం, 9-30 గం

శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 గం,

ప్రత్యేక మాటిని గలదు

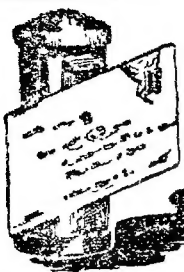
గొప్ప పురాణసంబంధమైన ఘోటోఅట

“కమలి - కామిని”

లేక కమలమువైనున్న బాలిక

హిందూదేశీయ పురాణము ననుసరించి తయారుచేయబడిన

నవాటిలో చాలగొప్పది. 9 పెద్దరీల్సుగలది.

జాబులు.

శ్రీ గిరిరాజ సూర్యసింహాననా భేరిభటాధ్యక్షుల వీరభిక్షాపతిస్వాములవారు-కర్నూలు

జిల్లాకోర్టులో పుష్కరిస్వాములవారిపైన వ్యాజ్యం జరుపుతూ యున్నారు. ప్రస్తుతం వ్యాజ్యం కోర్టులోవున్నందున సర్వ సంగ్రహం, శివరాత్రి, ఉగాది, మంభోష్మివంశరతు కోర్టు వారు రిజిస్టరు నియమించినారు. అందువల్ల సకలమైనవారికి తెలియజేయడమైనది.

బి. నరసప్ప, వీరశైవ సమాజం.

నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్ర గ్రంథాలయ మహాసభ చతుర్థసమావేశము

క్రొధన నామసంస్కరణ ముఖ బహుళ గురగృహకుక్రవారములో (గు-గు-ఫిబ్రవరి ౧౭-౧౮) శేంద్రసంఘ చతుర్థసమావేశము నల్లగొండ జిల్లాలో ఆలెరులై స్టేషన్లో జరిగింది. సమావేశమున సున్న కొలపపాకయందు సాగిక వహాశముల ఆహ్వానము ననుసరించి జరుపుటకు నిశ్చయించబడినది. కనుక ప్రతిఆంధ్ర జనసంఘమువారును మధిర సమావేశమున కంపిన విధముననే ప్రతినిధుల నెన్నుకొని సమావేశమునకు వచ్చుప్రతి నిధుల పేర్లను ఆహ్వానసంఖ్యకార్యదర్శికిని, కేంద్ర సంఘకార్యదర్శికిని వెంటనే తెలుప ప్రార్థించుచున్నాము.

రాబోవు సమావేశమున పెట్టదగిన తీర్మానములను ముఖ గురగృహకు ఈ కార్యదర్శికి సూచించినచో చిత్తు తీర్మానముల పట్టికలో చేర్చబడును.

మాడపాటి హనుమంతరావు.

కార్యదర్శి, ౧౬౧౦రూపు బజారు, హైద్రాబాదు.

ఆహ్వానసంఘకార్యదర్శి విరునామా:—గంగగజా

రఘునాథ రావుగారు జేశముఖ కొల్వాక, ఆలెరు, ఎస్. జి. ఎస్. రెయిల్వే.

* * *

ద్వితీయ సమావేశము

కేంద్ర సంఘ చతుర్థ సమావేశముతోబాటు కొలను పాకయందు నిజాంరాష్ట్రములోని ఆంధ్ర గ్రంథాలయ ప్రతినిధుల ద్వితీయ సమావేశము ౧౧-౧౨ ఫిబ్రవరి ౧౯౨౬ గురుకుక్రవారములందు జరుపుటకు ఆహ్వాన సంఘమువారు నిశ్చయించియున్నారు. కనుక వధిరలో జరిగిన ప్రథమ సమావేశమున కంపినట్లే ప్రతి గ్రంథాలయమువారు తమ ప్రతినిధులను పై సమావేశమున కంపి గ్రంథాలయోద్యమాభివృద్ధికి తోడ్పడ ప్రార్థింతులు.

ప్రతినిధుల పేర్లను ఆహ్వాన సంఘకార్యదర్శులకు శ్రీ యుర గంగరాజ రఘునాథరావు జేశముఖగారికి నేరుగాగ ని ప్రతిమాఖమునగాని ప్రకటించ సాగెను.

విషయ నిర్ధారణ సభయందు పెట్టదగిన తీర్మానములను ఆహ్వాన సంఘకార్యదర్శికి మున్నుంచే తెలిపినచో చిత్తు తీర్మానముల పట్టికయందు చేర్చబడును. ఏమే విషయములు చర్చించదగినవో ప్రతికాధిపతులును, ఇతర మహాశయులును సూచించిన ద్వితీయ సమావేశమును జయప్రథముగ నొనర్చుటకు తోడ్పడెదమని నమ్ముచున్నాను.

గంగరాజ రఘునాథరావు } మాడపాటి హనుమంతరావు. హైద్రాబాదు

తెలుగుదేశవాజ్యయనమితి, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు

తెలుగుదేశ వాజ్యయనపత్రిక 12 సంచికలు ప్రకటించి చాలించాము. తిరిగి 13-వ సంచిక ప్రారంభిస్తాము. ఈపత్రిక యం సంవత్సరపు చందా రు 8-0-0 లకు బదులు సంచిక సంచిక రు 0-4-0 చొప్పున నమూనాచేయడం గూడా యేర్పరచాము. అర్ధసంవత్సరపు చందాపద్ధతిగూడా ఉంచాము.

ఈసంచికలో విషయములు

1. వై శేషికదర్శనము. పండిత శ్రీమేశ్వర-కేంకల రవిరా ఆచార్యులు.

2. సంస్కృత వ్యాకరణ ప్రదీపం. పండిత శ్రీ ఉమాకావ్యద్యా శేఖరులు.

3. నేటికాలపుకవిత్వం

మేనేజరు

పంచాయతీకోర్టులు

గవర్నమెంటువారు, కాననసభ్యులు పంచాయతీ కోర్టులకు ఈదిగువవ్రాసుకున్న ఏర్పాటులను చేయించునెడల కోర్టులు మంచి అభివృద్ధిగోనికీ పెంపుటయు, ప్రజలకు ఘోషము జరుగుటయు జరుగును.

1. బంట్లాతును అవసరమైనచో గమస్తాను పంచాయతీ కోర్టుకు ఏర్పాటుచేయుట.

2. వైమనరీ, లేబిల్స్, మొదలగునవి ప్రతిసంవత్సరమున పట్టుచేయుటగారి, కంటెజనమయ్యుటగాని.

3. రికార్డురెజిస్ట్రీ తీసుకువెళ్లుపద్ధతి మాన్పించి, రికార్డు రెజిస్ట్రీ ప్రత్యేకముగా ఒక ఇనస్పెక్టరును నియమించుట.

(ఒకపంచాయతీ అధ్యక్షుడు)

నెల్లూరుజిల్లా జమిందార్లైతెలుల కొకవిజ్ఞాపన

మనజిల్లాలోని జమిందార్లైతెలుల కష్టముఖములను గరించుట, జమిందార్లకు ఆర్యులకులకు ఉండవలసిన పరస్పర సంబంధముల గురించియు, ఉద్యోగలల్ల రయితులకు కలుగుచున్న యిబ్బందులనుగరించుట మనమందరముకలసి ఆలోచించి నిర్ణయించుకొనుటకు జిల్లాజమిందార్లైతెలుల సంఘమును సుకీరముగ స్థాపించి సంఘముద్వారా రయితుల హక్కులలెట్లు కొనుటకును, యాసంవత్సరము ఫిబ్రవరి 27, 28 తేదీలలో జిల్లాజమిందార్లైతెలుల ప్రధమమహాసభ నెల్లూరుజిల్లా గూడూరులో జరిపించుటకు యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవిగాని జిల్లాలోని జమిందార్లైతెలులందరు వైసభకు తప్పక దయచేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నారము.

దేశిరెడ్డి శేషురెడ్డి

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా ఆదిమాండ్రసంఘ సంవత్సరొత్సవము

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ఆదిమాండ్ర సంఘ తృతీయ సంవత్సరొత్సవము దేశిగారక కాశీశాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి ఆగ్రాసనాధ్యక్షమున ఏమారు గోక్షేమందిరమున యీ నెల 21 తేది ఆదివారము జరుగును. దేశిధారకులు ఆదిమాండ్ర గ్రంథాలయమును తెరచెదరు. తస్సయమున శ్రీ దేశిధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా ఆదిమాండ్రులు సన్మానత్రయము గూడ సమర్పించెదరు.

ఆదిమాండ్ర విశేషములను ఆదిమాండ్రోద్యమాభివృద్ధియను తప్పక దయచేయ జేచుచున్నాము.

నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడు, యం. యల్, సి.

ఏలూరు.

రాయుడు. గంగయ్య, బడుగు నాథముని, కుసుము. వెంకటరామయ్య.

ఆంధ్రదేశ కళావంతులమహాసభ

కృష్ణాజిల్లా - గుడివాడ

గుడివాడ పురమునందలి కళావంతులు 18-1-26 వ తేదీన నేవాశ్రయభవనమునందు మ-రాష్ట్ర గంపల కృష్ణయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద సమావేశమై నాల్గవ ఆంధ్రదేశకళావంతుల మహాసభ గుడివాడలో ఈద్వగునెలపులో అవగా 1926వ సం॥ ఏప్రిలు ౩-4 తేదీలను జరుపునట్లు తీర్మానించి, ఆగష్టు మా ౭నైనవార లందరిని ఆహ్వానసంఘముగ నుండునట్లు ఏర్పరచబడినది. రెండవసారిపాయిలకు తక్కువగాని చందానిచ్చువారు ఆహ్వాన సంఘమునందు సభ్యులుగ నుండునట్లును కృష్ణామండలములోని కళావంతులముఖములను ఆహ్వానసంఘమునందు చేర్చుటకు ముగిరాష్ట్ర గంపల కృష్ణయ్య, భాగ్యలక్ష్మి గోపాలకృష్ణమూర్తి గార్లు కార్యదర్శులుగను, మిగిరాష్ట్ర గుడినేప ముబ్బయ్యగారు కోశాధిపతిగ నుండుటకును తీర్మానింపబడినది అప్పటికి హాజరైనవారు అప్పడే ౪71-0-0 చందాలువేసి కొంత వసూలుగూడ ఇచ్చినారు.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులును, వహాసభ అధ్యక్షులును ముందు ఎన్నుకొనబడుచును. కృష్ణామండలములోని కళావంతులముఖములందు ఆహ్వానసంఘమునందు జేరెను. విరివిగ విరాళముల నిచ్చియు మహాసభ జయప్రథముగ జరుగనటులు తోడ్పడి వేడుచున్నాను.

ఈసంఘము కడుదీప యగుటచేతను,సంస్కరణావసరము సంఘముల పూర్తిగ నుద్రింపజేసి తీయం దుండుటచేతను బాధీయాన్నటికి మూలమును ఈతిక సంస్కరణయందు సానుభూతిగల దేశప్రముఖులెల్లరు తమ భూరివిరాళముల తోడను వికాలభావములకును సలహాతోడను, తమ సాన్నిధ్యముతోడను ఉద్ద్యమమును ప్రోత్సహించి వహాసభ జయప్రథ మునటుల గవాయమసగ బ్రార్థింతులు.

గుడినేప ముబ్బయ్య.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము: ఎన్నికలు

సి. వి. రంగంజెట్టిగారు చిత్తూరునుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘమునకు మంచిపట్టుం లో జరిగిన ఎన్నికలను గూర్చి పత్రికలలో చాల వివాదము జరుగుచున్నది. చిత్తూరుజిల్లా ప్రతినిధిగ నాడా సభలో నేనొక్కడనే యుంటిని. పొట్నూ తీర్మానావంతరము శ్రీ బిలును సాంబమూర్తిగారు ఎం. రంగయ్యనాయుడుగారు, కె. వెంకటప్పయ్యగారు, జి. సీతారామ శాస్త్రిగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసురాజక సంఘ సభ్యత్వమునకు రాజీనామిచ్చిరి. వారిస్థానీ యిత్తుల ఎన్నుకొనుటకు 22-10-25 తేదీన కాంగ్రెసురాజక సంఘసభ జరిగెను. స్వరాజ్యపక్షమునకు చెందిన వారందరు రాజీనామిచ్చి తమ స్థానములను స్వరాజ్యయుల కొప్పగించవలెనని సభలో సూచించబడెను. అయినను కాశీశ్వరరావుగారు అందరితో కలిసి పనిజేయవలచి రాజీనామిచ్చి దలంచిన వారిని తిరిగి ఆలోచింపగోరెనను వారు స్థిరనిశ్చయములై యుండుటచే కాశీశ్వరరావుగారు, తమ చిత్తమువచ్చినవారిని కాంగ్రెసురాజకములుగా నెన్నుకొనెడి మరతులపై అధ్యక్షత కం గీకరింతుననిరి. కాని ఇందుకు వెంకటప్పయ్యగారు నాగేశ్వర రావుగారు అంగీకరింపలేదు. చివరకు ఎట్టిమరతులకే అ. భా. కాం. సంఘమునకు యిరుపక్షములవారిని సభ్యులుగ నెన్నుకొనెడి సూత్రమువైతే కాశీశ్వరరావుగారు కాంగ్రెసురాజక భారము నంగీకరించిరి.

ఇట్లుంగా జి. హరిశాస్త్రిమరావుగారును, దు. గోపాలకృష్ణయ్యగారును చాలమంది సభ్యులను జతజేసి అ. భా. సంఘమునకు తమపక్షమువారికి ఎన్నుకొనబడునట్లు జేయదలంచిరి. రాత్రి 10 గంటల సమయమైనది. చిత్తూరుజిల్లా ప్రతినిధి పేరు మాచింపగోరిరి. నాపేరు ప్రతిపాదించి బలపరచియుండిరి. కాని హరిశాస్త్రిమరావు, గోపాలకృష్ణయ్యగార్లను ద్రవ్య వ్యవహారము విషయముల నే నిదివరకు విమర్శించి యుంటున్న నేను సభ్యునిగా నుంటును వారెంతమాత్రము యిష్టపడరు. సభ్యునిగ ఎన్నుకొనదగ్గవారు చిత్తూరు జిల్లా వారింక కొందరున్నను మదరాసు నివాసియును గౌ. వి. రామదాసుపంతులుగారిని చిత్తూరు జిల్లా ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనిరి. చిత్తూరునివాసి యగు సి. ఆర్. రెడ్డిగారిని కడప ప్రతినిధిగా సూచించుటగూడ దీనితోబాటు ఆక్రమముగనే యున్నది. నాలు చందా నైన సరిగ చెల్లింపజాలని హరిశాస్త్రిమరావు గోపాలకృష్ణయ్యగార్లు అ. భా. కాం. సంఘమునకు తమ చిత్తమువచ్చినవారిని నియమించు ఆధికారము గల్గియుండిరి. ఎ. కాశీశ్వరరావుగారింత వ్యాయముగ నుండ వచ్చును వీలు లేకుండెను.

విజయనగర నివాసులగు బ్రహ్మశ్రీమ దబ్బాదాది భట్టనారాయణదాసుగారు విరచించిన

శ్రీ యథాధిక రామాయణము

హరికథారూపక పద్యగద్యగీతప్రబంధము. ఇందు శ్రీ రామ జననము, నీతాకల్యాణము, పాదుకాపట్టాభిషేకము, సగ్రీవసఖ్యము, హనుమత్సేదము, సామ్రాజ్యస్థాపనము నాతాశ్వసములు హరికథాకాలక్షేపములకుం బునెసెప్పును. దీనివెల వాస్తవీకాక రు 2-8-0 గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. 2511

స్త్రిరోగములకు అద్భుత చికిత్స

అగూర్,—నాకోడలు సూతకవాయువులను ముట్టుకుట్టు (కడుపుకొప్పి) మొదలగు బాధలచే యెడతెగక కష్టపడుచూ గర్భవతిగాయున్నందున మేచందరము చింతించవలసి యేర్పడి యీ ప్రాంత్యములయందుండెను కొందరి యింగ్లీషు, నేటివ్ డాక్టరులను కొంతకాలము చికిత్సచేయించియు ఉపయోగము లేకపోయినది. తర్వాత చెన్నపట్నం నెం 159 ఆస్ట్రేష్య, ఆంధ్రప్రదేశ్, రేవుపార్కు, లిమిటెడ్, బ్రాడ్వే వైద్యశాలకు డాక్టరుగ వైద్యపతి కోటా జయరామునాయుడువారికి ఆమెయొక్క వ్యాధియొక్క వివరమును తెలిపి వారు టప్పాలు ద్వారా ప మించిన ఔషధములను కొంతకాలము యివ్వగా ఆమె బాధపడుచుండిన ముట్టుకుట్టు మాయమయిపోయినదేగాక కొంతకాలములో గర్భముధరించి సుతకులుగా బిడ్డను ప్రసవించి తల్లి బిడ్డ ఆరోగ్యవంతులుగ నున్నారను విషయమును కృష్ణతా పూర్వముగా తెలుపుటకు సంతసించుచున్నాను.

కా శ హ స్తి } (Sd) N. శేష గి రి రావు } 17-1-23 } రిబ్బె రివెన్యూ ఇన్స్పెక్టరు, కా శ హ స్తి.

నూజివీడు తాలూకా ఓటర్ల సభ

నూజివీడు తాలూకా ఓటర్ల సభ ఈనెల 18 వ తేదీ సాయంత్రం 2 ఘంటలకు నూజివీడు గ్రామములో మాడపాటి వెంకటేశ్వరావుగారి మేడలో జరుపబడుననియు, ఏతత్వభవ ఓటర్లందరూ దయచేయ ప్రార్థితులు అని, కరపత్రములు (1) అక్కినేని సాంబయ్యగారు (2) నిమ్మగడ్డ వెంకయ్యగారు (3) కోగంటి నాగభూషణంగారు వగయిరా షేర్లతో ఓటర్లందరకు ను చాలాకోరికల క్రిందనే పంచెపెట్టబడిన తదనుసారము ఓటర్లందరు 18 వ తేదీ సాయంత్రం మీటింగు సమయమునకు హాజరై ఇంతకు ఒకరోజు ముందుండియే శ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారు దయచేసి సభకు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించురని కింపవంటి గ్రామ మంతటను వెనువెంట అప్రకారము శ్రీపంతులుగారు 18 వ తేదీన మీటింగు సమయమునకు ప్రత్యేకంగా దయచేసి గొప్పసంఖ్యగల ఓటర్లతోడను ప్రేక్షకులతోడను సభ అలంకరింపబడిన శ్రీపంతులుగారితో వచ్చిన సహచరులలో ఒకరు లేచి శ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారిని అగ్రాసనాధిపతిగా యీడభవ ఉండగోరి ఉపపాదించుచున్నానని నుడివిరి అంతట మరియొకరు లేచి ముస్తాబాదా కాపురంలు కడియూ కోలయ్య చాచరీ గారు అధ్యక్షులుగా నుండుటకై ఉపపాదించిరి మరి ఒకరి చే ఈ ఉపపాదన ఆమోదింపబడి శ్రీ కడియూ కోలయ్య గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి సభ్యులందరి ఆమోదము తోడను కరతాళ హస్తధ్వనులు గావింపబడిన

అధ్యక్షుల శ్రీ కోలయ్యగారు తమ అగ్రాసనాధిపతిగా ఎన్నుకొన్నందుకు, సభ్యులకు తమ కృతజ్ఞతను తెల్పుచు శ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారు ఇటీవల గన్నవరం గ్రామములో కొంతమంది ఓటర్లతో జేసిన సభలో, జమిందారు పార్టీ ఒకటి అయియు, జమిందారుల ఉద్యమము ను ఖండించుటకై తక్కిన కక్షలవారందరి ముఖ్యుని అయియు, అందులకై తత్వభంగమైన కక్షలన్నియు యేకీభవింపవలయు నను మొదలగు నంశములతో ఉపన్యసించిన శ్రీ పంతులుగారి అక్షమ బోధనల తీరుముగ ఖండించుచు గంభీరపన్యాస మొనర్చిరి

జమిందారునకును, రహితుకును, భేదములేదనియు, జమిందారును రహితులలో ఒక గొప్ప రహి లేననియు, జమిందారునకును, రహితుకును అన్ని విషయములయందును సుంబంధముగలదనియు, రహితుకు, జమిందారుకు వికమత్యముండిన గాని ఏ ఉద్యమమును సాగనేరదనియు, జమిందారు రహితు ఒక్క కుటుంబముగోని వారేననియు, కుటుంబాలనా ముని పెట్టి దేశమున సూతనాంబోళన గల్గించుట శ్రీపంతులుగారికి వారి అనుచరులకును అనుచిరమయియు, జమిందార్లు ప్రజాసేవకు గడంబుల ప్రజా అపవృత్తులయియు, ఇంకను వారికి తన ఉత్సాహము చేయూరనిచ్చి ప్రజాసేవయందుచొప్పుట ప్రజలకు ముఖ్యవిధియనియు, ఇప్పుడు ప్రజాసేవకు గడంగిన శ్రీనివాస్రావురం జమిందారుగారు సర్వసమర్థులగు ఉత్తమపురుషులయియు, వారి ప్రజాసేవ సర్వజన సమర్థముగ నున్నదనియు వారు జిల్లాబోర్డునందు ప్రవేశించిన తరుపరి వెనుకబడియున్న మెట్టగ్రామముల రహితులకుగూడ ఎల్లస సౌకర్యములు ఏర్పరుపబడినవనియు, గవర్నమెంటు వారలను ఎక్కువగనమును తీరగొని వీరు ప్రజాసౌకర్యముల కార్యముల పెక్కుకేయించుచున్నారనియు, పరిపాలనావిధానము దలపడియున్న వారల టచేతను గొప్ప ధనములనుచేతను, బోర్డుపరిపాలనా విషయములందును, బోర్డుద్రవ్యమును, నిరుపద్రవముగ కాపాడుట యందునను, యెక్కువ క్రిస్తిసామర్థ్యములతో సమర్థించుచున్నారను మొదలగు నంశములతో నుపన్యసించుచు, జమిందారు, రహితు కభేదమును నూత్రిమును నిర్ధారపర్చిరి

తరుపరి నర్రా వెంకట్రామయ్యచాచరీగారు వారి అభిప్రాయములను వ్రాసి చదువుటయేగాక గంభీరముగ ఉపన్యసించుచు శ్రీపంతులుగారు మద్రాసు కాసనసభకు అధ్యక్షులుగా నిలచు ప్రయత్నముచున్నార గనుక శ్రీ నివాస్రావురం జమిందారుగారు మాడ కాసనసభకు సభ్యులుగానిలచు ప్రయత్నముచున్నార గనుక పంతులుగారికి వీరయేడ ఈర్ష్యా మానుకవీర్యవీర్యవనియు, ప్రజలయేడ అసమ్మతి కన్పించుటకై శ్రీపంతులుగారున్న వారి అనుజాయలనున్న వారి క్రిస్తిసామర్థ్యముల నుపయోగపర్చు చున్నారనియు, జమిందారులకు రహితుకు వికమత్యమును అత్యవశ్యకమునయు, జమిందార్లు రహితుల సౌవరభావముతో మెలగవలసిన వారయియున్నాడనియు, జమిందారు గారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగా వచ్చిన

పిదప ప్రజాకృష్ణుల సౌకర్యము లొనగూర్చిరనియు, వారు ప్రయోజనములకు నైతము ఇతర ప్రసిద్ధులవలె బోర్డుద్రవ్యమును వ్యయపర్చు తమ వ్యూహద్రవ్యము తో క్రిస్తిసామర్థ్యములను వెద జల్లుచు ప్రజాసేవ చేయుచున్నారను మొదలగు నంశములతో శ్రీపంతులుగారి అభిప్రాయమును ఖండించిరి తరుపరి శ్రీకాశ్యపరావు పంతులుగారు పత్రికా వాదన మొనర్చినచో తాము సమాధానమిత్తుమనియు, శ్రీనివాస్రావురం జమిందారుగారు కాన్సిలకు నిలచు యత్నముచున్నారగావున, తమకు ప్రతికఠులనియు, తనకునూ, వారికినీ, పార్టీ భేదము లున్నవనియు, రహితులకు, జమిందారులకు సుంబంధము లేదనియు, రహితులు జమిందార్లతో వ్యతిరేకించవలయుననియు, మొదలగు నంశములను, వారి గన్నవరం ఉపన్యాసమున కనుసారముగ చెప్పిరి

అంతట గొల్లపల్లి కాపురమును వోట్లూరి పూర్వయ్య చాచరీగారున్నా, నర్రా వెంకట్రామయ్య చాచరీగారున్నా, నర్రా కృష్ణయ్యచాచరీగారున్నా, పంతులుగారి ఉపన్యాసమును ఖండించుచూ ప్రజలు దురభిప్రాయమును పొందకుండ జక్కగా, న్యాయమును, విశదీరించి జమిందారు రహితు కభేదముని బోధించిరి

శంకర వెంకటేశ్వరావుగారు లేచి, జమిందారు ఆసేపదమే ప్రపంచము దుండగూడదనియు, ఈపదమే అంతరించవలయుననియు, దేశముంతయు, సమాన హక్కులతో యుండవలెనుగాని, చిన్న పెద్ద తారతమ్యము ఉండరాదని హెచ్చరించుచు ఉపన్యసించిరి

వంగిపురం వెంకటాచార్యగారున్నా, నందూరి కిరణద్రవ్య పంతులుగారున్నా, తుర్లపాటి భైరవేశ్వరావుగారున్నా సమానహక్కుల సమస్యను ఖండించుచూ, ఎక్కువ బలముగల రక్షణ అమెరికా దేశములందు నైతము ఈ ఉద్యమము సాగలేదనియు, ఇది దేశమున అశాంతి ఏర్పడుటకు మూలకనియు, జమిందారులకేగాక, ధనవంతులకేగాక, రహితులకునూ, గొప్ప నష్టము సంభవించి, నిర్మూలన కారణమునని ఉపన్యసించి నందూరి వీరభద్రద్రవ్య గారు అసహాయవాదుల, కృత్రిమ ప్రవర్తనలనుగూర్చి విమర్శించుచూ, ఉత్తమసూములు గల, అసహాయవాదులకై ప్రచార మొనర్చుట సమంజసముగాని అన్నికక్షలను ఏకీభవింపజేసి, ప్రచార మొనర్చుట శ్రీపంతులుగారి కనుచిరమని చెప్పిరి

అంతట అధ్యక్షుడు కోలయ్యచాచరీగారు ప్రజా విశేషమును గూర్చియు, ఉత్తమనాయకు డొనర్చులసిన ముఖ్య విధును గూర్చియు అంత్యోపన్యాస మొనర్చుచూ "సానిక స్వపరిపాలనా సంఘములకు సభ్యుల నెన్నుకొనుటలో జమిందార్లు ప్రజలు కాంగ్రెసు, జప్తిను, అనుభవములకు పాటించుటనూ, లేక ఈ కృత్రిమభేదములను విడనాడి, సమర్థుడును, ప్రజాసేవకుడునూ అయినచో, జమిందారుడు కానియ్య స్వరాజ్యవాదికానియ్య, జప్తినువాది కానియ్య ఏర్పిననవరే, ఎన్నుకొనుటయూ అను రెండు నూచనములకు సభవారి ఎదుటబెట్టి సమ్యకులను గైకొనుసరికి, రెండవనూచన అధికసంఖ్యకులకు సభ్యు లామోదించిరి

అంతట సభ జయప్రదముగ జరిపినందుకు, అధ్యక్షులకు వందనములతో వార్షధ్వనులతో సభ రాత్రి 8 ఘంటలకు ముగిసెను

శ్రీ గిర్రాజు రామచంద్రయ్య.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1-భాగము - వ్యాధుల స్వరూపమును, వాకికి ననుభవనిధముగా కులభముగా చేయగల 600 యోగములను గల వైద్యగ్రంథము 1-కి రు 1-4-0, పీ పీ 0-4-0
2-భాగము - శుద్ధులు, భస్మములు, వంటఖజులి ఔషధములు, ఆవనములు, అర్చియములు, ద్రావకములు, చూర్ణములు, మొలి 610 యోగములు, అనుభవముగా చేయు పద్ధతులతో యున్నది (3) 8851 1-కి రు 1-12-0, పీ పీ 0-6-0
పి.పి. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి నెల్లూరుజిల్లా

మలయపండ్ల

నెగరోగమునకు కురారము

పళ్ళము లేదు పిచికారితో పనిలేదు. మూడుపూటలలో తప్పక నుణచు కనబడును ఒకడబ్బాలో వ్యాధినిగూర్చు ముగ్గురు రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది బెల డిబ్బా 2-4-0 దీనికనుసారము ఉంచవలెను ఔన్న 8-0-0 రెండుకు ప్యాకింగువల్ల రా ఖర్చులతో 6-0-0. 2462
గంగుర్ల పార్వతీ రామచంద్రపురంగోదాపరిజిల్లా.

చెన్న పురి బహారుధరలు

1926-వ నంబి జనవరి 19-వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు	చా 1-కి రు 45 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు		
లియ్యముజస్తాలు		మొదలు	వరకు
మనుమ తెనాలివి	,, 48 గలవి రు 14 0 0		15 0 0
నెల్లూరివి	,, డిటా	,, 15 8 0	16 0 0
డిల్లి	,, డిటా	,, 16 0 0	17 0 0
రాగులు	చా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8 12 0	9 0 0
జువ్వలు	,,	,, 20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు	బస్తా 1-కి రు 205	,, 18 8 0	18 8 0
నెనగలు	,, డిటా	,, 18 0 0	14 0 0
నెనలు	,, డిటా	,, 18 8 0	14 8 0
వినుములు	,, డిటా	,, 15 8 0	17 0 0
ఉలలు	,, రు 164	,, 8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె	చా 1-కి	,, 150 0 0	152 0 0
నెయ్యము	చా 1-కి	,, 14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగవస్తాచా	చా 1-కి	,, 58 0 0	59 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	,, 54 0 0	58 0 0
వేరు నెనగనూ నెనగనూ	చా 1-కి రు 118 మొదలు	,, 108 0 0	108 0 0
అముదము	చా 1-కి	,, 108 0 0	104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయవకుపు	చా 1-కి	,, 90 0 0	95 0 0
కురవకుపు	,,	,, 44 0 0	50 0 0
విరవకాయలు(గుంటూరివి)చా	చా 1-కి	,, 119 0 0	126 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీరిమందు	మణుగు 1-కి	రు 45,50	
కాశిపా నీసాయకట్టు	,,	,, 50,55	
తెల్లము	చా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0
చింతనందు	చా 1-కి	,, 60 0 0	80 0 0

5. ఇనుము

కట్టారకు	చా 1-కి	,, 80 0 0	84 0 0
చదరం	,,	,, 88 0 0	42 0 0
రవుండు	,,	,, 84 0 0	46 0 0

6. లోహములు

వండి 100 కులంకు	,,	,, 72 0 0	78 12 0
జంగారము, కులంకు 1 కి	,,	,, 21 4 0	21 8 0
వవరము 1-కి	,,	,, 18 5 8	
చిక్కి కా 1-కి	,,	,, 245 0 0	250 0 0
చా 1-కి	,,	,, 275 0 0	276 0 0
అస్కావక్కర 326 చా 1 గలవి	,,	,, 22 8 0	32 12 0

7. దూది

కోండాచెన్నుచారుక 1-కి	రు 800 0 0		
కల్పాదు దూది	,,	,, 215 0 0	

8. నూలు

మధుర నెం 12 1/2 పెట్టి	1-కి	,, 5 8 0	
పురూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టి	1-కి	,, 7 4 0	
మూల యెనుగ నెం 20		,, 8 14 0	
నెం 20 తెన్ని సింహం	యూ.పె	,, 9 4 0	
నెం 22	,,	,, 9 12 7	
నెం 12 1/2 తెన్ని పర్కూ		,, 7 10 0	
నెం 14 1/2	,,	,, 7 14 0	
నెం 12 1/2 అల్లెన్ను		,, 7 0 0	
నెం 12 1/2 కరింబాయి		,, 7 4 0	

స్టీల్స్ నెట్ వెటి

ఇది 1882 నంబి రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను దీని నుణచు వృద్ధియగుచున్నది ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని మించుటకు వీలులేదు యిప్పుడే గవర్నమెంటు కలెట్రాక్టరు గారైన రామకృష్ణమూర్తిగారి బద్దనండ్రి ఒక యోగ్యతాపత్రిక వచ్చినది "నా గడ్డమునందు గజ్జాయండి, తినివేయుచుండెను. తిరుణమే మీ ఔషధమును వాడితిని గజ్జి పోయినది ముండి గాయండిన ఫలమునందు మరల వెంట్రుకలు మెలకుచున్నవి." 2268 బుడి 1-కి ధర రు 1-0-0
టోకు ధరలకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.
Colingwood & Co., Mount Road, Madras

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

ఉ చి త ము

మాగ్రంధములకు అనుబంధము "శుద్ధాంగ్రకర కంఠా మాయము"ను వల్లభ నేని రామబ్రహ్మం చౌదరిగారు గ్రంథాల యములకు దచితముగ నొసగుచున్నారు వలయువారు సోష్ట ఖిగ్గుకుగాను అయిదు అణాల ప్తాంపుని పంపుకొనుడు ఇతరు లకు

దుర్గా గాను (నాటకము)	రు 1-4-0
మేవాడు పతనము	రు 1-4-0
చంద్రగుప్త	రు 1-4-0
కాలిదాస భవభూతులు (నాటక విమర్శనము)	రు 1 0-0
సాత్రాతి పరిాయము	రు 0-12 0

ఆంధ్ర గ్రంథ రత్నాకరము

2255

గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా

అ ధి ల బిం బ ము

మొదటిభాగము. దశసరి కాగితములు. వెల రూ 0-8-0 224 పేజీలు పో॥ 4 అ ఇది ఆంగ్లో మహావిశేషము డను ష్చేయర్ మహాపురుషుడు రచించిన ఆత్మకృష్ణమును అయి దంకముల నాటరాజునకు కీ॥ శే॥ రెంటాల వెంకటసుబ్బారావుగారి తేటతెనుగు ప్యకులతో నాంధ్రీకరణము మహాభారతవైలిని బోలియుండును ఆత్యంత మనో హరము కరుణారసపూరితము ప్రపంచమున గల విషాదాత్మకూపముల కల్ల నిది తలకట్టిన పండితాశ్రేణులు సమ్యుతించిన షుము O hello Universal తెప్పించుకొన్న ఆంగ్రవిద్యా గులకు డజను పుస్తకములు వెల రూ 4-8-0 కొలది ప్రతులు మాత్రము వున్నవి తిరుగా ఆమృతపడ సేరవు విక్టోరియా డిపో, మైసూరు మదరాసు.

The Madras Races 1925-26.

చెన్న పురి పందెములు Notice.

విశరీతపు వానలవలన పందెపు తారీఖులను ఈదిగు తెలుపబడిన ప్రకారం స్థూపర్దులుగారు మార్చిరి.

రెండవ ఎక్ స్ట్రామీటింగు

మొదటిదినము

23-1-1926 తేది శనివారము

మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము

2 గంటలకు

2452

క్రొత్త

for Economical Transportation

ట్రక్కు

వీా కు అ మూ ల్య మైన స మ య ము

ప్రపంచమునందు సుప్రసిద్ధమైన మోటారుబండ్లను తయారుచేయు వారివద్దనుండి, ఫూర్తి ఎలెక్ట్రికల్ ఎక్విప్ మెంటు ముందటి, వెనుక వెండరులు, స్పీడ్ బ్రేకులు చక్రములన్ని టికి 30-5 కార్డు టైరులు మొవలగువాటితో నహా మీరొక ట్రక్కును తెప్పించుకొనుట కిది అమూల్యమైన సమయము.

చాసిస్ ర్వు 2400 నుండిగలదు. మద్రాసునందు ఇవ్వబడును.

16 మంది కూర్చుండే బస్సు ర్వు 3100 మద్రాసునందు ఇవ్వబడును.

ఫూర్తివివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు

సింపున్ అండు కో., లిమిటెడ్

మద్రాసు

ఉ ద క మం డ ల ము